Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg.

This document is available in Welsh as well as English.

COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS

DATGANIAD O GYFRIFON GRWP

AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU
31 MAWRTH 2023

Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Cynnwys

Adroddiad Naratif 4

Datganiad o Gyfrifoldebau 24

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys 25

Dadansoddiad o Wariant a Chyllid 30

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 32

Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn 34

Mantolen 36

Datganiad Llif Arian 37

Cronfa Bensiwn yr Heddlu 38

Nodiadau i'r Cyfrifon 39

1. **Polisïau cyfrifyddu** 39
2. **Addasiadau Cyfnod Blaenorol** 48
3. **Safonau cyfrifyddu wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto** 48
4. **Dyfarniadau hollbwysig wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu** 49
5. **Tybiaethau a ffynonellau mawr eraill o ansicrwydd amcangyfrif** 49
6. **Eitemau sylweddol o incwm a gwariant** 50
7. **Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd** 51
8. **Nodyn i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid** 51
9. **Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau** 53
10. **Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd** 56
11. **Incwm a gwariant gweithredu arall** 62
12. **Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi** 62
13. **Trethiant ac incwm grant amhenodol** 63
14. **Eiddo, peiriannau ac offer** 64
15. **Eiddo buddsoddi** 66
16. **Ymrwymiadau Cyfalaf** 67
17. **Offerynnau Ariannol** 68
18. **Dyledwyr Tymor Byr** 71
19. **Arian parod a chyfwerth ag arian parod** 71
20. **Asedau a ddelir ar werth** 72
21. **Credydwyr Tymor Byr** 72
22. **Darpariaethau** 72

23. Cronfeydd Wrth Gefn na ellir eu Defnyddio 74
24. Datganiad llif arian – gweithgareddau gweithredu 77
25. Datganiad llif arian – gweithgareddau buddsoddi 77
26. Datganiad llif arian – gweithgareddau ariannu 78
27. Gwasanaethau Asiantaeth 78
28. Trefniadau Cydweithredol 79
29. Cydnabyddiaeth ariannol swyddogion 84
30. Costau archwilio allanol 87
31. Grantiau ac Incwm Arall 89
32. Partïon cysylltiedig 90
33. Gwariant cyfalaf ac ariannu cyfalaf 92
34. Prydlesi 92
35. Colledion Amhariad 93
36. Buddion terfynu 94
37. Cynlluniau pensiwn buddion diffiniedig 94
38. Rhwymedigaethau Amodol 102
39. Natur a maint y risgiau sy'n deillio o offerynnau ariannol 102
40. Cronfeydd Ymddiriedolaeth 105
Geirfa Termau 106

Adroddiad Naratif

1. Cyflwyniad

Creodd Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 ddwy gorfforaeth unigol o fewn pob ardal Heddlu, y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae gan bob unigolyn gylch gwaith statudol clir ac ar wahân. Mae'r Comisiynydd yn cael ei ethol yn gyhoeddus ac felly'n cynrychioli llais y cyhoedd ar faterion plismona.

Mae sefydlu'r ddwy Gorfforaeth unigol yn ei gwneud yn ofynnol i bob corff gynhyrchu ei Ddatganiad Cyfrifon ei hun gyda'r Comisiynydd yn cynhyrchu Datganiad o Gyfrifon ar gyfer y Grŵp a Chronfa Bensiwn yr Heddlu.

Etholwyd Mr Dafydd Llywelyn yn Gomisiynydd ym mis Mai 2016 ac yna cafodd ei ail-ethol yn Gomisiynydd am drydydd tymor ym mis Mai 2021.

Dechreuodd Dr Richard Lewis yn ei swydd fel Prif Gwnstabl ym mis Rhagfyr 2021, gan ddychwelyd i'r Heddlu ar ôl dwy flynedd fel Prif Gwnstabl Heddlu Cleveland. Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn parhau i gydweithio'n adeiladol i sicrhau canlyniadau cadarnhaol i gymunedau ardal Dyfed-Powys.

Nod yr adroddiad naratif hwn yw amlinellu'r prif amcanion, strategaethau, a'r prif risgiau y mae Comisiynydd a Phrif Gwnstabl Dyfed-Powys yn eu hwynebu. Mae'n rhoi sylwebaeth ar sut y defnyddiwyd adnoddau i gyflawni canlyniadau dymunol yn unol â'r amcanion a'r strategaethau hyn.

Ei nod yw rhoi dadansoddiad teg, cytbwys a dealladwy o berfformiad ariannol a gweithredol, y gellir ei ddefnyddio i roi cyd-destun i'r wybodaeth ariannol sydd wedi'i chynnwys yn y datganiadau ariannol er mwyn helpu'r darllenydd i'w deall. Bydd yr adroddiad naratif yn canolbwyntio ar y meysydd canlynol:

- Trosolwg Sefydliadol a'r Amgylchedd Allanol
- Llywodraethu a Pherfformiad
- Model Sefydliadol
- Perfformiad Ariannol
- Risgiau, Cyfleoedd a'r Rhagolygon Ariannol Tymor Canolig
- Sail Paratoi a Chyflwyno

2 Trosolwg Sefydliadol a'r Amgylchedd Allanol

Yn ymestyn dros 4,188 milltir sgwâr, Dyfed-Powys yw'r ardal Heddlu fwyaf yng Nghymru a Lloegr. Gyda 13,842 o filltiroedd o ffyrdd, dau borthladd mawr, 350 milltir o arfordir ac ardaloedd helaeth o gefn gwlad, mae'r ddaearyddiaeth yn cyflwyno heriau sylweddol o ran galw ac adnoddau.

Mae'r boblogaeth breswyl o 516,075 wedi'i gwasgaru ar draws ardaloedd gwledig helaeth, trefi gwyliau a threfi marchnad yn ogystal a ardaloedd mwy poblog. Mae atyniad twristiaeth yn cyflwyno gofynion unigryw gyda nifer fawr o dwristiaid yn ymweld â threfi allweddol. Mae hyn yn cyflwyno ei oblygiadau ei hun ar gyfer troseddu, ymddygiad gwrthgymdeithasol a phlismona ffyrdd.

Mae'r Gymraeg yn cael ei siarad gan 39% o drigolion Dyfed-Powys o gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol o 18%. Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ill dau wedi ymrwymo i sicrhau bod y gweithlu'n gynrychioliadol o'r cymunedau y mae'n eu gwasanaethu fel bod aelodau'r cyhoedd, pryd bynnag y bo modd, yn cael y cyfle i gyfathrebu trwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae plismona yn wasanaeth nad yw wedi'i ddatganoli o ran Llywodraeth Cymru, ond mae llawer o'r gwaith sy'n cael ei wneud ar draws y pedair ardal sirol yn cael ei wneud yn gywir mewn partneriaeth ag Awdurdodau Lleol, Awdurdodau Tân, Byrddau Iechyd Lleol a llawer o bartneriaid eraill gan gynnwys y trydydd sector. Yn ogystal, mae Heddlu Dyfed-Powys, ynghyd â'r Comisiynydd a'i Swyddfa, hefyd yn cydweithio ar sail Cymru gyfan ynghylch cyfrifoldebau plismona gan gynnwys nifer o wasanaethau pwysig megis Ymateb Arfog ac ymateb i fygythiad Troseddau Cyfundrefnol a Therfysgaeth.

Mae pwysau'n parhau i godi o natur newidiol troseddau ac yn fwy diweddar yr amrywiaeth gymhleth o ganlyniadau ariannol ac economaidd sy'n deillio o bandemig COVID-19 a waethygwyd gan bwysau chwyddiant sylweddol sy'n dod i'r amlwg o faterion y byd ac amodau'r farchnad.

Yn erbyn cefndir ariannol heriol, mae'r galw'n parhau i dyfu a dod yn fwyfwy cymhleth. Mae'r Heddlu wedi gweld cynnydd o flwyddyn i flwyddyn mewn troseddau a gofnodwyd, gyda digwyddiadau'n ymwneud â salwch meddwl ac ymholiadau mwy cymhleth i gamfanteisio'n rhywiol ar blant a seiberdroseddu. Mae gwaith wedi parhau i wella cywirdeb data troseddu ac mae ffocws yr Heddlu ar fregusrwydd wedi gweld cynnydd cadarnhaol mewn adrodd a chofnodi troseddau. Mae'r gwasanaeth yn parhau i ddatblygu'n gyflym i alluogi ei ymateb i risgiau newydd, bygythiadau newydd, a newidiadau mewn technoleg, y mae llawer ohonynt wedi gofyn am ffyrdd newydd o weithio.

Mae'r Comisiynydd yn gyfrifol am osod y blaenoriaethau strategol ar gyfer yr Heddlu trwy gynhyrchu Cynllun Heddlu a Throseddu, gan sicrhau bod busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith a bod safonau priodol yn cael eu cyflawni a'u cynnal.

Wedi ymgynghori helaeth, cyhoeddodd y Comisiynydd ei Gynllun Heddlu a Throseddu newydd ym mis Mawrth 2022 ac mae gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu fframwaith perfformiad sylfaenol. Mae'r cynllun yn nodi tair blaenoriaeth a phedwar gwerth a fydd yn sail i gyflawni:

Blaenoriaethau	Gwerthoedd
Mae dioddefwyr yn cael eu cefnogi	Cydweithio
Mae niwed yn cael ei atal	Bod yn atebol
Mae ein system gyfiawnder yn fwy effeithiol	Bod yn gynaliadwy
	Ymgysylltu'n eang

Ar ôl ymgysylltu sylweddol â'r gweithlu, partneriaid a'r cyhoedd, gosododd y Prif Gwnstabl flaenoriaethau sefydliadol ym mis Ebrill 2022. Mae ymrwymiad i'r rhain barhau ar waith am yr un hyd â'r Cynllun Heddlu a Throseddu sy'n golygu bod cyfle gwirioneddol i weithio'n wahanol i gyflawni mwy, ac ar yr un pryd sicrhau cysondeb ac eglurder pwrpas.

Blaenoriaethau
Gwneud ardal Dyfed-Powys yn rhywle gelyniaethus i'r rheini sy'n delio mewn cyffuriau
Dileu cam-drin domestig, stelcio ac aflonyddu
Ymateb yn dosturiol i ddioddefwyr trais rhywiol ac ymosodiad rhywiol difrifol, ac erlid troseddwyr yn ddi-baid

Bydd cynlluniau cyflawni manwl yn cael eu datblygu yn sail i'r gwaith o gyflawni'r Cynllun Heddlu a Throseddu a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabl. Bydd y cynlluniau hyn yn cymryd i ystyriaeth yr amgylchedd gweithredol ac ariannol heriol, yr angen am fuddsoddiad parhaus i gefnogi gwasanaethau cynaliadwy a'r angen i baru adnoddau ac asedau i fodloni gofynion a deddfwriaeth sy'n datblygu.

Roedd 2022/23 yn flwyddyn brysur arall gyda swyddogion a staff yr Heddlu yn delio â nifer o ddigwyddiadau plismona proffil uchel, gan gynnwys angladd y Frenhines, a gweithrediadau a digwyddiadau arwyddocaol wedi'u cynllunio a heb eu cynllunio.

3 Llywodraethu a Pherfformiad

Llywodraethu

Mae'r trefniadau llywodraethu y mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn gweithredu yn unol â nhw yn gymhleth. Mae'r rhain wedi'u hadolygu'n feirniadol dros y blynyddoedd diwethaf ac maent yn parhau i gael eu cryfhau a'u symleiddio er mwyn sicrhau rheolaeth, goruchwyliaeth a chraffu sefydliadol effeithiol.

Mae'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol ar y Cyd yn nodi'r egwyddorion, y strwythurau a'r prosesau a ddefnyddir i lywodraethu Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a Heddlu Dyfed-Powys, ar y cyd ac ar wahân, a chaiff hwn ei adolygu a'i ddiweddaru'n flynyddol.

Mae gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl gylch gwaith statudol clir ac ar wahân. Mae’r Comisiynydd yn statudol gyfrifol am sicrhau heddlu effeithlon ac effeithiol a dwyn y Prif Gwnstabl i gyfrif am arfer ei swyddogaethau. Mae’r Comisiynydd yn gyfrifol am osod cyllideb flynyddol yr Heddlu (gan gynnwys lefel y praesept) a sicrhau bod arian cyhoeddus yn cael ei gyfrifo a’i fod yn cael ei ddefnyddio’n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol.

Mae annibyniaeth weithredol y Prif Gwnstabl wedi'i diogelu mewn deddfwriaeth. Mae gan y Prif Gwnstabl gyfrifoldeb statudol am reoli, cyfeirio a darparu gwasanaethau plismona gweithredol a ddarperir gan yr Heddlu. Mae'r Prif Gwnstabl yn atebol yn ôl y gyfraith am arfer pwerau'r heddlu ac i'r Comisiynydd am ddarparu gwaith plismona effeithlon ac effeithiol, rheoli adnoddau a gwariant yr Heddlu. Mae'r Prif Gwnstabl yn dal ei swydd o dan y Goron ac yn gyfrifol am gynnal Heddwch y Brenin.

Cyhoeddir Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar wahân, ac mae hwn yn rhoi mwy o fanylion am yr amgylchedd rheolaeth fewnol a gwerthusiad o'r trefniadau llywodraethu yn erbyn y saith egwyddor ar gyfer cyflawni llywodraethu da. Mae pob parti yn cadw at y saith egwyddor a nodir yn y Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus, a elwir yn Egwyddorion Nolan.

Perfformiad

Ariannodd y Comisiynydd ystod o wasanaethau yn ystod 2022/23 i helpu i gyflawni ei flaenoriaethau:

- Parhaodd i ariannu gwasanaeth pwynt cyswllt cyntaf hanfodol i ddioddefwyr troseddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae'r gwasanaeth hwn yn sicrhau bod holl ddioddefwyr troseddau, a dioddefwyr agored i niwed neu risg uwch o ymddygiad gwrthgymdeithasol, yn cael gwasanaeth cefnogi i'w helpu i ymdopi ac adfer o effaith eu profiadau. Mae datblygiadau o fewn Heddlu Dyfed-Powys wedi arwain at swyddogion rheng flaen yn cynnal asesiad o anghenion dioddefwyr i nodi'r rhai â hawliau estynedig yn unol â chofnodi Cod Ymarfer Dioddefwyr. Yna caiff dioddefwyr â hawliau estynedig eu cyfeirio at Goleudy am asesiad a chymorth pellach. Yn ystod 2023/24 bydd SCHTh yn ail-gomisiynu'r gwasanaethau dioddefwyr gan ystyried ehangu'r cylch gorchwyl i ddarparu cefnogaeth i blant a phobl ifanc.
- Mae’r gwasanaeth Cynghori Annibynnol ar Drais Domestig (IDVA) ar gyfer dioddefwyr cam-drin domestig risg uchel yn mynd yn fyw ar 1 Ebrill 2023. Mae cynllun pontio manwl wedi'i reoli gan y gwasanaeth newydd, gyda'r mwyafrif o staff presennol IDVA yn trosglwyddo a llwyth achosion agored cleientiaid yn cael ei etifeddu gan y gwasanaeth newydd. Roedd hyn yn cynnwys buddsoddiad ychwanegol sylweddol gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder i gydnabod y galw cynyddol ar wasanaethau a brofwyd o ganlyniad i bandemig COVID-19. Mae’r buddsoddiad ychwanegol yn ei le tan ddiwedd 2024/25 a bydd y Comisiynydd yn parhau i lobïo am barhad y cyllid hanfodol hwn i wasanaethau. Mae'r cyllid craidd a ddarperir gan y Comisiynydd a'r pedwar Awdurdod Lleol ar draws Dyfed-Powys wedi'i ymrwymo am gyfnod y contract.
- Parhaodd y Comisiynydd i weithio gydag asiantaethau partner ar lefel Cymru gyfan i wella’r ymateb i ddioddefwyr cam-drin rhywiol. Roedd hyn yn cynnwys sicrhau bod safleoedd lle y bydd gwasanaethau meddygol acíwt yn cael eu darparu yn cael eu hachredu i safonau ISO, gyda dyddiad cau o Hydref 2023 ar gyfer cyflawni achrediad. Mae bwrdd prosiect Plismona ac Iechyd ar y cyd yn goruchwylio cynnydd gwasanaethau

a ddarperir ar y cyd. Yn dilyn adolygiad annibynnol o wasanaethau Trais Rhywiol, bydd y Comisiynydd yn ail-gomisiynu'r gwasanaeth Cynghori Annibynnol ar Drais Rhywiol mewn cydweithrediad â'r Comisiynwyr ar gyfer De Cymru a Gwent. Bydd y gwasanaeth newydd yn cychwyn ar 1 Ebrill 2024. Bydd y gwasanaeth yn cael ei wreiddio yn y model ehangach o ddarparu gwasanaethau cam-drin rhywiol yn rhanbarthol.

- Mae'r Comisiynydd yn bartner annatod o fewn Byrddau Cynllunio Ardal, sy'n gyfrifol am ddarparu atebolrwydd, llywodraethu a chraffu ar gynlluniau strategol, perfformiad a rheolaeth ariannol camddefnyddio sylweddau. Mae Byrddau Cynllunio Ardal wedi'u sefydlu ar ôl troed Bwrdd Iechyd, ac mae'r aelodaeth yn cynnwys yr awdurdodau cyfrifol o dan Ddeddf Troseddu ac Anhrefn 1998. Ymrwymodd y Comisiynydd i barhau i fuddsoddi mewn gwasanaeth Haen 2 a gomisiynir ar y cyd yn Nyfed-Powys, gyda ffocws clir ar werthuso canlyniadau a dosraniad costau rhwng partneriaid. Roedd y Comisiynydd yn bartner allweddol yn y gwaith o ailgomisiynu gwasanaethau camddefnyddio sylweddau ar draws Powys, gyda chontract newydd yn dechrau ym mis Medi 2022 gan gynnwys parhad cyllid gan y Comisiynydd.
- Mae'r Heddlu wedi gwneud gwaith sylweddol i sicrhau bod pob troseddwr cymwys yn cael ei gyfeirio at y Cynllun Dargyfeirio Troseddwyr. Mae hyn wedi cynyddu gallu'r cynllun i'r eithaf, gan ddarparu asesiad cyfannol a chymorth i ddargyfeirio unigolion o'r system cyfiawnder troseddol. Mae dadansoddiad o gyfraddau aildroseddu wedi dangos bod y rhai ar y cynllun yn llai tebygol o aildroseddu yn dilyn yr ymyriad na'r rhai a oedd yn gymwys ar gyfer y cynllun ond na chawsant y cymorth. Mae gwerthusiad pellach o'r gwasanaeth wedi'i gynllunio cyn ail-gomisiynu, a fydd yn dechrau yn 2023/24.
- Parhaodd Llamau i ddarparu gwasanaeth trafod y sefyllfa a chymorth cyfryngu annibynnol i blant a phobl ifanc yr adroddwyd eu bod ar goll ac mewn perygl o gael eu herlid neu brofi camfanteisio. Mae effaith y gwasanaeth hwn yn parhau i fod yn gadarnhaol, gyda gostyngiadau yn cael eu dangos mewn adroddiadau bod pobl ifanc ar goll. Yn dilyn cynnydd yn nifer a chymhlethdod yr achosion yn ystod pandemig COVID-19, mae cynllun peilot llwyddiannus i gynyddu capasiti'r gwasanaeth wedi arwain at barhad y ddarpariaeth uwch tan ddiwedd y contract presennol ym mis Mawrth 2025.
- O fis Ebrill 2022, darparodd y Comisiynydd gyllid i wasanaethau cyfiawnder ieuenctid lleol yn ardal Dyfed-Powys i gynnal ymarfer adferol gyda dioddefwyr ifanc y rhai sydd wedi dioddef gweithredoedd troseddwyr ifanc. Mae hwn yn ddull newydd o ymdrin â'r cyllid a ddarperir gan y Comisiynydd ac mae'n dilyn trafodaethau manwl â rheolwyr y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid ynghylch y ffordd orau i'r Comisiynydd gefnogi adnoddau parhaus yn unol â blaenoriaethau'r Cynllun Heddlu a Throseddu.

Mae'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am gefnogi'r Comisiynydd i gyflawni'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun Heddlu a Throseddu. Mae ei gyflwyniad gweithredol, ei fframweithiau monitro perfformiad a'i benderfyniadau ariannu yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau hyn. Adroddir ar gynnydd yn erbyn y cynllun yn chwarterol yn y Bwrdd Atebolrwydd Plismona; cyfarfod cyhoeddus lle mae'r Comisiynydd yn dal y Prif Gwnstabl a'i uwch dîm i gyfrif. Gellir cael yr Adroddiad Perfformiad diweddaraf ar yr agenda ar gyfer y cyfarfod diwethaf yn:

https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/cy/atebolrwydd-a-thryloywder/bwrdd-atebolrwydd-yr-heddlu/

Mae nifer o fetrigau cyfaint ac allbwn sy'n cael eu monitro fel rhan o'r trefniadau sicrwydd a llywodraethu. Mae'r dadansoddiad hwn yn darparu dangosyddion cynnydd a pherfformiad yn erbyn y blaenoriaethau yn y Cynllun Heddlu a Throseddu. Mae'r holl berfformiad yn cael ei fonitro a'i

graffu drwy'r Bwrdd Plismona a Bwrdd Atebolrwydd yr Heddlu o fewn y strwythur Llywodraethu, gyda ffocws allweddol ar welliant.

Yn ystod 2022/23 cofnodwyd 45,700 o droseddau o gymharu â 43,077 yn 2021/22, cynnydd o 6.1% (2,623), er bod yn rhaid rhoi sylw i'r gwelliannau mewn arferion cofnodi troseddau ynghyd â newidiadau i Reolau Cyfrif y Swyddfa Gartref a all gyfrif am rywfaint o'r cynnydd.

Bu cynnydd yn nifer y troseddau a gofnodwyd ym mhob maes blaenoriaeth. Gellir gweld y cynnydd mwyaf arwyddocaol mewn troseddau a gofnodwyd ar gyfer troseddau sy'n gysylltiedig â chyffuriau gyda 662 o droseddau ychwanegol wedi'u cofnodi yn ystod 2022/23 (2,272) o gymharu â 1,610 yn 2021/22. Gellir priodoli'r cynnydd hwn i arferion cofnodi gwell a gweithio'n fwy rhagweithiol wrth sicrhau cydymffurfedd â'r safon genedlaethol cofnodi troseddau (NCRS) a rheolau cyfrif y Swyddfa Gartref (HOCR) wrth gofnodi troseddau.

Mae'r Heddlu yn parhau i gynnal gwasanaeth teleffoni 999 effeithiol ac effeithlon. Mae galwadau 999, yn anochel, yn cael eu blaenoriaethu uwchlaw popeth arall gan eu bod yn cynrychioli ceisiadau brys am gymorth pan fo amser yn hanfodol. Ceir tystiolaeth o hyn gan safle cyfartalog yn 10 uchaf y tablau cynghrair dros y 12 mis diwethaf o ran canran y galwadau a atebwyd o fewn 10 eiliad a chyfraddau ateb cyfartalog (83% a 9 eiliad yn y drefn honno – ffynhonnell Tabl Cynghrair Trechu Troseddau BT).

Mae'r cyhoedd i raddau helaeth yn ystyried y gwasanaeth 101 yn sianel gyswllt ar gyfer adrodd am ddigwyddiadau nad ydynt yn rhai brys i'r Heddlu, hynny yw, y galwadau hynny nad ydynt yn cyfiawnhau galwad 999. Yn hyn o beth, mae gwasanaeth Opsiwn-1 101 yn adlewyrchu'r disgwyliad hwn. Dros y 12 mis diwethaf atebwyd 75% o'r galwadau hyn mewn llai na 120 eiliad, gyda chyflymder ateb cyfartalog o 97 eiliad. Roedd 11% yn gadael y gwasanaeth hwn.

Mae'r Heddlu'n cynnig Gwasanaeth Cyswllt Digidol 24/7, sy'n cynnwys y platfform Cartref Ar-lein Sengl ar gyfer hysbysu ar-lein a chyfathrebu dwy ffordd ar y Cyfryngau Cymdeithasol. Mae Heddlu Dyfed-Powys yn un o lai nag 20 o heddluoedd i gynnig swyddogaethau Cyfryngau Cymdeithasol. Mae astudiaeth leol ddiweddar yn dangos bod y platfform Cartref Ar-lein Sengl yn lleihau galw 101 o 10%. Mae gwasanaeth 101 Iaith Arwyddion Prydain pwrpasol hefyd yn cael ei gynnig i'r rhai sydd ag amhariad ar y clyw.

Mae trefniadau gweithio partneriaeth agos, sydd wedi'u hen sefydlu, yn galluogi'r Heddlu i ailgyfeirio galw nad yw'n ymwneud â'r Heddlu i'r asiantaethau mwyaf priodol. Mae hyn yn lleihau'r galw sy'n cael ei gamgyfeirio ac yn gwella perfformiad galwyr yr Heddlu.

Yn 2022/23 gwnaed 8,348 o arestiadau, sef cynnydd o 25.8% (1,714) yn nifer yr arestiadau o gymharu â 6,634 yn 2021/22. O ran cyfraddau arestio Cam-drin Domestig, er bod cynnydd wedi bod yng nghyfanswm nifer y troseddau cam-drin domestig a gofnodwyd, bu cynnydd hefyd o 4.9% mewn arestiadau cam-drin domestig.

O ystyried troseddau yr adroddwyd amdanynt ac y neilltuwyd canlyniad iddynt (wedi'u cwblhau) yn 2022/23, neilltuwyd canlyniad i 70.3% (30,263 o droseddau) o fewn 30 niwrnod i adrodd amdanynt. Mae hyn yn gynnydd o 4.1% o gymharu â 2021/22.

Mae canlyniadau cadarnhaol yn canolbwyntio ar y dioddefwr ac yn dibynnu ar ymchwiliadau o safon i ddod â throseddwyr o flaen eu gwell. Yn gyffredinol, bu cynnydd yn y canlyniadau cadarnhaol a neilltuwyd. Rhwng Tachwedd 2021 ac Ebrill 2022, roedd y gyfradd canlyniadau cadarnhaol yn 10.5%. Rhwng Tachwedd 2022 ac Ebrill 2023 cynyddodd hyn i 17.6%. Crëwyd canllaw llywio canlyniadau, a nodwyd hyn fel arfer da gan dîm Asesu Gwasanaethau Dioddefwyr Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi.

Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi (HMICFRS)

Arolygwyd yr Heddlu gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi yn 2021 ac ymwelwyd ag ef eto yn ystod 2022, fel rhan o gyfnod casglu tystiolaeth estynedig ar gyfer fframwaith newydd Asesiad Parhaus Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi, yr Heddlu, Effeithiolrwydd, Effeithlonrwydd a Chyfreithlondeb. Yn dilyn hynny, cyhoeddwyd adroddiad PEEL 2021/2022 ym mis Awst 2022, gydag asesiad o berfformiad a graddau'r Heddlu yn erbyn meysydd cwestiwn craidd y fframwaith. Ystyriwyd bod yr Heddlu yn 'Dda' mewn pedwar maes, 'Digonol' mewn chwe maes ac 'Angen Gwella' mewn un maes yn unig.

Cydnabu Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi y cynnydd sylweddol y mae'r Heddlu yn ei wneud mewn perthynas ag ailstrwythuro gwasanaethau i ddarparu cymorth arbenigol i gymunedau a hefyd gwaith staff yng Nghanolfan Gyfathrebu'r Heddlu (FCC), sy'n gyson yn nodi bregusrwydd a dioddefwyr mynych, gyda'r Heddlu wedi'i raddio fel 'Da' ar gyfer 'Ymateb i'r Cyhoedd'. Darparodd Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi adborth cadarnhaol hefyd i'r cynnydd a wnaed o ran y cyfeiriad strategol a'r model newydd ar gyfer Plismona yn y Gymdogaeth a hefyd y trefniadau effeithiol sydd ar waith i gefnogi a diogelu aelodau bregus o gymunedau Dyfed-Powys a dealltwriaeth effeithiol o'r galw ar draws pob ardal, gyda'r Heddlu hefyd yn cael gradd 'Dda' am 'Atal Troseddu ac Ymddygiad Gwrthgymdeithasol', 'Amddiffyn Pobl Fregus' a'i 'Ddefnydd o Adnoddau'.

Mae rhaglen o newid eisoes ar waith ac yn cael ei gwella ymhellach i ddatblygu Model Gweithredu'r Heddlu a fydd yn cyflwyno newid sylweddol o ran prosesau a diwylliant gydag elfennau'n ceisio gwella gallu'r Heddlu i reoli galw, cefnogi dioddefwyr, gwella amseroldeb ac ansawdd ymchwiliadau a goruchwylio troseddau. Yn ogystal, mae'r Heddlu wedi gwneud gwelliannau sylweddol i lywodraethu, craffu a phrosesau sy'n ymwneud â chofnodi a deall y defnydd o rym a phwerau stopio a chwilio, i fynd i'r afael ag adborth a ddarparwyd fel rhan o'r arolygiad.

Mae'r Heddlu wedi cael Arolygiad PEEL newydd fel rhan o Raglen Arolygu PEEL 2023-2025 Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi. Gwnaeth y gweithgarwch arolygu barhau hyd at fis Gorffennaf 2023, gyda'r adroddiad terfynol yn cael ei gyhoeddi yn hydref 2023.

Datganiad Rheoli'r Heddlu

Cyflwynodd y Prif Gwnstabl y Datganiad Rheoli'r Heddlu diweddaraf i Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi ym mis Ebrill 2023. Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi dewis cwblhau Datganiad Rheoli'r Heddlu llai manwl ar gyfer 2022. Gwnaethpwyd y penderfyniad hwn oherwydd nifer o ffactorau o fewn yr Heddlu:

- Blaenoriaethau newydd a osodwyd gan y Prif Gwnstabl (thema o gwmpas Cam-drin Domestig, Cyffuriau, Treisio a Throseddau Rhywiol);
- Adolygiad yr Heddlu sy'n cael ei gynnal dros y tair blynedd nesaf;
- Model Gweithredu newydd sy'n cael ei werthuso (Adolygiad o'r Dechrau i'r Diwedd);
- Fframwaith Perfformiad newydd yn dal i gael ei ddatblygu;
- Effaith y cyfnod adfer o COVID-19;
- Cyflwyno Gweithio'n Gallach yn y byd ar ôl COVID-19;
- System Rheoli Cofnodion (RMS) NICHE;
- Gofyniad Plismona Strategol (SPR).

Mae dogfen Datganiad Rheoli'r Heddlu 2022 yn cynnwys trosolwg o bob un o'r ffactorau uchod a'r effaith y byddant yn ei chael ar yr Heddlu cyfan. Mae Datganiad Rheoli'r Heddlu llai manwl yn rhoi diweddariad ar y risgiau allweddol a amlygwyd yn Natganiad Rheoli'r Heddlu 2021, sut mae'r risgiau yn Natganiad Rheoli'r Heddlu 2021 wedi datblygu ac a oes unrhyw risgiau newydd wedi dod i'r amlwg. Mae pob adran hefyd yn dangos sut mae perfformiad yn cael ei fesur ar hyn o bryd o fewn y maes busnes hwnnw a pha gynlluniau strategol sydd yn eu lle ar gyfer y dyfodol i atal ac rhwystro trosedd a bregusrwydd er mwyn cyflawni blaenoriaethau newydd y Prif Gwnstabl.

Nododd fersiwn llai manwl o Ddatganiad Rheoli'r Heddlu ar gyfer 2022 nifer o themâu a blaenoriaethau trawsbynciol:

- Capasiti dadansoddol;
- Costau byw/amodau economaidd;
- Galw a chapasiti;
- Asedau nad ydynt yn asedau dynol – diffyg gwytnwch;
- Galw cudd; a
- Gallu hyfforddi.

Mae dull Datganiad Rheoli'r Heddlu presennol yn gydgysylltiad canolog ac mae'n cyd-fynd yn agosach â'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) a chynllunio strategol. Bydd yr Heddlu'n parhau i adolygu ei fethodoleg ar gyfer cynhyrchu Datganiad Rheoli'r Heddlu i sicrhau'r ymagwedd fwyaf effeithlon ac effeithiol at Gynllunio Strategol.

Gellir dod o hyd i'r CATC ar gyfer 2023/24 yma:

2324-mtfp-and-precept-report-for-panel-final-cym.pdf (dyfedpowys-pcc.org.uk)

Fel rhan o'r arolygiad a gynhaliwyd yn 2021, cyhoeddodd Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF achos pryder mewn perthynas â chywirdeb data trosedd. Sefydlodd y Prif Gwnstabl Grŵp Aur i adolygu'r materion yn feirniadol a goruchwylio datblygiad a gweithrediad cynllun gweithredu priodol. Gwnaed gwelliannau sylweddol a rhyddhaodd Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF yr achos pryder yn ffurfiol ym mis Mehefin 2022.

4 Y Model Sefydliadol

Mae'r Heddlu wedi'i drefnu ar sail ddaearyddol a swyddogaethol. Cefnogir y Prif Gwnstabl gan Dîm Prif Swyddogion sy'n cynnwys y Dirprwy Brif Gwnstabl, y Prif Gwnstabl Cynorthwyol a'r Cyfarwyddwr Cyllid. Dangosir prif gyfrifoldebau'r tair swydd sy'n cefnogi'r Prif Gwnstabl yn y tabl isod:

Dirprwy Brif Gwnstabl	Prif Gwnstabl Cynorthwyol	Cyfarwyddwr Cyllid
Gwasanaethau Pobl	Plismona Lleol	Cyllid Corfforaethol
Adran Gyfreithiol	Ymchwiliadau	Fflyd
Gwasanaethau Corfforaethol / Perfformiad	Ymateb Arbenigol	Caffael
Rheoli Gwybodaeth	Canolfan Gyswllt yr Heddlu	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu
Cydweithio ac Effeithlonrwydd	Cefnogaeth Wyddonol	Uned Cymorth Buses
Cyfathrebu Corfforaethol	Cyfiawnder Troseddol	Ystadau
Safonau Proffesiynol	Partneriaethau	
Gweithrediadau Mawr		
Iechyd a Diogelwch		

Ar ôl cydnabod maint yr heriau ariannol yn y dyfodol, cychwynnodd y Prif Gwnstabl Raglen Adolygu’r Heddlu ym mis Mehefin 2022 i gefnogi, herio, a hwyluso’r gwaith o nodi a chyflawni gwelliannau busnes gweithredol a chyflawni targedau arbedion cyllideb o tua £10 miliwn dros y tair blynedd nesaf. Yn bwysig, cymerodd y Prif Gwnstabl hefyd ystod o gamau cynnar i fynd ati’n rhagweithiol i gyfyngu gwariant o fewn 2022/23, a allai wedyn liniaru beichiau ariannol yn ogystal â chynorthwyo i fodloni pwysau untro yn y dyfodol. Cymerodd y Comisiynydd fesurau hefyd i gyfyngu gwariant yn ei swyddfa ei hun, a fydd yn caniatáu rhywfaint o hyblygrwydd wrth ymdrin â heriau ariannol.

Mae'r Heddlu wedi parhau i ail-lunio i ateb y galw ond, cydnabyddir bod y dirwedd plismona yn newid drwy’r amser ac mae llawer o waith i'w wneud o hyd i gyflawni yn erbyn y Cynllun Heddlu a Throseddu newydd a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabl wrth fynd i'r afael â'r materion a nodwyd o fewn Datganiad Rheoli'r Heddlu diweddaraf.

Ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23, roedd gan y Comisiynydd a’r Heddlu sefydliad wedi’i gyllidebu o 1,294 o Swyddogion yr Heddlu, 148 o Swyddogion Cefnogi Cymunedol yr Heddlu (SCCHau) ac 851 o Staff yr Heddlu. Dangosir dadansoddiad o ddosbarthiad y staffio yn y tabl isod:

	Swyddogion yr Heddlu	SCCHau	Staff yr Heddlu	Cyfanswm
Swyddi a Gyllidebwyd 2022/23	**FTE**	**FTE**	**FTE**	**FTE**
Plismona Lleol	551	148	33	732
Ymchwiliadau	438	0	179	617
Cymorth Gweithredol (gan gynnwys Delio â Galwadau)	178	0	130	308
Cyfiawnder Troseddol	1	0	62	63
Cefnogaeth Wyddonol a Gwaith Fforensig Digidol	10	0	41	51
Safonau Proffesiynol	8	0	17	25
Eraill gan gynnwys Cymorth Busnes	35	0	338	373
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	0	0	19	19
Meysydd Secondiad ac a Ariennir	73	0	32	105
Cyfanswm	**1,294**	**148**	**851**	**2,293**

Mae'r ymgyrchoedd recriwtio wedi'u cynllunio a'u rheoli'n ofalus yn ystod y flwyddyn i sicrhau'r lefelau gorau posibl o adnoddau, argaeledd sgiliau arbenigol ac i ganiatáu dosbarthu staff yn gymesur ar sail ddaearyddol. Mae Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu (PEQF) yn parhau i weld myfyrwyr sy’n gwnstabliaid yn cael eu derbyn bob blwyddyn gyda darparwyr cyrsiau allanol yn darparu elfennau craidd o’u hyfforddiant.

Yn ogystal â recriwtio i gymryd lle ymddeoliadau arferol a’r rhai sy’n gadael, mae’r Heddlu hefyd wedi bod cynyddu’r sefydliad yn unol â Rhaglen Uplift Swyddogion Heddlu’r Swyddfa Gartref i recriwtio 20,000 o swyddogion ychwanegol erbyn mis Mawrth 2023. Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi gweld cynnydd o 42 yn 2020/21, 42 arall yn 2021/22 a 57 terfynol ar gyfer 2022/23. Amlinellir y goblygiadau ariannol ymhellach yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

Mae gan y Comisiynydd Swyddfa sy’n ei gefnogi i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol fel y nodir yng Ngorchymyn Protocol Plismona 2011. Yn ogystal â rolau statudol y Swyddog Monitro a’r Prif Swyddog Cyllid, mae gan y Comisiynydd dîm o weithwyr proffesiynol i gynghori ar faterion yn ymwneud â chyllid, polisi, perfformiad, ymgysylltu, comisiynu a phartneriaethau. Roedd gan y Comisiynydd sefydliad wedi’i gyllidebu o 19 FTE ar gyfer 2022/23. Fel rhan o adolygiad cynhwysfawr o faterion yn ymwneud ag Ystadau, trosglwyddodd y Comisiynydd y swyddogaeth yn ôl i’r Prif Gwnstabl o 1 Ebrill 2022.

5 Perfformiad Ariannol

Mae Datganiad Cyfrifon y Grŵp yn dangos perfformiad ariannol y Grŵp ac mae wedi'i baratoi ar sail arferion cyfrifyddu priodol sy'n bodloni gofynion Cod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA). Mae hyn ychydig yn wahanol i'r cyllidebau sy'n cael eu rheoli a'u monitro o ddydd i ddydd gan nad yw'r rhain yn cynnwys rhai elfennau megis dibrisiant a symudiadau ar rwymedigaethau pensiwn nad oes angen eu hariannu'n llawn yn ystod y flwyddyn o dan statud.

Mae cost y gwasanaethau sydd wedi’u cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn dangos bod £155.2 miliwn (2021/22: £152m) wedi’i wario ar ddarparu gwasanaethau plismona i’r cyhoedd yn Heddlu Dyfed-Powys yn 2022/23. Mae'r Datganiad yn rhoi dadansoddiad ar draws y prif gydrannau cost. Er enghraifft, gwariwyd yr elfen fwyaf ar Gyflog Swyddogion Heddlu a oedd yn cyfrif am £73.5 miliwn (2021/22: £69.7m) o'r cyfanswm yn 2022/23.

Mae’r Fantolen yn rhoi ciplun o asedau a rhwymedigaethau’r Comisiynydd ar 31 Mawrth 2023.

Dominyddir Mantolen y Grŵp gan y rhwymedigaeth hirdymor o £1,073 miliwn (£1,701 miliwn yn flaenorol) sy'n bodoli mewn perthynas â rhwymedigaethau pensiwn yn y dyfodol ar gyfer swyddogion a staff yr heddlu. Mae hyn yn cynrychioli'r swm y byddai angen ei neilltuo ar ddyddiad y fantolen i dalu am daliadau pensiynau yn y dyfodol ar gyfer yr holl swyddogion a staff presennol ac wedi ymddeol. Mae’r ffigur hwn wedi’i gyfrifo’n annibynnol ar sail actiwaraidd ac mae’n ystyried lefelau cyflog yn y dyfodol, chwyddiant, cyfraddau marwolaethau ac ati. Bu gostyngiad sylweddol yn y rhwymedigaeth hon ers mis Mawrth 2022 o £628 miliwn sydd i’w briodoli i newidiadau mewn tybiaethau actiwaraidd gan gynnwys y ffactor disgownt, fel y nodir yn y nodiadau pensiwn.

Yr eitem fwyaf nesaf ar y Fantolen yw’r £80.3 miliwn (2021/22: £73.0m) o eiddo, peiriannau ac offer sy’n eiddo i’r Comisiynydd sydd wedi bod yn destun ailbrisiad annibynnol ffurfiol ar ddiwedd mis Mawrth 2023. Yn ogystal â’r asedau hirdymor hyn, roedd gan y Comisiynydd £18.2 miliwn (2021/22: £33.7m) o asedau tymor byr sydd yn bennaf yn ddyledwyr tymor byr ac arian parod.

Dadansoddiad o Berfformiad Ariannol ac Amrywiad Cyllidebol 2022/23

Gosododd y Comisiynydd gyllideb o £127.4 miliwn fel Cyllideb Refeniw ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23 a oedd yn ymgorffori defnydd o gronfeydd wrth gefn o £1.0 miliwn yn ogystal ag arbedion ariannol o £1.9 miliwn a dynnwyd o gyllidebau sylfaenol. Roedd yr arbedion ariannol hyn i'w cyflawni ar draws nifer o fentrau gan gynnwys strwythurau gweithlu, trefniadau cydweithredol, datblygiadau TGCh (Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu), cynhyrchu incwm a gostyngiadau sylweddol mewn gwariant nad yw'n ymwneud â chyflogau a gyflawnir trwy gaffael a mentrau lleihau costau eraill. Ar ôl diddymu'r gorchymyn rhewi cyflogau yn y sector cyhoeddus, rhagdybiodd y gyllideb ddyfarniadau cyflog o 3.5% ynghyd â chynnydd o 3.25% mewn chwyddiant cyffredinol ar gostau nad ydynt yn ymwneud â chyflogau a rhai codiadau chwyddiannol ychwanegol penodol ar gyfer cyfleustodau.

Mae'r tabl ar y dudalen ganlynol yn nodi'r sefyllfa alldro derfynol ar gyfer 2022-23 ac yn cymharu hwn â'r gyllideb wreiddiol a'r gyllideb ddiwygiedig. Mae'r gyllideb ddiwygiedig yn adlewyrchu'r cyllidebau ychwanegol a'r symudiadau wrth gefn a gymeradwywyd yn ystod y flwyddyn. Cymeradwyir trosglwyddiadau ariannol yn unol â'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol. Adroddwyd ar y newidiadau i'r gyllideb y cyfeirir atynt isod yng nghyfarfodydd misol y Bwrdd Plismona a chyfarfodydd cyhoeddus chwarterol Byrddau Atebolrwydd yr Heddlu a gynhaliwyd drwy gydol y flwyddyn.

Datganiad Amrywiad Deiliad Cyllideb	Cyllideb Wreiddiol £miliwn	Cyllideb Ddiwygiedig £miliwn	Gwirioneddol £miliwn	Amrywiant (Cadarnhaol ar gyfer arbed) £miliwn
Comisiynydd Heddlu a Throseddu				
Costau Swyddfa a Chomisiynu	2.3	2.3	2.2	0.1
Trosglwyddo i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn – Comisiynydd	0.0	0.0	0.1	(0.1)
Cyfanswm Costau Cyllideb Refeniw'r Comisiynydd	**2.30**	**2.30**	**2.30**	**0.0**
Prif Gwnstabl				
Cyflogau a Lwfansau'r Heddlu	72.6	72.7	71.4	1.3
Goramser Swyddogion yr Heddlu	1.7	1.7	2.1	(0.4)
Gwyliau'r Banc	0.9	0.9	1.2	(0.3)
Cyflogau a Lwfansau Staff yr Heddlu	36.2	36.3	35.7	0.6
Goramser Staff yr Heddlu	0.2	0.2	0.2	0.0
Costau Pensiwn	1.8	1.8	1.5	0.3
Recriwtio, Yswiriant a Hyfforddiant	2.2	2.2	1.8	0.4
Costau Adeiladau	4.6	4.6	4.5	0.1
Costau Eraill Nad ydynt yn Ymwneud â Chyflogau	11.0	10.8	10.2	0.6
Dadansoddi Ffonau a Gwaith Fforensig	2.4	2.4	2.5	(0.1)
Taliadau Cydweithio	3.3	3.2	3.8	(0.6)
Grantiau	(10.0)	(10.0)	(10.8)	0.8
Incwm	(3.9)	(3.9)	(4.9)	1.0
Ariannu Cyfalaf	3.3	3.4	4.6	(1.2)
Ad-daliadau	(0.2)	(0.2)	(0.3)	0.1
Cyfanswm y Gyllideb – Heddlu	**126.1**	**126.1**	**123.5**	**2.6**
Cyfanswm y Gyllideb - Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabl	**128.4**	**128.4**	**125.8**	**2.6**
Cyfraniad i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn – Prif Gwnstabl	(1.0)	(1.0)	1.6	(2.6)
Gwariant Net ar ôl Trosglwyddo o Refeniw i Gronfeydd Wrth Gefn	**127.4**	**127.4**	**127.4**	**0.0**
Cyfrifon Dal a chyfrifon hunan-fantoli				
Rhaglen Ailhyfforddi Gyrwyr	0.0	0.0	(0.5)	0.5
Trosglwyddo i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn – Ailhyfforddi Gyrwyr	0.0	0.0	0.5	(0.5)
Partneriaeth Gan Bwyll	0.0	0.0	0.5	(0.5)
Trosglwyddo i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn – Gan Bwyll	0.0	0.0	(0.5)	0.5
Cyllid Refeniw Uniongyrchol – Cyfalaf	0.0	0.0	1.0	(1.0)
Trosglwyddo i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn – Cyfalaf	0.0	0.0	(1.0)	1.0
Cyfanswm Cyfrifon Dal	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**

Yn erbyn y gyllideb ddiwygiedig, roedd gwariant net gwirioneddol hyd at ddiwedd mis Mawrth yn £125.8 miliwn yn cynrychioli tanwariant o £2.6 miliwn o gymharu â'r gyllideb wreiddiol. Mae'n bwysig

nodi bod y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl wedi cymryd camau cynnar i gyfyngu ar wariant mewn nifer o feysydd yng ngoleuni'r heriau sylweddol o fewn y dirwedd ariannol a chychwyn Adolygiad yr Heddlu i gyrraedd y targed arbedion o £6.4 miliwn sy'n ofynnol yn 2023/4.

Gellir gweld o'r uchod bod cyllidebau cyflogau swyddogion yn cyfrif am tua £1.3 miliwn o'r amrywiant ac amrywiadau yn y proffil recriwtio ar gyfer recriwtiaid a throsglwyddeion yn ystod y flwyddyn sy'n bennaf gyfrifol am hyn, yn ogystal â gostyngiadau mewn cyfraddau Yswiriant Gwladol a gyhoeddwyd yn y Gyllideb Frys ym mis Tachwedd a chostau cyfraniadau pensiwn is. Mae £0.6 miliwn pellach i'w briodoli i gostau cyflog staff heddlu. Er bod dyfarniadau cyflog yn uwch na'r hyn a gyllidebwyd ar eu cyfer, roedd arbedion Yswiriant Gwladol a swyddi gweigion a ddaliwyd fel rhan o Adolygiad yr Heddlu yn digolledi am y costau codiad cyflog ychwanegol.

Roedd costau goramser a gŵyl banc i staff a swyddogion dros y gyllideb o £0.7 miliwn. Roedd hyn yn cynnwys goramser ar gyfer cydgymorth, gan gynnwys angladd y Frenhines, gydag incwm gwrthbwyso a dderbyniwyd a oedd cyfanswm o £0.4 miliwn yn uwch na'r gyllideb.

Mae'r Heddlu wedi arbed £0.3 miliwn yn erbyn penawdau pensiwn gan gynnwys cyllidebau afiechyd yn ystod y flwyddyn ac mae adleoli swyddogion i rolau di-wrthdaro yn cyfrannu at hyn. Mae costau hyfforddi a recriwtio £0.4 miliwn o dan y gyllideb ac mae tua £0.1 miliwn o hwn wedi ei ymrwymo ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer cyrsiau hyfforddi i'w darparu yn 2023/4. Mewn perthynas â chostau adeiladau, mae'r Heddlu £0.1 miliwn o dan y gyllideb, a thalu anfoneb cyfleustodau hanesyddol y bu anghydfod yn ei gylch am lai na'r hyn a gronnwyd sy'n gyfrifol am hyn yn dilyn ymyrraeth gan Adran Gyfreithiol yr Heddlu.

Mae costau eraill nad ydynt yn ymwneud â chyflogau tua £0.6 miliwn yn is na'r hyn a gyllidebwyd ar eu cyfer gyda chostau TGCh ar gyfer y System Rheoli Cwsmeriaid/ Teleffoni newydd yn yr Ystafell Reoli i'w priodoli'n bennaf i hyn. Mae'r Heddlu wedi gwneud cyfraniad Cyllid Refeniw Uniongyrchol ychwanegol yn ystod y flwyddyn o'r tanwariant hwn tuag at gostau gweinydd Uned Cyfathrebu Digidol a Seiberdroseddu (DCCU) wedi'u cyfalafu.

Arbedwyd £0.5 miliwn pellach yn erbyn cyllidebau canolog, cyfreithiol, iwnifform a chaffael. Gorwariodd yr Heddlu £0.4 miliwn yn erbyn tanwydd, cynhaliaeth (yn gysylltiedig â chydgymorth) a gwariant swyddogion yn y flwyddyn gyda phrisiau uwch yn cyfrannu at hyn. Roedd gan yr Heddlu hefyd tua £0.3 miliwn mewn nwyddau ac offer a archebwyd ar ddiwedd y flwyddyn nad oedd wedi'u dosbarthu.

Cafwyd pwysau o ran costau mewn perthynas â gwaith Fforensig (£0.1 miliwn) a gwariant Cydweithio (£0.6 miliwn) yn ystod y flwyddyn gyda chodiadau costau, dyfarniadau cyflog a chyfraniadau cydweithredol NPCC (Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu) uwch na'r gyllideb yn ffactorau arwyddocaol.

Roedd Grantiau Ychwanegol gwerth cyfanswm o £0.8 miliwn yn erbyn cyllidebau yn ddyledus yn ystod y flwyddyn – dyfarniad cyflog ychwanegol yn gysylltiedig â grant y Swyddfa Gartref o £0.5 miliwn a grant ychwanegol o £0.2 miliwn oedd y ddwy eitem fwyaf yn erbyn y pennawd hwn.

Derbyniwyd hefyd £1 miliwn ychwanegol mewn incwm, yn cynnwys cydgymorth (£0.4 miliwn), taliadau eiddo dalfa (£0.1 miliwn), incwm ystadau (£0.2 miliwn) a derbyniadau llog (£0.2 miliwn) yn cyfrif am yr amrywiannau positif mwyaf arwyddocaol.

Mewn perthynas ag Ariannu Cyfalaf, roedd y gwariant £1.2 miliwn dros y gyllideb – prynu cyfarpar ychwanegol o gyllidebau refeniw oedd yn cyfrif am £0.3 miliwn o hyn. Mae Tâl Refeniw Uniongyrchol ychwanegol o £0.9 miliwn wedi'i brosesu ar ddiwedd y flwyddyn o arbedion mewn

refeniw nad yw'n ymwneud â chyflogau TGCh a chyllidebau eraill fel cyfraniad tuag at gostau gweinydd DCCU. Mae hyn yn gwrthbwyso'r angen i ddefnyddio cronfeydd cyfalaf wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn.

Mae'r Heddlu yn gwerthuso nifer o fuddsoddiadau cyfalaf a thechnoleg refeniw eraill a allai fod heb eu hariannu yn yr Ystafell Reoli, Trwyddedu Arfau Saethu, Awtomeiddio Prosesau Robotig (RPA) a DCCU a allai, o'u hariannu, ac yn amodol ar achos busnes, gyfrannu at gapasiti ac arbedion ychwanegol yn y dyfodol.

Roedd y gyllideb yn cynnwys cyfraniad o £1.0 miliwn o'r cronfeydd wrth gefn i gwrdd â gwariant untro ar gyfer gwyliau banc ychwanegol, hyfforddiant ac i gefnogi prosiectau trawsnewid. Mae sefyllfa'r gyllideb a'r amrywiadau a amlinellwyd uchod wedi negyddu'r angen i drosglwyddo o'r cronfeydd wrth gefn yn ystod y flwyddyn ac mewn gwirionedd, gweithredwyd trosglwyddiad net o £0.7 miliwn i'r cronfeydd wrth gefn i fodloni'r pwysau cyllidebol a ragwelwyd yn 2023/24.

Yn gyfan gwbl, ac o ystyried yr eitemau hyn, roedd yr Heddlu tua £2.6 miliwn o dan y gyllideb ar gyfer y flwyddyn a rhagwelwyd a chynlluniwyd ar gyfer ychydig yn llai na hanner hyn pan osodwyd cyllideb 2023/4.

Mae cyllideb yr Heddlu hefyd yn cynnwys cyfrifon dal hunan-fantoli mewn perthynas â Phartneriaeth Gan Bwyll, swyddi a ariennir gan gydweithredu a swyddogion wedi eu secondio a oedd yn hunan-fantoli ar y cyfan. Roedd symud i ddarparu gweithgareddau Ailhyfforddi Gyrwyr ar-lein hefyd yn caniatáu cyfraniad o £0.5 miliwn at y cronfeydd wrth gefn i'w defnyddio gan y Comisiynydd i gefnogi mentrau diogelwch ffyrdd a chymunedol.

Bu i'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl weithredu cryn dipyn o gyfyngiadau ariannol a phwyll yn ystod y flwyddyn er gwaethaf galwadau gweithredol parhaus, a gwnaeth nifer o ddigwyddiadau anrhagweladwy yr asesiad cywir o'r alldro terfynol yn heriol. Mae'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn yn gadarnhaol iawn ac yn rhoi Heddlu Dyfed-Powys mewn sefyllfa gryfach i ymdrin â heriau ariannol yn y dyfodol.

Wrth osod cyllideb 2023/24 ym mis Ionawr 2023, rhagwelwyd tanwariant o tua £894,000 a chafodd y swm hwn ei gyllidebu i'w osod yn erbyn gofyniad cyllideb 2023/24 i fodloni'r pwysau costau untro ychwanegol sy'n gostwng yn y blynyddoedd i ddod.

Trafodwyd y sefyllfa alldro terfynol yn fanwl yng nghyfarfod y Bwrdd Plismona ar 20 Mehefin 2023. Yn y cyfarfod hwn, cymeradwyodd y Comisiynydd nifer o symudiadau wrth gefn:

- Cynnydd o £0.8 miliwn yn y Cronfeydd Cyffredinol a fyddai'n lliniaru risgiau ariannol posibl yn y dyfodol ac yn sicrhau gwell cadernid ariannol;
- Creu Cronfa Costau Ynni Wrth Gefn o £0.4 miliwn i liniaru'r cynnydd chwyddiant uchel yn 2023/24, a dybiwyd wrth osod y gyllideb ar gyfer 2023/24;
- Creu Cronfa Gyllideb Adrannol Wrth Gefn o £0.3 miliwn i fodloni'r gwariant ar nwyddau na dderbyniwyd cyn diwedd y flwyddyn oherwydd oedi yn y gadwyn gyflenwi a'r farchnad;
- Creu cronfa benodol wrth gefn o £0.1 miliwn i liniaru costau a ragwelir yn deillio o'r prosiect ar gyfer Canolfannau Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol rhanbarthol;
- Creu Cronfa Chwyddiant Cyflogau Wrth Gefn o £0.5 miliwn i liniaru yn erbyn lefelau chwyddiant cyflog sy'n uwch na'r rhai a ragwelwyd;

- Creu cronfa wrth gefn o £0.2 miliwn i liniaru yn erbyn ansicrwydd diffygion ariannol o fewn y Bartneriaeth Gan Bwyll; a
- Cynnydd o £0.4 miliwn yn y Gronfa Wrth Gefn Prosiectau Trawsnewidiol i ddarparu arian ysgogi ychwanegol i gefnogi prosiectau a newid sefydliadol.

Mae sefyllfa derfynol cronfeydd wrth gefn y Comisiynydd yn dangos ffigur o £19.6 miliwn a ddaliwyd ar 31 Mawrth 2023 o'i gymharu â £18.9 miliwn ar ddechrau'r flwyddyn. Mae hyn yn ymgorffori swm o £7.0 miliwn i gefnogi ymrwymiadau cyllideb cyfalaf yn y dyfodol a chronfa wrth gefn gyffredinol o £4.9 miliwn. Mae hyn hefyd yn cynnwys balans o £1.1 miliwn a ddelir ar ran trydydd parti. Ceir rhagor o fanylion am y cronfeydd wrth gefn yn Nodyn 10 yn y Datganiad Cyfrifon.

Mewn perthynas â Gwariant Cyfalaf, gosododd y Comisiynydd gyllideb wreiddiol o £27.6 miliwn ym mis Chwefror 2022 ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23 a ostyngwyd i £22.7 miliwn ym mis Ionawr 2023 oherwydd oedi mewn perthynas â nifer o gynlluniau ystadau mawr.

Ariannwyd y rhaglen gyfalaf o grantiau, derbyniadau cyfalaf (gwerthu asedau), cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd a benthyca darbodus. Roedd cyfanswm o £20.2 miliwn wedi'i wario erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Dangosir crynodeb o'r gwariant terfynol a'r sefyllfa ariannu yn erbyn y gyllideb yn y tabl isod ynghyd â rhesymau lefel uchel am amrywio'r gyllideb:

	Cyllideb wreiddiol 2022/23	Cyllideb ddiwygiedig 2022/23	Gwariant gwirioneddol 2022/23	Amrywiant
	£miliwn	£miliwn	£miliwn	£miliwn
Gwariant wedi'i gyfalafu				
Rhaglen ystadau	19.3	15.6	14.6	1.0
Cerbydau	2.0	1.7	1.2	0.5
Prosiectau mawr TGCh	2.4	2.7	1.6	1.1
Amnewid dyfeisiau TGCh cylchol	2.9	1.8	2.0	(0.2)
Amnewid offer cyfalaf eraill	1.0	0.8	0.7	0.1
Is-gyfanswm gwariant wedi'i gyfalafu	**27.6**	**22.6**	**20.1**	**2.5**
Prosiectau hunan ariannu / ariannu refeniw eich hun	-	0.1	0.1	-
Cyfanswm gwariant	**27.6**	**22.7**	**20.2**	**2.5**
Cyllid				
Grant cyfalaf	-	0.2	0.2	-
Cyllid refeniw uniongyrchol	2.9	3.0	4.3	(1.3)
Derbyniadau cyfalaf – Adeiladau	0.1	0.0	0.2	(0.2)
Derbyniadau cyfalaf – Cerbydau	-	0.1	0.1	-
Cronfa cyfalaf wrth gefn a ddefnyddiwyd	5.2	3.6	1.0	2.6
Cronfa gynaladwyedd	0.2	0.1	-	0.1
Benthyg darbodus	19.2	15.6	14.3	1.3
Is-gyfanswm Ariannu	**27.6**	**22.6**	**20.1**	**2.5**
Prosiectau hunan ariannu / ariannu refeniw eich hun	-	0.1	0.1	0.0
Cyfanswm Ariannu	**27.6**	**22.7**	**20.2**	**2.5**

Mae Cynllun Gorsafoedd a Chyfleusterau Dalfa Sir Gaerfyrddin yn Llanelli yn mynd rhagddo’n dda a disgwylir iddo gael ei gwblhau erbyn mis Mehefin 2023. Bu rhywfaint o lithriad anochel yn erbyn nifer o brosiectau gan gynnwys y Maes Tanio Arfau Saethu ar y cyd a chynlluniau mân waith y bydd angen cario cyllid ar eu cyfer ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf.

Roedd rhywfaint o lithriad yn erbyn pryniannau cerbydau i'w briodoli i amseroedd arwain hwy, ac oedi yn gysylltiedig â chyflenwi. Mae'r Heddlu yn adnewyddu seilwaith, gan gynnwys o fewn ei Ystafell Reoli, a gwelwyd llithriad yn erbyn y pennawd cyllideb hwn. Cafwyd llithriad hefyd mewn perthynas â'r Uned Fforensig Ddigidol a nifer o fân brosiectau TGCh ac ailosod offer, yn gysylltiedig â chyflenwad y farchnad.

O ran ariannu cyfalaf, mae'r llithriad mewn gwariant wedi golygu nad yw'r Comisiynydd wedi gorfod benthyca cymaint ag a ragwelwyd, gyda £14.3 miliwn o fenthyca darbodus ar ddiwedd y flwyddyn yn cael ei gymhwyso yn erbyn prosiectau Ystadau. Roedd y sefyllfa refeniw diwedd blwyddyn ffafriol yn caniatáu ar gyfer tâl Cyllid Refeniw Uniongyrchol ychwanegol a oedd yn caniatáu ar gyfer llai o ddefnydd o'r Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn nag a gynlluniwyd. Cymeradwyodd y Comisiynydd lithriad i’w gario ymlaen i gefnogi’r cynlluniau cyfalaf yn 2023/24 a thu hwnt.

Risgiau, Cyfleoedd a'r Rhagolygon Ariannol Tymor Canolig

Rheolir risgiau ar bob lefel o'r sefydliad trwy'r Strwythur Llywodraethu a defnyddir Cofrestr Risg Gorfforaethol i gofnodi, rheoli a lliniaru'r prif risgiau a allai effeithio ar gyflawni canlyniadau Cynllun Heddlu a Throseddu a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabl.

Roedd y prif risgiau a oedd yn parhau’n ‘fyw’ ar ddiwedd 2022/23 yn cynnwys y canlynol:

- Teledu cylch cyfyng (TCC) yn y Ddalfa – methiant posibl TCC yn y dalfeydd oherwydd bod angen uwchraddio'r systemau;
- Larymau Affray yn y Ddalfa – weithiau mae oedi cyn i larymau dalfa hysbysu Canolfan Gyfathrebu'r Heddlu;
- Methiant Cynhwysedd Gweinydd yr Uned Fforensig Ddigidol (DFU) – mae angen gweinydd newydd oherwydd y risg o fethiant;
- Tocsicoleg – risg y bydd darpariaeth tocsicoleg genedlaethol yn cael ei herio a achosir gan adolygiad parhaus o ddarpariaeth tocsicoleg Randox;
- Fformiwla Ariannu'r Heddlu – risg y gallai'r cyllid grant cenedlaethol gael ei leihau oherwydd bwriad y Llywodraeth i adolygu'r fformiwla ariannu;
- Methiant injan BMW N7 – risg y gallai BMWs sydd ag injan benodol fethu a fyddai’n golygu na ellid eu defnyddio;
- Swyddogion Crwneriaid – risg y bydd niwed i enw da yn cael ei achosi drwy beidio â chydnabod y gwydnwch sydd ei angen ar gyfer y rôl hon;
- Gweithwyr gofal iechyd proffesiynol (HCP) y Ddalfa – methiant i fodloni deddfwriaeth sy'n nodi 'rheolau' dalfa'r heddlu;
- Rheoli Eiddo/Arddangosion – risg o ddifrod neu golled i Eiddo/Arddangosyn a gedwir fel rhan o achos troseddol;
- Gan Bwyll – risg y gallai diffygion mewn incwm a’r model costau presennol arwain at ddiffygion cyson yn y gyllideb;
- Maes Tanio Arfau Saethu ar y Cyd – risg o gostau cynyddol adeiladu'r cyfleuster newydd; a
- Cofnodi Troseddau a Chymhwyso Canlyniadau – risg o ganlyniad i newidiadau yn strwythurau sefydliadau, modelau gweithredu, a newidiadau cenedlaethol.

Mae'r Gofrestr Risg yn cael ei monitro'n rheolaidd er mwyn sicrhau bod risgiau'n cael eu pennu i Berchennog Risg sy'n gyfrifol am roi mesurau lliniaru a chamau gweithredu priodol ar waith. Mae rhagor o fanylion mewn perthynas â rheoli risg wedi'u cynnwys yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.
O ran y Rhagolygon Ariannol Tymor Canolig, mae Heddlu Dyfed-Powys wedi wynebu heriau ariannol sylweddol ers 2010 oherwydd gostyngiadau mewn cyllid gan y Llywodraeth Ganolog, ynghyd â phwysau costau a chynnydd yn y galw am wasanaethau plismona yn erbyn tirwedd ariannol ac economaidd gynyddol heriol.

Mae’r ychydig flynyddoedd diwethaf wedi bod yn ddigynsail am amrywiaeth o resymau ond, yn anffodus, parhaodd 2022-23 yn yr un modd, gydag economi sy’n gwanhau, cyfraddau llog uwch a chwyddiant sy’n cynyddu’n aruthrol. Mae effeithiau’r argyfwng costau byw yn bellgyrhaeddol ac maent hefyd wedi’u gosod yn erbyn cefndir y rhyfel yn Wcráin, y cyfnod ar ôl Brexit, Pandemig COVID-19 a chythrwfl gwleidyddol, sydd oll wedi cyfrannu at dirwedd economaidd ansefydlog.

Ar ôl cydnabod maint yr heriau ariannol, cyhoeddodd y Prif Gwnstabl yn ffurfiol gychwyn adolygiad o’r heddlu ym mis Mehefin 2022 i asesu pob maes gweithgaredd, gan geisio arbedion effeithlonrwydd, arbedion ariannol a chyfleoedd trawsnewid.

Yn bwysig, cymerodd y Comisiynydd a’r Prif Gwnstabl amrywiaeth o gamau cynnar i fynd ati’n rhagweithiol i gyfyngu gwariant yn 2022/23 er mwyn caniatáu rhywfaint o hyblygrwydd wrth liniaru beichiau ariannol a chynorthwyo i fodloni pwysau costau untro.

Cyhoeddodd setliad terfynol 2023/24 gyllid cenedlaethol ychwanegol o hyd at £523m ar gyfer plismona, ac roedd £349m o hyn yn dod o hyblygrwydd i godi praeseptau’r dreth gyngor. Roedd y setliad grant canlyniadol ar gyfer Heddlu Dyfed-Powys £1.2m/1.9% yn uwch na 2022/23 ac roedd yn cynnwys y canlynol:

- Cynnydd grant craidd o £0.2m/0.3%;
- Parhad y grant penodol o £1.3m, a gyflwynwyd yn 2019/20 i liniaru’n rhannol y pwysau sy’n deillio o newidiadau i gyfradd cyfraniadau’r cyflogwr ar gyfer pensiynau Swyddogion Heddlu;
- Grant penodol o £1.9m, sef £1.0m/103.7% yn uwch na 2022/23 i gefnogi swyddogion o dan Raglen Uplift yr Heddlu gyda disgwyliadau clir y bydd niferoedd cyffredinol swyddogion yr heddlu yn cael eu cynnal ar y dyraniadau y cytunwyd arnynt a bod y swyddogion ychwanegol hyn yn cael eu defnyddio i leihau troseddu ac i anrhydeddu ymrwymiad y Llywodraeth hon i gadw'r cyhoedd yn ddiogel.

Er gwaethaf y setliad ariannu, roedd yn amlwg na fyddai hyn yn darparu ar gyfer y chwyddiant sylweddol mewn cyflogau a phrisiau, beichiau nas rhagwelwyd a chostau galw cynyddol am wasanaethau a oedd angen cyllideb o 8.6% yn fwy.

Er mwyn lleihau’r baich hwn ar y trethdalwr lleol, mae’r CATC yn adlewyrchu cynllun heriol ac uchelgeisiol i leihau costau ac arbedion ar gyfer 2023/24 a thu hwnt. Ategir y cynllun gan ragdybiaethau manwl ond wrth i waith ac ymgynghoriadau fynd rhagddynt, bydd yn cymryd amser i grisialu nifer o'r rhain er mwyn cael eglurder ariannol llwyr. Bydd angen goruchwylio'r effeithiau canlyniadol, y goblygiadau a'r risgiau gweithredol a threfniadol cynhenid yn ofalus. Cydnabyddir ei bod yn anoddach cyflawni arbedion ac mae cyfyngiadau'r Rhaglen Uplift yn debygol o atal y cymysgedd adnoddau gorau posibl ar gyfer yr Heddlu.

Cydnabyddir bod angen i hwn barhau i fod yn faes ffocws i alluogi'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl i osod sefyllfa ariannol gytbwys a chynaliadwy yn y tymor canolig ar gyfer refeniw a chyfalaf ac ar yr un pryd diogelu safon y gwasanaeth ar gyfer cymunedau Dyfed-Powys.

Mae’r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cynnwys tybiaethau o gynnydd o 5% o flwyddyn i flwyddyn yn y praesept ac mae’n ymgorffori ystod o ragdybiaethau ar bwysau costau a thwf mewn pwysau cyflog a chwyddiant, er bod hwn yn faes o bwysau difrifol ac anwadalrwydd oherwydd amodau’r farchnad ehangach. Mae'r CATC hefyd yn cynnwys trywydd o gynnydd yn y cyfraniad at gostau ariannu cyfalaf a benthyca i gefnogi'r Rhaglen Gyfalaf ynghyd â gwariant ychwanegol ar nifer o flaenoriaethau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol.

Yn dilyn proses graffu a thrafod drylwyr ar y tybiaethau ariannol, risgiau sy’n parhau i fygwth y cymunedau a’r blaenoriaethau buddsoddi, cyflwynodd y Comisiynydd ei gynnig praesept ar gyfer 2023/24 a Chynllun Ariannol Tymor Canolig hyd at 2027/28 i Banel yr Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys ar 27 Ionawr 2023. Cefnogwyd cynnig y Comisiynydd yn unfrydol gan Banel yr Heddlu a Throseddu, a gododd y praesept eiddo cyfartalog band D o £22.49 i £312.65, cynnydd o 7.75% gan godi cyfanswm o £72.5 miliwn ar y praesept. Bydd hyn yn darparu cyfanswm o gyllid canolog a lleol o £133.4m, ac unwaith eto, Heddlu Dyfed-Powys sydd â’r praesept treth gyngor isaf yng Nghymru.

Gosododd y Comisiynydd raglen gyfalaf o £100.2 miliwn ar gyfer 2022/23 i 2027/28 sy’n cynnwys buddsoddiad mewn Ystadau, Fflyd a seilwaith TGCh ar gyfer prosiectau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'r buddsoddiad hwn wedi'i flaenoriaethu tuag at flaenoriaethau strategol, gwariant anorfod, meysydd sy'n lleihau gwariant refeniw yn y dyfodol ac mae'n cydnabod yr angen i fod wedi paratoi'n ddigonol i wynebu gofynion newidiol Plismona'r 21ain ganrif.

Mae'r rhaglen gyfalaf yn gweld disbyddu cronfeydd cyfalaf wrth gefn ac yn cynnwys gofynion benthyca o £66.1 miliwn. Bydd llawer o'r benthyca hwn yn ariannu adeiladu dalfa newydd ar gyfer Sir Gaerfyrddin, yn darparu datrysiad ar gyfer cyfleuster heddlu sy'n heneiddio yn Aberhonddu ac yn ariannu cyfleuster hyfforddi newydd ar gyfer y Gyd-uned Arfau Saethu. Er mwyn bodloni gofynion buddsoddi cyfalaf yn y dyfodol a lliniaru'r ffaith bod cyllid grant cyfalaf yn dod i ben, mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cynnwys cynyddu cyfraniadau refeniw i gyfalaf.

Mae’r Comisiynydd yn ystyried ac yn cyhoeddi Strategaeth Cronfeydd Wrth Gefn Blynyddol sy’n sail i’r CATC a’i asesiad o fesurau strategol, gweithredol ac ariannol a lliniaru.

Mae’r Comisiynydd a’r Heddlu yn wynebu nifer o ymrwymiadau ariannol posibl anhysbys yn y dyfodol y cyfeirir atynt ymhellach yn y nodiadau ar rwymedigaethau amodol a phensiynau. Ailddechreuodd y Llywodraeth yr Adolygiad Fformiwla Ariannu ym mis Mai 2021. Mae'r gwaith wedi bod yn mynd rhagddo ond nid oes unrhyw eglurder ynghylch yr amserlenni, ac mae canlyniad hyn yn parhau i fod yn risg.

Er gwaethaf y cynnydd tybiedig ym mhraesept y dreth gyngor, mae angen gofynion effeithlonrwydd parhaus dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig gyda ansicrwydd ynghylch cyllid grant craidd a phenodol yn y dyfodol, cymhlethdodau mewn perthynas â chostau pensiynau yn erbyn y dirwedd economaidd ehangach yn golygu bod yr amgylchedd ariannol yn debygol o barhau’n heriol hyd y gellir rhagweld.

Gellir dod o hyd i’r CATC ar gyfer 2023/24:

[2324-mtfp-and-precept-report-for-panel-final-cym.pdf (dyfedpowys-pcc.org.uk)]

7 Sail Paratoi a Chyflwyno

Dyma'r unfed ar ddeg set o gyfrifon statudol a baratowyd o dan y trefniadau llywodraethu newydd. Mae'n rhaid i'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl fel endidau cyfreithiol ar wahân gynhyrchu eu Datganiad Cyfrifon eu hunain, gyda'r Comisiynydd yn gyfrifol am gynhyrchu Cyfrifon y Grŵp, y mae cyfrifon y Comisiynydd wedi'u cynnwys ynddynt.

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, fel y'u diwygiwyd, yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff llywodraeth leol baratoi Datganiad o Gyfrifon yn unol ag arferion priodol. Mae Cod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth wedi'i nodi fel un sy'n cynrychioli arferion priodol.

Mae'r canlynol yn esboniad o'r datganiadau sy'n dilyn, eu pwrpas a'r berthynas rhyngddynt:

- **Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad Cyfrifon** – mae'r datganiad hwn yn nodi cyfrifoldebau'r Comisiynydd a'i Brif Swyddog Cyllid;
- **Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol** – mae hwn yn nodi barn yr archwilydd allanol, Archwilydd Cyffredinol Cymru, ynghylch p'un a yw cyfrifon y Grŵp a gyflwynwyd yn rhoi 'darlun gwir a theg' o sefyllfa ariannol a gweithrediadau'r Comisiynydd ar gyfer 2022/23;
- **Dadansoddiad o Wariant a Chyllid –** mae'r datganiad hwn yn dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei ddefnyddio a'i ariannu gan y Grŵp o adnoddau fel yr adroddwyd gan reolwyr, wedi'u rhannu ar draws cyfarwyddiaethau a gwasanaethau o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd gan y Grŵp a adroddwyd yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol;
- **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr –** mae'r datganiad craidd hwn yn crynhoi'r adnoddau a gynhyrchwyd ac a ddefnyddiwyd wrth ddarparu gwasanaethau plismona a lleihau trosedd yn ystod y flwyddyn. Mae'n cynnwys yr holl dreuliau o ddydd i ddydd ac incwm cysylltiedig ar sail croniadau, yn ogystal â thrafodion sy'n mesur gwerth yr asedau sefydlog a ddefnyddiwyd a gwir werth rhagamcanol y buddion ymddeol a enillwyd gan weithwyr yn ystod y flwyddyn;
- **Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn –** mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiadau dros y flwyddyn yn y cronfeydd wrth gefn a ddelir gan y Grŵp, wedi'u dadansoddi i gronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio (arian y gellir ei ddefnyddio i ariannu gwariant cyfalaf neu i leihau trethiant lleol) a chronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio (arian na ellir ei ddefnyddio i ddarparu gwasanaethau ac sy'n bodoli drwy gymhwyso safonau cyfrifyddu, er enghraifft, y cronfeydd wrth gefn pensiynau sy'n cyfateb i'r rhwymedigaeth pensiwn);
- **Mantolen –** mae'r datganiad craidd hwn yn dangos gwerth yr asedau a'r rhwymedigaethau a gydnabyddir gan y Grŵp ar ddyddiad y Fantolen. Y Comisiynydd sy'n berchen ar y tir, yr adeiladau ac asedau eraill a ddefnyddir gan yr Heddlu. Mae'r asedau net (asedau heb y rhwymedigaethau) yn cael eu cyfateb gan y cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio ac na ellir eu defnyddio;
- **Datganiad Llif Arian –** mae'r datganiad hwn yn crynhoi newidiadau i arian parod a chyfwerth ag arian parod yn ystod y cyfnod adrodd;

- **Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu –** datganiad sy'n dangos gwariant, incwm, asedau a rhwymedigaethau sy'n ymwneud â Phensiynau'r Heddlu yn ystod y flwyddyn. Mae'r cyfrif yn dangos y grant atodol sy'n ddyledus gan y Grŵp i'r Cyfrif Cronfa Bensiwn. Wedyn, bydd y Swyddfa Gartref yn ad-dalu'r Grŵp am arian a dalwyd i'r cyfrif ac i bob pwrpas yn gwarantu'r diffyg. Byddai'r arfer hwn yn gweithio i'r gwrthwyneb pe bai Cyfrif y Gronfa Bensiwn yn dangos gwarged ar ddiwedd y flwyddyn;
- **Nodiadau i'r datganiadau ariannol –** mae'r rhain yn darparu gwybodaeth ychwanegol sy'n egluro ymhellach yr eitemau a gynhwysir yn y prif ddatganiadau gyda'r nod o wella dealltwriaeth y darllenwyr o'r prif ddatganiadau ariannol. Maent yn nodi'r Polisïau Cyfrifo a ddefnyddir fel sail i baratoi'r datganiadau ariannol fel sy'n ofynnol gan y Cod Ymarfer;
- **Geirfa o dermau –** mae'r rhain yn darparu naratif ychwanegol i egluro'r termau a ddefnyddir yn y datganiad gyda'r nod o wella dealltwriaeth y darllenwyr fel sy'n ofynnol gan y Cod Ymarfer;
- Mae **Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar y Cyd** yn cael ei gyhoeddi ar wahân i'r Datganiad Cyfrifon hwn ac mae'n nodi manylion sut mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn llywodraethu eu materion. Mae'r Datganiad yn ddogfen statudol ar gyfer pob corfforaeth undyn, er ei fod yn parhau i fod yn ddatganiad cyfun ar gyfer 2022/23. Nod hyn yw cynorthwyo tryloywder a dealltwriaeth i'r darllenydd, gan ddangos yn glir lle mae trefniadau'n gyson a lle maent yn gwahaniaethu rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae'r datganiad yn cynnwys adolygiad blynyddol o ddigonolrwydd y trefniadau llywodraethu ac yn rhoi sicrwydd ar y systemau rheolaeth fewnol.

Datganiad o Gyfrifoldebau

Diben y datganiad hwn yw nodi cyfrifoldebau'r Comisiynydd a'r Prif Swyddog Ariannol mewn perthynas â'r Datganiad Cyfrifon.

Cyfrifoldebau'r Comisiynydd

Mae'n ofynnol i'r Comisiynydd wneud y canlynol:

- gwneud trefniadau ar gyfer gweinyddu materion ariannol yn briodol a sicrhau bod un o'i swyddogion yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Y swyddog hwnnw yw'r Prif Swyddog Ariannol;
- rheoli ei faterion i sicrhau defnydd darbodus, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a diogelu ei asedau; a
- chymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon.

Cymeradwyaf y Datganiad Cyfrifon ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23.

Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys **Dyddiad: 14 Mawrth 2024**

Cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Ariannol

Mae'r Prif Swyddog Ariannol yn gyfrifol am baratoi'r Datganiad o Gyfrifon yn unol â'r arferion priodol a nodir yn y *Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* CIPFA/LASAAC (y Cod).

Wrth baratoi'r Datganiad Cyfrifon hwn, mae'r Prif Swyddog Ariannol wedi gwneud y canlynol:

- dewis polisïau cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwyso'n gyson;
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a doeth; a
- chydymffurfio â'r Cod awdurdodau lleol.

Mae'r Prif Swyddog Ariannol hefyd wedi gwneud y canlynol:

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir a oedd yn gyfredol; a
- chymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Tystiaf fod y Datganiad Cyfrifon yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Grŵp/Comisiynydd ar y dyddiad adrodd ac o'i wariant a'i incwm am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023.

Prif Swyddog Ariannol **Dyddiad: 14 Mawrth 2024**

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol y canlynol:

- Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys;
- Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys sy'n cynnwys Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Phrif Gwnstabl Heddlu Dyfed-Powys; a
- Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys

ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn cynnwys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn, y Datganiad Llif Arian a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisïau cyfrifyddu arwyddocaol.

Mae datganiadau ariannol Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn cynnwys y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid y Grŵp, Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp, Mantolen y Grŵp, Datganiad Symudiad y Grŵp mewn Cronfeydd Wrth Gefn, Datganiad Llif Arian y Grŵp a’r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisïau cyfrifyddu arwyddocaol.

Mae datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys yn cynnwys Cyfrif y Gronfa, y Datganiad Asedau Net a nodiadau cysylltiedig.

Cyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y’u dehonglir ac a addaswyd gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022-23 yw’r fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth eu paratoi.

Yn fy marn i, mae’r canlynol yn wir am y datganiadau ariannol:

- maent yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys ar 31 Mawrth 2023 ac o’u hincwm a gwariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben; ac
- maent wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglir ac a addaswyd gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022-23.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU a Nodyn Ymarfer 10 ‘Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol Endidau Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig’. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol fy adroddiad.

Mae fy staff a minnau'n annibynnol ar Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes hyfyw

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail cyfrifyddu busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd sylweddol yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys i barhau i fabwysiadu'r sail cyfrifyddu busnes hyfyw am gyfnod o 12 mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn perthynas â busnes hyfyw yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol a fy adroddiad archwilydd ar hynny. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am yr wybodaeth arall sydd yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol, neu'r wybodaeth a gefais yn ystod yr archwiliad, neu fel arall yn ymddangos fel pe bai wedi'i chamddatgan yn sylweddol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os dof i'r casgliad, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, bod camddatganiad sylweddol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, ar sail y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Adroddiad Naratif wedi'i baratoi yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022-23; ac
- mae'r wybodaeth a roddir yn Natganiad Llywodraethu Blynyddol ar y cyd Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Phrif Gwnstabl Dyfed-Powys ar gyfer y flwyddyn

ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi'i baratoi yn unol â'r canllawiau.

Materion eithriedig yr wyf yn adrodd arnynt

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys a'u hamgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Naratif na'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol yr wyf yn adrodd arnynt i chi, os yw'r canlynol yn wir, yn fy marn i:

- nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;
- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni dderbyniwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau nad ymwelwyd â nhw gan fy nhîm; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon a nodir ar dudalen 23, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am y canlynol:

- paratoi'r datganiad o gyfrifon sy'n rhoi darlun cywir a theg ac sy'n cydymffurfio ag arferion priodol;
- cynnal cofnodion cyfrifyddu cywir;
- rheolaethau mewnol y mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn penderfynu eu bod yn angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau cyfrifon sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall; ac
- asesu gallu Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys i barhau fel busnes byw, gan ddatgelu fel y bo'n briodol, materion yn ymwneud â busnes hyfyw a defnyddio'r sail cyfrifyddu busnes hyfyw oni bai bod y swyddog ariannol cyfrifol yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) bob amser yn

canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn enghreifftiau o ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol o ran afreoleidd-dra gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau yn cynnwys y canlynol:

- holi'r rheolwyr, Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a'i bennaeth archwilio mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennaeth ategol yn ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys sy'n ymwneud â:
    - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
    - canfod ac ymateb i risgiau o dwyll ac a ydynt yn gwybod am unrhyw dwyll gwirioneddol, a amheuir neu honedig; a
    - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n ymwneud â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.
- ystyried fel tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais y posibilrwydd o dwyll wrth bostio dyddlyfrau anarferol.
- cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys.
- cael dealltwriaeth o berthnasoedd â phartïon cysylltiedig.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau'r datganiadau ariannol a phrofi dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfedd â chyfreithiau a rheoliadau perthnasol a drafodwyd uchod;
- holi'r rheolwyr, y Cydbwyllgor Archwilio a chynghorwyr cyfreithiol ynghylch ymgyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu; a
- profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll drwy i reolwyr ddiystyru rheolaethau;

- asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o ragfarn bosibl; a
- gwerthuso sail resymegol y busnes ar gyfer unrhyw drafodion sylweddol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol y busnes.

Rhannais hefyd ddeddfau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau posibl o dwyll â phob aelod o'r tîm archwilio, ac arhosais yn wyliadwrus i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid i ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys, a natur, amseriad a maint y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd yn effeithio ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cynghorau Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilydd.

Cyfrifoldebau archwilwyr eraill

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol a nodaf yn ystod fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Tystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed-Powys yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

15 Mawrth 2024

1 Cwr y Ddinas

Stryd Tyndall

Caerdydd

CF10 4BZ

Cyfrifoldeb y Comisiynydd yw cynnal gwefan Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a sicrhau ei chywirdeb; nid yw'r gwaith a wneir gan archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac felly nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a all fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan.

Dadansoddiad o Wariant a Chyllid

Mae'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid yn dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei ddefnyddio a'i ariannu gan y Grŵp o adnoddau (grantiau'r llywodraeth, rhenti a'r dreth gyngor) o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd gan y Grŵp yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Cyflwynir Incwm a Gwariant y rhoddir cyfrif amdano o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Dadansoddiad o Wariant a Chyllid 2022/23	Gwariant Net sy'n Daladwy i'r Gronfa Gyffredinol £'000	Addasiadau (cyfeiriwch at Nodyn 8 am fanylion) £'000	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr £'000
Cyflog Swyddogion yr Heddlu	73,366	119	73,485
Goramser Swyddogion yr Heddlu	3,536	0	3,536
Pensiynau Swyddogion yr Heddlu	1,550	21,237	22,787
Cyflogau Staff yr Heddlu	37,821	67	37,888
Goramser Staff yr Heddlu	237	0	237
Pensiynau Staff yr Heddlu	0	7,122	7,122
Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Gweithwyr	1,786	15	1,801
Costau Adeiladau	4,640	(440)	4,200
Costau Trafnidiaeth	2,429	40	2,469
Cyflenwadau a Gwasanaethau	12,022	(51)	11,971
Gwasanaethau Asiantaeth a Chontract	7,435	(245)	7,190
Costau Ariannu Cyfalaf	5,483	(1,015)	4,468
Grantiau	(12,726)	(477)	(13,203)
Incwm Arall	(10,833)	1,039	(9,794)
Eitemau Eithriadol – Ailbrisio Asedau Anghyfredol	0	1,055	1,055
Cost Net Gwasanaethau	**126,746**	**28,466**	**155,212**
Incwm a Gwariant Arall	(127,445)	29,439	(98,006)
Gwarged/(Diffyg) (Cyn Trosglwyddo Arian Wrth Gefn)	**(699)**	**57,905**	**57,206**
Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn A Glustnodwyd	(131)		
Gwarged neu Ddiffyg am y Flwyddyn	**(830)**		
Balans Agoriadol y Gronfa Gyffredinol ar 1 Ebrill 2022	(4,032)		
Namyn y Diffyg ar Falans y Gronfa Gyffredinol yn y flwyddyn	(830)		
Balans Terfynol y Gronfa Gyffredinol ar 31 Mawrth 2023	**(4,862)**		

Dadansoddiad o Wariant a Chyllid 2021/22	Gwariant Net sy'n Daladwy i'r Gronfa Gyffredinol £'000	Addasiadau (cyfeiriwch at Nodyn 8 am fanylion) £'000	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr £'000
Cyflog Swyddogion yr Heddlu	69,300	374	69,674
Goramser Swyddogion yr Heddlu	3,264	0	3,264
Pensiynau Swyddogion Heddlu	1,621	19,057	20,678
Cyflogau Staff yr Heddlu	34,941	(117)	34,824
Goramser Staff yr Heddlu	185	0	185
Pensiynau Staff yr Heddlu	0	6,588	6,588
Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Gweithwyr	1,648	40	1,688
Costau Adeiladau	4,607	(402)	4,205
Costau Cludiant	2,026	(32)	1,994
Cyflenwadau a Gwasanaethau	11,678	185	11,863
Gwasanaethau Asiantaeth a Chontract	6,570	(38)	6,532
Costau Ariannu Cyfalaf	2,576	2,504	5,080
Grantiau	(11,036)	(33)	(11,069)
Incwm Arall	(9,509)	638	(8,871)
Eitemau Eithriadol – Ailbrisio Asedau Anghyfredol	0	5,377	5,377
Cost Net Gwasanaethau	**117,871**	**34,141**	**152,012**
Incwm a Gwariant Arall	(119,834)	19,375	(100,459)
Gwarged/(Diffyg) (Cyn Trosglwyddo Arian Wrth Gefn)	**(1,963)**	**53,516**	**51,553**
Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn A Glustnodwyd	1,963		
Gwarged neu Ddiffyg am y Flwyddyn	**0**		
Balans Agoriadol y Gronfa Gyffredinol ar 1 Ebrill 2021	(4,032)		
Namyn y Diffyg ar Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Flwyddyn	0		
Balans Terfynol y Gronfa Gyffredinol ar 31 Mawrth 2022	**(4,032)**		

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

Mae'r datganiad canlynol yn crynhoi'r adnoddau a gynhyrchwyd ac a ddefnyddiwyd i ddarparu gwasanaethau plismona a lleihau troseddau yn ystod y flwyddyn.

Y Grŵp					Comisiynydd		
Gwariant Gros £'000	Incwm Gros £'000	Gwariant Net £'000	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 2022/23	Nodiadau	Gwariant Gros £'000	Incwm Gros £'000	Gwariant Net £'000
73,485	0	73,485	Cyflogau Swyddogion yr Heddlu		0	0	0
3,536	0	3,536	Goramser Swyddogion yr Heddlu		0	0	0
22,787	0	22,787	Pensiynau Swyddogion yr Heddlu		0	0	0
37,888	0	37,888	Cyflogau Staff yr Heddlu		879	0	879
237	0	237	Goramser Staff yr Heddlu		0	0	0
7,122	0	7,122	Pensiynau Staff yr Heddlu		156	0	156
1,801	0	1,801	Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Gweithwyr		13	0	13
4,200	0	4,200	Costau Adeiladau		0	0	0
2,469	0	2,469	Costau Trafnidiaeth		4	0	4
11,971	0	11,971	Cyflenwadau a Gwasanaethau		110	0	110
7,190	0	7,190	Gwasanaethau Asiantaeth a Chontract		2,279	0	2,279
4,468	0	4,468	Costau Ariannu Cyfalaf		512	0	512
0	(13,203)	(13,203)	Grantiau	31	0	(13,203)	(13,203)
0	(9,794)	(9,794)	Incwm Arall		0	(9,794)	(9,794)
			Eitemau Eithriadol:				
1,055	0	1,055	Ailbrisio asedau anghyfredol	6	1,055	0	1,055
178,209	**(22,997)**	**155,212**	**Cyfanswm Cost Gwasanaethau**		**5,008**	**(22,997)**	**(17,989)**
225	(16,701)	(16,476)	Incwm a Gwariant Gweithredu Arall	11	225	(16,701)	(16,476)
47,615	(1,442)	46,173	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	12	641	(1,442)	(801)
0	(127,703)	(127,703)	Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol	13	0	(127,703)	(127,703)
0	0	0	Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)		220,175	0	220,175
226,049	**(168,843)**	**57,206**	**Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau**		**226,049**	**(168,843)**	**57,206**
		(5,762)	(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau sefydlog	6			(5,762)
		(686,370)	(Enillion)/colledion actiwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn				(1,943)
		0	Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)				(684,427)
		(634,926)	**Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**				**(634,926)**

Y Grŵp					Y Comisiynydd		
Gwariant Gros £'000	**Incwm Gros £'000**	**Gwariant Net £'000**	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 2021/22**	**Nodiadau**	**Gwariant Gros £'000**	**Incwm Gros £'000**	**Gwariant Net £'000**
69,674	0	69,674	Cyflog Swyddogion yr Heddlu		0	0	0
3,264	0	3,264	Goramser Swyddogion yr Heddlu		0	0	0
20,678	0	20,678	Pensiynau Swyddogion Heddlu		0	0	0
34,824	0	34,824	Cyflogau Staff yr Heddlu		1,574	0	1,574
185	0	185	Goramser Staff yr Heddlu		0	0	0
6,588	0	6,588	Pensiynau Staff yr Heddlu		257	0	257
1,688	0	1,688	Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Gweithwyr		16	0	16
4,205	0	4,205	Costau Adeiladau		3,745	0	3,745
1,994	0	1,994	Costau Cludiant		5	0	5
11,863	0	11,863	Cyflenwadau a Gwasanaethau		130	0	130
6,532	0	6,532	Gwasanaethau Asiantaeth a Chontract		3,174	0	3,174
5,080	0	5,080	Costau Ariannu Cyfalaf		765	0	765
0	(11,069)	(11,069)	Grantiau	31	0	(11,069)	(11,069)
0	(8,871)	(8,871)	Incwm Arall		0	(8,871)	(8,871)
			Eitemau Eithriadol:				
5,377	0	5,377	Ailbrisio asedau anghyfredol	6	5,377	0	5,377
171,952	**(19,940)**	**152,012**	**Cyfanswm Cost Gwasanaethau**		**15,043**	**(19,940)**	**(4,897)**
146	(16,685)	(16,539)	Incwm a Gwariant Gweithredu Arall	11	146	(16,685)	(16,539)
38,409	(1,161)	37,248	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	12	2,034	(1,161)	873
0	(121,168)	(121,168)	Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol	13	0	(121,168)	(121,168)
0	0	0	Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)		193,284	0	193,284
210,507	**(158,954)**	**51,553**	**Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau**		**210,507**	**(158,954)**	**51,553**
		(4,322)	(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau anghyfredol	6			(4,322)
		(20,605)	(Enillion)/colledion actiwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn				(616)
		0	Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)				(19,989)
		26,626	**Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**				**26,626**

Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn

Blwyddyn Ariannol 2022/23

	Nodyn Cyf	Balans y Gronfa Gyffredinol £'000	Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol a Glustnodwyd £'000	Cyfanswm Balans y Gronfa Gyffredinol £'000	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £'000	Grantiau Cyfalaf Heb eu Cymhwyso £'000	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu Defnyddio £'000	Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio £'000	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn £'000
Balans ar 31 Mawrth 2022		**(4,032)**	**(14,821)**	**(18,853)**	**0**	**(107)**	**(18,960)**	**1,630,741**	**1,611,781**
Symudiad yn y cronfeydd wrth gefn yn ystod 2022/23									
(Gwarged) neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	57,206	0	57,206	0	0	57,206	0	**57,206**
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	0	0	0	0	0	0	(692,132)	**(692,132)**
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		**57,206**	**0**	**57,206**	**0**	**0**	**57,206**	**(692,132)**	**(634,926)**
Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau	**9**	(57,905)	0	(57,905)	0	0	(57,905)	57,905	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd		**(699)**	**0**	**(699)**	**0**	**0**	**(699)**	**(634,227)**	**(634,926)**
Trosglwyddiadau net (i)/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	**10**	(131)	131	0	0	0	**0**	0	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad yn 2022/23		**(830)**	**131**	**(699)**	**0**	**0**	**(699)**	**(634,227)**	**(634,926)**
Balans ar 31 Mawrth 2023		**(4,862)**	**(14,690)**	**(19,552)**	**0**	**(107)**	**(19,659)**	**996,514**	**976,855**

Blwyddyn Ariannol 2021/22

	Nodyn Cyf	Balans y Gronfa Gyffredinol £'000	Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol a Glustnodwyd £'000	Cyfanswm Balans y Gronfa Gyffredinol £'000	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £'000	Grantiau Cyfalaf Heb eu Cymhwyso £'000	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu Defnyddio £'000	Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio £'000	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn £'000
Balans Agoriadol ar 1 Ebrill 2021		**(4,032)**	**(12,858)**	**(16,890)**	**0**	**(119)**	**(17,009)**	**1,602,164**	**1,585,155**
Symudiad yn y cronfeydd wrth gefn yn ystod 2021/22									
(Gwarged) neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	51,553	0	51,553	0	0	51,553	0	**51,553**
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	0	0	0	0	0	0	(24,927)	**(24,927)**
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		**51,553**	**0**	**51,553**	**0**	**0**	**51,553**	**(24,927)**	**26,626**
Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau	**9**	(53,516)	0	(53,516)	0	12	**(53,504)**	53,504	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd		**(1,963)**	**0**	**(1,963)**	**0**	**12**	**(1,951)**	**28,577**	**26,626**
Trosglwyddiadau net (i)/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	**10**	1,963	(1,963)	0	0	0	**0**	0	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad yn 2021/22		**0**	**(1,963)**	**(1,963)**	**0**	**12**	**(1,951)**	**28,577**	**26,626**
Balans ar 31 Mawrth 2022		**(4,032)**	**(14,821)**	**(18,853)**	**0**	**(107)**	**(18,960)**	**1,630,741**	**1,611,781**

Mantolen

Grŵp 2021/22 £'000	Comisiynydd 2021/22 £'000		Nodiadau	Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
72,950	72,950	Eiddo, peiriannau ac offer	**14**	80,348	80,348
3,028	3,028	Eiddo buddsoddi	**15**	3,200	3,200
70	70	Asedau dros ben	**14**	74	74
5,282	5,282	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	**14**	18,205	18,205
81,330	**81,330**	**Asedau tymor hir**		**101,827**	**101,827**
12,014	12,014	Buddsoddiadau tymor byr	**17**	0	0
608	0	Rhestrau eiddo		535	0
162	162	Asedau a ddelir ar werth	**20**	5	5
11,169	10,024	Dyledwyr tymor byr	**18**	11,937	10,132
9,743	9,743	Arian parod a chyfwerth ag arian parod	**19**	5,731	5,731
0	1,753	Trosglwyddo o fewn grŵp		0	2,340
33,696	**33,696**	**Asedau cyfredol**		**18,208**	**18,208**
(279)	(279)	Benthyca tymor byr	**17**	(303)	(303)
(21,590)	(5,758)	Credydwyr tymor byr	**21**	(18,974)	(1,180)
(1,427)	(1,427)	Darpariaethau tymor byr	**22**	(1,588)	(1,588)
0	(15,832)	Trosglwyddo o fewn grŵp		0	(17,794)
(23,296)	**(23,296)**	**Rhwymedigaethau cyfredol**		**(20,865)**	**(20,865)**
(982)	(982)	Benthyca tymor hir	**17**	(684)	(684)
(1,700,861)	(1,700,861)	Rhwymedigaethau tymor hir eraill	**37**	(1,073,421)	(1,073,421)
(1,668)	(1,668)	Darpariaethau tymor hir	**22**	(1,920)	(1,920)
(1,703,511)	**(1,703,511)**	**Rhwymedigaethau tymor hir**		**(1,076,025)**	**(1,076,025)**
(1,611,781)	**(1,611,781)**	**(Rhwymedigaethau)/asedau net**		**(976,855)**	**(976,855)**
(18,960)	(18,960)	Cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio	**MIRS**	(19,659)	(19,659)
1,630,741	1,630,741	Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio	**23**	996,514	996,514
1,611,781	**1,611,781**	**Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn**		**976,855**	**976,855**

Datganiad Llif Arian

Grŵp 2021/22 (Ailddatganwyd) £'000	Comisiynydd 2021/22 £'000		Nodiadau	Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
51,553	**51,553**	**(Gwarged) neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau**	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	**57,206**	**57,206**
(60,169)	(60,169)	Addasiadau i warged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn arian parod	24	(61,397)	(61,397)
(1,388)	(1,388)	Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	24	6,317	6,317
(10,004)	**(10,004)**	**Llif arian net o Weithgareddau Gweithredu**	**24**	**2,126**	**2,126**
6,852	6,852	Gweithgareddau Buddsoddi	25	7,186	7,186
2,197	2,197	Gweithgareddau Ariannu	26	(5,300)	(5,300)
(955)	**(955)**	**(Cynnydd) neu ostyngiad net mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod**	**19**	**4,012**	**4,012**
8,788	8,788	Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd	19	9,743	9,743
9,743	**9,743**	**Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y cyfnod adrodd**	**19**	**5,731**	**5,731**

Cronfa Bensiwn yr Heddlu

Grŵp 2021/22 £'000	Comisiynydd 2021/22 £'000	Cyfrif Cronfa	Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
		Cyfraniadau derbyniadwy		
(14,243)	0	Cyfraniadau cyflogwr	(15,058)	0
(336)	0	Incwm Arall (Cyfraniadau salwch cyflogwyr)	(905)	0
(6,141)	0	Cyfraniadau swyddogion	(6,469)	0
(20,720)	**0**	**Cyfraniadau derbyniadwy**	**(22,432)**	**0**
(560)	**0**	**Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill**	**(708)**	**0**
		Buddion sy'n daladwy		
30,030	0	Pensiynau	31,547	0
7,707	0	Cyfnewidiadau a buddion ymddeol ar ffurf cyfandaliadau	7,523	0
37,737	**0**	**Buddion sy'n daladwy**	**39,070**	**0**
		Taliadau i'r rhai sy'n gadael ac ar gyfrif y rhai sy'n gadael		
22	0	Ad-daliadau cyfraniadau	40	0
169	0	Taliadau treth Cynllun yn Talu	480	0
191	**0**	**Taliadau i'r rhai sy'n gadael ac ar gyfrif y rhai sy'n gadael**	**520**	**0**
16,648	**0**	**Swm net sy'n daladwy am y flwyddyn**	**16,450**	**0**
(16,648)	(16,648)	Cyfraniad ychwanegol o Gronfa'r Heddlu (yn ymwneud â Grant y Swyddfa Gartref)	(16,450)	(16,450)
	16,648	Trosglwyddo o fewn grŵp		16,450
	0	**Cyfanswm**		**0**

Grŵp 2021/22 £'000	Comisiynydd 2021/22 £'000	Datganiad Asedau Net	Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
		Asedau Cyfredol		
544	0	Dyledwr – balansau net sy'n ddyledus gan gronfa'r Heddlu	1,215	0
544	**0**	**Asedau Cyfredol**	**1,215**	**0**
		Rhwymedigaethau cyfredol		
(544)	0	Credydwyr – buddion sy'n daladwy i swyddogion sy'n ymddeol ddiwedd mis Mawrth a dalwyd ym mis Ebrill	(1,215)	0
(544)	**0**	**Rhwymedigaethau cyfredol**	**(1,215)**	**0**
0	**0**	**Asedau Net**	**0**	**0**

Nodiadau i Gyfrifon Cronfa Bensiwn yr Heddlu

- Mae’r polisïau cyfrifyddu a ddilynwyd, a’r tybiaethau a wnaed ynghylch Cyfrif Pensiynau’r Heddlu, yn unol â’r rhai a nodir yn Nodyn 1 – Polisïau Cyfrifo;

- Gweinyddir Cynllun Pensiwn yr Heddlu gan Gyngor Sir Caerfyrddin o dan Gytundeb Lefel Gwasanaeth;

- Nid oes unrhyw asedau buddsoddi yn y gronfa. Mae'r taliadau i mewn i’r Gronfa Bensiwn ac allan ohoni yn cael eu mantoli i ddim bob blwyddyn trwy dderbyn cyfraniadau ychwanegol o Gronfa Gyffredinol yr Heddlu, sydd yn ei dro yn cael ei ad-dalu gan grant penodol gan y Swyddfa Gartref (Grant Atodol). Derbynnir y grant hwn gan y Comisiynydd a’i drosglwyddo i’r Prif Gwnstabl ar ffurf trosglwyddiad o fewn grŵp;

- Nid yw datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn yn ystyried rhwymedigaethau pensiwn yn y dyfodol ar ôl 31 Mawrth 2023. Fodd bynnag, cyflwynir y rhain ar y Fantolen o dan ‘Rhwymedigaethau Tymor Hir Eraill’, gyda datgeliadau manwl yn Nodyn 37 – Cynlluniau Pensiwn â Buddion Diffiniedig.

Nodiadau i'r Cyfrifon

1. Polisïau cyfrifyddu

Egwyddorion Cyffredinol

Mae’r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion y grŵp ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23 a’r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar 31 Mawrth 2023. Mae’n ofynnol i’r Comisiynydd baratoi Datganiad o Gyfrifon blynyddol ar gyfer ei hun a’r grŵp gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 fel y’u diwygiwyd, sy’n ei gwneud yn ofynnol iddynt gael eu paratoi yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol. Mae’r arfer hwn yn cynnwys yn bennaf y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022/23, a gefnogir gan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Y confensiwn cyfrifyddu a fabwysiadwyd yn y Datganiad Cyfrifon yw cost hanesyddol yn bennaf, wedi’i addasu drwy ailbrisio rhai categorïau o asedau anghyfredol ac offerynnau ariannol.

Addasiadau Cyfnod Blaenorol, Newidiadau mewn Polisïau Cyfrifo ac Amcangyfrifon a Gwallau

Gall addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisïau cyfrifyddu neu i gywiro gwall perthnasol. Rhoddir cyfrif am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifo yn rhagolygol, h.y., yn y flwyddyn gyfredol ac yn y dyfodol y bydd y newid yn effeithio arnynt ac nid ydynt yn achosi addasiad cyfnod blaenorol.
Ni wneir newidiadau mewn polisïau cyfrifyddu oni bai bod hynny’n ofynnol gan arferion cyfrifyddu priodol neu lle mae’r newid yn darparu gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau ac amodau eraill ar y sefyllfa ariannol neu berfformiad ariannol y Grŵp. Lle gwneir newid, caiff ei gymhwyso’n ôl-weithredol (oni nodir yn wahanol) drwy addasu balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol fel pe bai’r polisi newydd wedi’i gymhwyso erioed.

Mae gwallau sylweddol a ddarganfyddir yn ffigurau cyfnod blaenorol yn cael eu cywiro'n ôl-weithredol trwy ddiwygio'r balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol.

Croniadau Incwm a Gwariant

Rhoddir cyfrif am weithgaredd yn y flwyddyn y mae'n digwydd, nid yn unig pan wneir taliadau arian parod. Yn benodol:

- Caiff refeniw o werthu nwyddau ei gydnabod pan fydd y Grŵp yn trosglwyddo risgiau a gwobrau sylweddol perchnogaeth i'r prynwr ac mae'n debygol y bydd buddion economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo i'r Grŵp.
- Caiff refeniw o ddarparu gwasanaethau ei gydnabod pan fydd y Grŵp yn gallu mesur yn ddibynadwy ganran cwblhau'r trafodiad a'i bod yn debygol y bydd buddion economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo i'r Grŵp.
- Cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan gânt eu defnyddio – lle mae bwlch rhwng y dyddiad y derbynnir cyflenwadau a'r dyddiad y'u defnyddir, cânt eu cario fel rhestrau eiddo ar y Fantolen.
- Mae treuliau mewn perthynas â gwasanaethau a dderbynnir (gan gynnwys gwasanaethau a ddarperir gan weithwyr) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan dderbynnir y gwasanaethau yn hytrach na phan wneir taliadau.
- Mae llog y gellir ei dderbyn ar fuddsoddiadau ac yn daladwy ar fenthyciadau yn cael ei gyfrif fel incwm a gwariant ar sail y gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol yn hytrach na'r llif arian a bennir gan y contract.
- Lle mae refeniw a gwariant wedi'u cydnabod ond nad oes arian parod wedi'i dderbyn na'i dalu, mae dyledwr neu gredydwr ar gyfer y swm perthnasol yn cael ei gofnodi yn y Fantolen. Lle mae'n bosibl na fydd dyledion yn cael eu talu, caiff balans y dyledwyr ei nodi a chodir tâl ar refeniw am yr incwm na fydd o bosibl yn cael ei gasglu.

Gorbenion a Gwasanaethau Cymorth

Codir costau gorbenion a gwasanaethau cymorth ar segmentau gwasanaeth yn unol â threfniadau'r Grŵp ar gyfer atebolrwydd a pherfformiad ariannol.

Eitemau Eithriadol

Pan fo eitemau incwm a gwariant yn berthnasol, datgelir eu natur a'u swm ar wahân, naill ai ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (CIES) neu yn y nodiadau i'r cyfrifon, yn dibynnu ar ba mor arwyddocaol yw'r eitemau i ddeall perfformiad ariannol y Grŵp.

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y Fantolen

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y Fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad yr awdurdodir cyhoeddi'r Datganiad Cyfrifon. Gellir nodi dau fath o ddigwyddiad:

- Y rhai sy'n darparu tystiolaeth o amodau a oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd – mae'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath.
- Y rhai sy'n arwydd o amodau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd – nid yw'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath, ond lle byddai categori o ddigwyddiadau yn

cael effaith sylweddol, datgelir yn y nodiadau natur y digwyddiadau a'u heffaith ariannol amcangyfrifedig.

Nid yw digwyddiadau sy'n digwydd ar ôl y dyddiad awdurdodi cyhoeddi yn cael eu hadlewyrchu yn y Datganiad Cyfrifon.

Eiddo, peiriannau ac offer

Mae gwariant ar gaffael, creu neu wella eiddo, peiriannau ac offer yn cael ei gyfalafu ar sail croniadau. Mae gwariant sy'n cynnal ond nad yw'n ychwanegu at botensial ased i ddarparu buddion economaidd neu botensial gwasanaeth yn y dyfodol (h.y., gwaith atgyweirio a chynnal a chadw) yn cael ei godi fel traul pan eir iddo.

Mae gwariant sy'n is na lefel de minimis o £6,000 yr eitem yn cael ei drin fel Refeniw a'i godi pan eir iddo.

Mae asedau'n cael eu mesur i ddechrau ar gost ac yna'n cael eu cario yn y Fantolen gan ddefnyddio'r seiliau mesur canlynol:

- Tir – gwerth teg;
- Asedau sy'n cael eu hadeiladu – cost hanesyddol;
- Adeiladau gweithredol – gwerth teg. Asedau anarbenigol – Gwerth defnydd presennol, Asedau arbenigol – cost adnewyddu wedi'i dibrisio;
- Asedau dros ben – gwerth teg – a adolygir yn flynyddol;
- Asedau a ddelir i'w gwerthu – gwerth teg – a adolygir yn flynyddol;
- Eiddo buddsoddi – gwerth teg – a adolygir yn flynyddol;
- Pob ased gwerth teg arall – yn cael ei ailbrisio bob pedair blynedd ac wedi'i bennu fel y swm a fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd presennol;
- Cerbydau, offer a dodrefn – cost hanesyddol.

Caiff cynnydd mewn prisiadau eu cyfateb gan gredydau i'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i gydnabod enillion heb eu gwireddu. Mae'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbrisio a gydnabuwyd ers 1 grŵp 2007 yn unig, sef dyddiad ei gweithredu'n ffurfiol. Mae enillion sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cyfuno yn y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Asesir asedau ar ddiwedd pob blwyddyn i weld a oes unrhyw arwydd y gallai fod amhariad ar ased. Lle mae arwyddion yn bodoli ac amcangyfrifir bod unrhyw wahaniaethau posibl yn sylweddol, amcangyfrifir swm adferadwy'r ased a, lle mae hyn yn llai na swm cario ymlaen yr ased, cydnabyddir colled amhariad ar gyfer y diffyg.

Lle nodir colledion amhariad, cyfrifir amdanynt fel a ganlyn:

- Lle mae balans o enillion ailbrisio ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn, mae swm cario ymlaen yr ased yn cael ei leihau yn erbyn y balans hwnnw (hyd at swm yr enillion cronedig).
- Lle nad oes balans yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn neu falans annigonol, mae swm cario ymlaen yr ased yn cael ei leihau yn erbyn y llinellau gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (CIES).

Dibrisiant

Darperir ar gyfer dibrisiant ar yr holl asedau Eiddo, Peiriannau ac Offer trwy ddyrannu eu symiau dibrisiadwy yn systematig dros eu hoes ddefnyddiol ar sail llinell syth. Mae bywydau economaidd defnyddiol asedau a'u gwerthoedd gweddilliol wedi'u crynhoi yn y tabl isod:

Categori Asedau	Bywyd Economaidd Defnyddiol	Gwerth Gweddilliol
Eiddo		
Tir	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Adeiladau gweithredol	10 – 155 mlynedd	Dim
Eiddo buddsoddi	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Asedau dros ben	10 – 155 mlynedd	Dim
Asedau sy'n cael eu hadeiladu	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Asedau a ddelir ar werth	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Badau		
Bad 1 — Corff	32 mlynedd	Dim
Bad 2 – Injan	12 mlynedd	Dim
Bad	10 mlynedd	Dim
Cerbydau		
Ymateb cyflym	3 mlynedd	Dim
Arall	3 – 5 mlynedd	Dim
Cyfarpar		
Cyfrifiadur ac offer arall	5 mlynedd	Dim
Asedau anniriaethol		
Arall	3 – 5 mlynedd	Dim

Pan fydd gan eitem o Eiddo, Peiriannau ac Offer gydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol mewn perthynas â chyfanswm cost yr eitem, caiff y cydrannau eu dibrisio ar wahân.

Mae'r Grŵp wedi cymhwyso'r terfynau de minimis canlynol, ac nid yw'r gydran wedi'i mesur ar wahân os ydyw islaw hynny:

Oes y gydran (blynyddoedd)	0-10	10-15	15-20	20-30	30-40	Dros 40
De minimis (£'000)	50	100	200	300	750	1,000

Mae enillion ailbrisio hefyd yn cael eu dibrisio, gyda swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth cyfredol a godir ar asedau a'r dibrisiant a fyddai wedi'i godi ar sail eu cost hanesyddol yn cael ei drosglwyddo bob blwyddyn o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Asedau dros ben

Asedau dros ben yw'r rhai nad ydynt yn cael eu defnyddio'n weithredol yn y busnes (fel eiddo gwag) ac na ellir eu dosbarthu fel "asedau a ddelir i'w gwerthu". Bydd asedau dros ben yn cael eu mesur ar werth teg ar bob dyddiad adrodd, yn seiliedig ar y swm y gellid cyfnewid yr ased rhwng partïon gwybodus hyd braich. Mae enillion a cholledion ar ailbrisio yn cael eu postio i'r llinell Incwm a

Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y CIES. Defnyddir yr un driniaeth i enillion a cholledion wrth waredu.

<u>Gwarediadau ac Asedau a Ddelir i'w Gwerthu</u>

Pan ddaw'n debygol y bydd swm cario ymlaen ased yn cael ei adennill yn bennaf drwy drafodiad gwerthu yn hytrach na thrwy barhau i'w ddefnyddio, caiff ei ailddosbarthu fel Ased a Ddelir i'w Werthu. Caiff yr ased ei ailbrisio yn union cyn ei ailddosbarthu ac yna ei gario ar y swm sydd isaf a gwerth teg namyn costau gwerthu. Lle mae gostyngiad dilynol i werth teg namyn costau gwerthu, caiff y golled ei phostio i'r llinell Gwariant Gweithredu Arall yn y CIES.

Dim ond hyd at swm unrhyw golledion blaenorol a gydnabyddwyd yn y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau y cydnabyddir enillion mewn gwerth teg. Ni chodir dibrisiant ar Asedau a Ddelir i'w Gwerthu.

Mae symiau a dderbynnir ar gyfer gwaredu unrhyw ased dros £10,000 yn cael eu categoreiddio fel derbyniadau cyfalaf. Mae angen credydu balans y derbyniadau i'r gronfa Derbyniadau Cyfalaf wrth gefn, a dim ond ar gyfer buddsoddiad cyfalaf newydd y gellir ei ddefnyddio (neu ei osod o'r neilltu i leihau angen sylfaenol y Grŵp i fenthyca – y gofyniad ariannu cyfalaf).

Taliadau i Refeniw ar gyfer Asedau Anghyfredol

Mae'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cael ei ddebydu â'r symiau canlynol i gofnodi'r gost o ddal asedau anghyfredol yn ystod y flwyddyn:

- Dibrisiant y gellir ei briodoli i'r asedau a ddefnyddir gan y gwasanaeth perthnasol.
- Colledion ailbrisio ac amhariad ar asedau a ddefnyddir gan y gwasanaeth lle nad oes unrhyw enillion cronedig yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn y gellir dileu'r colledion yn eu herbyn.

Eiddo buddsoddi

Eiddo buddsoddi yw'r eiddo a ddefnyddir i ennill rhent a/neu arbrisiant cyfalaf yn unig. Mae eiddo buddsoddi yn cael ei fesur i ddechrau ar gost ac yna ar werth teg, yn seiliedig ar y swm y gellid cyfnewid yr ased rhwng partïon gwybodus hyd braich. Mae enillion a cholledion ar ailbrisio yn cael eu postio i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y CIES. Defnyddir yr un driniaeth i enillion a cholledion wrth waredu.

Cyfrifyddu ar gyfer Cyfraniad Blynyddol o Refeniw

Nid yw'n ofynnol i'r Grŵp godi'r dreth gyngor i ariannu colledion dibrisiant, ailbrisio a lleihad mewn gwerth neu amorteiddiadau. Fodd bynnag, mae'n ofynnol iddo wneud cyfraniad blynyddol o refeniw tuag at y gostyngiad yn ei ofyniad benthyca cyffredinol. Felly mae dibrisiant, ailbrisiad a cholledion amhariad ac amorteiddiad yn cael eu disodli gan y cyfraniad ym Malans y Gronfa Gyffredinol trwy addasu trafodiadau gyda'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn ar gyfer y gwahaniaeth rhwng y ddau.

Asedau anniriaethol

Mae gwariant ar asedau anariannol nad oes iddynt sylwedd ffisegol ond a reolir gan y Grŵp o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol (e.e., trwyddedau meddalwedd) yn cael ei gyfalafu pan ddisgwylir y bydd buddion economaidd neu botensial gwasanaeth yn y dyfodol yn llifo o'r ased anniriaethol i'r Grŵp.

Mae asedau anniriaethol yn cael eu mesur i ddechrau ar gost. Dim ond pan fydd modd pennu gwerth teg yr asedau a ddelir gan y Grŵp drwy gyfeirio at farchnad weithredol y caiff symiau eu hailbrisio. Yn ymarferol, nid oes unrhyw ased anniriaethol a ddelir gan y Grŵp yn bodloni'r maen prawf hwn, ac felly cânt eu cario ar gost wedi'i hamorteiddio.

Darpariaeth Isafswm Refeniw

Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) 2003 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiynydd neilltuo swm o refeniw bob blwyddyn i ddarparu ar gyfer ad-dalu dyled. Gelwir hyn yn Ddarpariaeth Isafswm Refeniw (MRP). Mae'r Ddarpariaeth Isafswm Refeniw yn cael ei fesur gan yr angen sylfaenol i fenthyca yn hytrach na'r ddyled wirioneddol. Mae'n ofynnol i Gomisiynwyr baratoi datganiad blynyddol o'u polisi ar wneud Darpariaeth Isafswm Refeniw yn unol â chanllawiau statudol a dylid ei gyfrifo ar sail ddarbodus. Mae'r polisi ar gyfer 2022/23 yn cynnwys:

DATGANIAD O'R DDARPARIAETH REFENIW LLEIAF (MRP) BLYNYDDOL

Mae'r polisi canlynol wedi'i osod gan y Comisiynydd mewn perthynas â Darpariaeth Isafswm Refeniw ar gyfer 2022/23.

Benthyca Darbodus — Dull Dibrisiant

Mae Darpariaeth Isafswm Refeniw i fod yn gyfartal â'r ddarpariaeth sy'n ofynnol yn unol â chyfrifyddu dibrisiant mewn perthynas â'r ased y mae gwariant wedi'i ariannu arno gan fenthyca darbodus neu drefniadau credyd digymorth. Mae hyn yn adlewyrchu oes ddefnyddiol yr ased a amcangyfrifwyd fel 50 mlynedd mewn perthynas ag asedau Ystadau, 10 mlynedd mewn perthynas ag asedau seilwaith TG (e.e., Ystafell Reoli, system rheoli cofnodion RMS) a 5 mlynedd ar gyfer asedau TG eraill.

(a) Bydd Darpariaeth Isafswm Refeniw yn parhau i gael ei wneud yn flynyddol hyd nes bod swm cronnus darpariaeth o'r fath yn hafal i'r gwariant a ariannwyd yn wreiddiol.

(b) Wrth waredu'r ased, ni fydd swm y derbyniad cyfalaf yn cael ei gymryd i'r cyfrif refeniw a bydd y Comisiynydd yn cydymffurfio â gofynion arferol Deddf 2003 ar ddefnyddio derbyniadau cyfalaf.

(c) Lle mae canran y gwariant ar yr ased a gyllidir gan fenthyca darbodus neu drefniadau credyd digefnogaeth yn llai na 100%, bydd Darpariaeth Isafswm Refeniw 'n hafal i'r u' ganran o'r ddarp'riaeth sy'n ofynnol o dan gyfrifo dibrisiant.

Offerynnau Ariannol

Rhwymedigaethau Ariannol

Caiff y rhain eu mesur i ddechrau ar werth teg a chânt eu cario yn ôl eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae taliadau blynyddol i'r Datganiad Incwm a Gwariant ar gyfer llog taladwy yn seiliedig ar swm cario ymlaen y rhwymedigaeth, wedi'i luosi â'r gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn. Y swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm sy'n weddill ynghyd â llog cronedig.

Asedau Ariannol

Caiff Benthyciadau a Symiau Derbyniadwy eu mesur i ddechrau ar werth teg a'u cario yn ôl eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae credydau blynyddol i'r Datganiad Incwm a Gwariant ar gyfer llog y gellir ei dderbyn yn seiliedig ar swm cario ymlaen yr ased wedi'i luosi â'r gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r benthyciadau y mae'r Grŵp wedi'u gwneud, mae hyn yn golygu mai'r swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prif swm sy'n ddyledus ynghyd â llog cronedig.

Trosi arian tramor

Lle bo'r Grŵp wedi ymrwymo i drafodiad yn defnyddio arian tramor, caiff y trafodiad ei drosi i sterling ar y gyfradd gyfnewid sy'n gymwys ar y dyddiad y daeth y trafodiad i rym.

Rhestrau eiddo

Cynhwysir rhestrau eiddo yn y fantolen yn ôl pris cost cyfredol. Mae Safon Gyfrifyddu Ryngwladol (IAS) 2 yn nodi y dylid mesur Rhestrau eiddo yn ôl y gost isaf a'r gwerth gwireddadwy net. Nid yw'r polisi felly yn cydymffurfio ag IAS 2, ond nid yw'r gwahaniaeth yn sylweddol.

Arian parod a chyfwerth ag arian parod

Cynrychiolir arian parod gan arian mewn llaw ac adneuon gyda sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb o roi rhybudd o ddim mwy na 24 awr.

Mae symiau cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiadau hynod hylifol sy'n aeddfedu mewn tri mis neu lai o'r dyddiad caffael ac sy'n hawdd eu trosi'n symiau hysbys o arian parod gyda risg ansylweddol o newid mewn gwerth.

Darpariaethau

Gwneir darpariaethau pan fo digwyddiad wedi digwydd sy'n rhoi rhwymedigaeth gyfreithiol neu ddeongliadol i'r Grŵp sy'n fwy na thebyg yn gofyn am setliad trwy drosglwyddo buddion economaidd neu botensial gwasanaeth, ac y gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Cronfeydd wrth gefn

Mae symiau a neilltuwyd at ddibenion nad ydynt yn perthyn i'r diffiniad o ddarpariaethau yn cael eu hystyried yn gronfeydd wrth gefn. Mae cronfeydd refeniw wrth gefn ar gael i ariannu gwariant. Nid yw rhai cronfeydd cyfalaf wrth gefn a grëwyd o ganlyniad i'r cynllun cyfrifyddu cyfalaf ar gael i dalu am wariant cyfredol ac maent yn cynnwys y canlynol:

- Cronfa Ailbrisio Wrth Gefn sy'n cofnodi'r enillion cronedig ar yr asedau sefydlog a ddelir gan y Grŵp sy'n deillio o gynnydd mewn gwerth, i'r graddau nad yw'r enillion hyn wedi'u defnyddio gan symudiadau dilynol tuag i lawr mewn gwerth;
- Cyfrif Addasu Cyfalaf, sy'n darparu mecanwaith mantoli rhwng y gwahanol gyfraddau y caiff asedau eu dibrisio yn unol â nhw a'u hariannu drwy'r system rheolaethau cyfalaf, drwy gronni:
    - Ar yr ochr ddebyd – lleihad mewn cost hanesyddol asedau sefydlog wrth iddynt gael eu defnyddio gan ddibrisiant ac amhariadau neu eu dileu wrth eu gwaredu;
    - Ar yr ochr credyd – yr adnoddau sydd wedi eu neilltuo i ariannu gwariant cyfalaf.

Trefniadau ar y cyd – Cyfrifyddu am gyfuno trefniadau ar y cyd

Lle mae'r Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl wedi ymrwymo i drefniadau cydweithredol gyda Chomisiynwyr a Phrif Gwnstabliaid eraill, mae asesiad wedi'i wneud yn erbyn Cyd-drefniant IFRS 11 i bennu'r driniaeth gyfrifyddu briodol. Mae IFRS 11 yn ei gwneud yn ofynnol i bob trefniant o'r fath gael ei ddosbarthu naill ai fel Mentrau ar y Cyd neu Weithrediadau ar y Cyd. Mae holl drefniadau o'r fath yn cael eu dosbarthu fel Gweithrediadau ar y Cyd lle mae gan y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl hawl i'w gyfran deg o Asedau a Rhwymedigaethau'r Cydweithrediad.

Ceir rhagor o fanylion o dan y nodyn Trefniadau Cydweithredol.

Buddion i weithwyr

Buddion Taladwy yn ystod Cyflogaeth

Buddion tymor byr cyflogeion yw'r rhai sydd i'w setlo o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddion megis cyflogau, gwyliau blynyddol â thâl ac absenoldeb salwch â thâl, bonysau a buddion anariannol (e.e., ceir) i weithwyr presennol ac fe'u cydnabyddir fel traul am wasanaethau yn y flwyddyn y mae'r gweithwyr yn rhoi gwasanaeth. Gwneir croniad ar gyfer cost hawliau gwyliau (gan gynnwys amser i ffwrdd yn lle tâl a gwyliau hyblyg) a enillwyd gan weithwyr ond nas cymerwyd cyn diwedd y flwyddyn, y gall gweithwyr eu cario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf. Gwneir y croniad ar gyfraddau cyflog sy'n gymwys yn y flwyddyn gyfrifo ganlynol, sef y cyfnod y mae'r gweithiwr yn cymryd y buddiant ynddo. Mae'r croniad yn cael ei godi ar Warged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, ond yna'n cael ei wrthdroi trwy'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn fel bod buddion gwyliau yn cael eu codi ar refeniw yn y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb gwyliau yn digwydd ynddi.

Buddion Terfynu

Mae buddion terfynu yn symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl i derfynu cyflogaeth swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddiad gwirfoddol.

Lle mae buddion terfynu yn cynnwys ychwanegiadau i bensiynau, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i falans y Gronfa Gyffredinol gael ei godi gyda'r swm sy'n daladwy gan y Grŵp i'r gronfa bensiwn neu bensiynwr yn y flwyddyn, nid y swm a gyfrifir yn unol â'r safonau cyfrifo perthnasol. Yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn, mae angen dyraniadau i'r Gronfa Bensiwn ac ohoni i ddileu'r debydau a'r credydau tybiannol ar gyfer buddion terfynu pensiwn a rhoi debydau yn eu lle am yr arian a dalwyd i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw symiau o'r fath sy'n daladwy ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

Buddion Ôl Gyflogaeth

Mae gan swyddogion yr heddlu a staff yr heddlu yr opsiwn o berthyn i un o ddau gynllun pensiwn ar wahân sy'n berthnasol iddynt:

- Cynllun Pensiwn Swyddogion yr Heddlu, a weinyddir drwy Gronfa Bensiwn yr Heddlu.
- Cynllun Pensiynau Llywodraeth Leol a weinyddir gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

Mae'r ddau gynllun yn darparu buddion diffiniedig i aelodau (cyfandaliadau ymddeol a phensiynau), a enillwyd wrth i weithwyr weithio i'r Grŵp.

Mae'r cynllun Pensiwn hwn i Swyddogion yr Heddlu "heb ei ariannu" sy'n golygu na chaiff unrhyw asedau buddsoddi eu cronni i dalu pensiynau a buddion eraill yn y dyfodol, ac felly nid oes unrhyw

ddarpariaeth i fodloni'r rhwymedigaeth i dalu buddion yn y dyfodol wedi'i chynnwys yn y fantolen. Mae rhwymedigaethau'r Cynllun Llywodraeth Leol sydd i'w priodoli i'r Grŵp yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau – h.y., asesiad o'r taliadau yn y dyfodol a wneir mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yma gan weithwyr, yn seiliedig ar ragdybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaethau, cyfraddau trosiant gweithwyr ac ati., a rhagamcaniadau o enillion ar gyfer gweithwyr presennol.

Buddion yn ôl Disgresiwn

Mae gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl hefyd bwerau cyfyngedig i wneud dyfarniadau buddion ymddeol yn ôl disgresiwn yn achos ymddeoliadau cynnar. Mae unrhyw rwymedigaethau yr amcangyfrifir eu bod yn codi o ganlyniad i ddyfarniad i unrhyw aelod o staff yn cael eu cronni ym mlwyddyn y penderfyniad i wneud y dyfarniad a chyfrifir amdanynt gan ddefnyddio'r un polisïau â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Grantiau a chyfraniadau'r Llywodraeth

P'un a ydynt yn cael eu talu ar gyfrif, mewn rhandaliadau neu mewn ôl-daliadau, cydnabyddir grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau a rhoddion trydydd parti fel rhai sy'n ddyledus i'r Grŵp pan fo sicrwydd rhesymol:

- Bydd y Grŵp yn cydymffurfio â'r amodau sydd ynghlwm wrth y taliadau; a
- Bydd y grantiau neu'r cyfraniadau yn cael eu derbyn.

Mae arian a roddwyd ymlaen llaw fel grantiau a chyfraniadau nad yw amodau wedi'u bodloni ar eu cyfer yn cael eu cario yn y Fantolen fel credydwyr. Pan fodlonir amodau, mae'r grant neu gyfraniad yn cael ei gredydu i'r gwasanaeth perthnasol (grantiau a chyfraniadau refeniw y gellir eu priodoli) neu Drethiant ac Incwm Grant Amhenodol (grantiau refeniw heb eu clustnodi a'r holl grantiau cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (CIES).

Lle mae grantiau cyfalaf yn cael eu credydu i'r CIES, cânt eu gwrthdroi allan o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Lle nad yw'r grant wedi'i ddefnyddio eto i ariannu gwariant cyfalaf, caiff ei bostio i'r Gronfa Grantiau Cyfalaf wrth gefn Heb eu Cymhwyso. Lle mae wedi'i gymhwyso, caiff ei bostio i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf. Trosglwyddir symiau yn y Gronfa Grantiau Cyfalaf wrth gefn Heb eu Cymhwyso i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf unwaith y byddant wedi'u cymhwyso i ariannu gwariant cyfalaf.

Prydlesi

Codir costau ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr dros oes y brydles.

Treth ar Werth (TAW)

Mae TAW sy'n daladwy wedi'i chynnwys fel traul dim ond i'r graddau nad yw'r Grŵp yn gallu ei hadennill oddi wrth Gyllid a Thollau Ei Fawrhydi. Nid yw'r TAW sy'n dderbyniadwy wedi'i gynnwys mewn incwm.

2. Addasiadau Cyfnod Blaenorol

Datganiad Llif Arian

Yn 2021/22, dynodwyd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn arweinydd cenedlaethol ar ddau Drefniant Asiantaeth – Llun wrth Ymyl y Ffordd (PARS) a Chronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith (LEDS). Ar 31 Mawrth 2023, roedd gan Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu arian nas dosbarthwyd mewn perthynas â'r ddau drefniant hyn. Ceir rhagor o wybodaeth am hyn yn Nodyn 27 – Gwasanaethau Asiantaeth.

Mae'r Datganiad Llif Arian a dau o'r nodiadau cysylltiedig wedi'u hailddatgan ar gyfer 2021/22 i adlewyrchu'r symudiad o flwyddyn i flwyddyn ym malansau'r credydwyr ar gyfer y trefniadau hyn.

Mae'r tabl isod yn dangos effaith yr ailddatganiadau ar y Datganiad Llif Arian a nodiadau cysylltiedig:

	31 Mawrth 2022 (cyhoeddwyd) £'000	31 Mawrth 2022 (ailddatganwyd) £'000	Cywiriad £'000
Datganiad Llif Arian			
Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	2,883	(1,388)	(4,271)
Gweithgareddau Ariannu	(2,074)	2,197	4,271
			0
Nodyn 24 – Datganiad Llif Arian – gweithgareddau gweithredu			
Taliadau eraill am weithgareddau ariannu – trefniadau Asiantaeth	2,324	(1,947)	(4,271)
Nodyn 26 – Datganiad Llif Arian – gweithgareddau ariannu			
Taliadau eraill am weithgareddau ariannu	(2,324)	1,947	4,271
			0

Nid yw'r newidiadau hyn yn cael unrhyw effaith ar brif ddatganiadau eraill yn y Datganiad Cyfrifon.

3. Safonau cyfrifyddu wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto

Mae'r Cod yn ei gwneud yn ofynnol i Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ddatgelu gwybodaeth sy'n ymwneud ag effaith newid cyfrifyddu a fydd yn ofynnol gan safon cyfrifyddu newydd sydd wedi'i chyhoeddi ond nad yw wedi'i mabwysiadu eto gan y Cod. Y safonau a gyflwynwyd gan God 2023/24 lle mae angen datgeliadau yn natganiadau ariannol 2022/23, yn unol â gofynion paragraff 3.3.4.3 o'r Cod, yw'r canlynol:

- IFRS 16 Prydlesi (ond dim ond ar gyfer yr awdurdodau lleol hynny sydd wedi penderfynu gweithredu IFRS 16 yn y flwyddyn 2023/24 yn wirfoddol);
- Lle mabwysiadodd awdurdod IFRS 16 yn 2022/23 ond dewisodd ohirio gweithredu IFRS 16 i drefniadau menter ariannu breifat/partneriaeth cyhoeddus-preifat tan 2023/24, bydd angen gwybodaeth am y newid cyfrifyddu mwy penodol hwnnw yn ei ddatganiadau cyfrifon ar gyfer 2022/23;

- Diffiniad o Amcangyfrifon Cyfrifyddu (Diwygiadau i IAS 8) a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2021;
- Datgelu Polisïau Cyfrifo (Diwygiadau i Ddatganiad Ymarfer 2 IAS 1 ac IFRS) a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2021;
- Treth Ohiriedig sy'n ymwneud ag Asedau a Rhwymedigaethau sy'n deillio o Drafodion Sengl (Diwygiadau i IAS 12) a gyhoeddwyd ym mis Mai 2021;
- Diweddaru Cyfeiriad at y Fframwaith Cysyniadol (Diwygiadau i IFRS 3) a gyhoeddwyd ym mis Mai 2020.

Rhagwelir na fydd y newidiadau uchod yn cael unrhyw effaith ar y Datganiadau Ariannol cyfredol. Wrth lunio'r Datganiadau Ariannol ar gyfer 2023/24, bydd effaith y newidiadau yn cael eu hailasesu ac os bydd angen, bydd y ffigurau cymharol yn cael eu hailddatgan.

4. Dyfarniadau hollbwysig wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu

Mae lefel uchel o ansicrwydd yn parhau ynghylch lefelau ariannu Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn y dyfodol. Nododd yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant a gyhoeddwyd yn 2021 y bydd cyllid yr heddlu yn codi £100 miliwn yn 2023/24 a £150 miliwn yn 2024/25. Rhagwelir y bydd pwysau cost sylweddol yn lleol yn ystod y ddwy flynedd ariannol hyn o ganlyniad i ddyfarniadau cyflog, pwysau chwyddiant, ariannu cyfalaf a phwysau costau sy’n gysylltiedig â chynnal niferoedd swyddogion heddlu, yn unol â gofynion y Swyddfa Gartref, tan o leiaf 2026. Mae'r Swyddfa Gartref yn parhau â'u gwaith ar adolygiad Fformiwla Ariannu'r Heddlu a ddefnyddir i ddyrannu adnoddau ymhlith cyrff plismona yng Nghymru a Lloegr, mae amserlenni'n parhau i fod yn aneglur, ac mae hyn yn parhau i fod yn risg. Yn ogystal, mae Cynllun Pensiwn Swyddogion yr Heddlu yn cael ei ailbrisio i gynnwys effaith rhwymedi McCloud / Sargeant yn ogystal â newidiadau demograffig neu newidiadau eraill. Disgwylir y bydd newid yn y gyfradd cyfraniadau yn cael ei gymhwyso o 2024/25, er y rhagwelir cyllid grant ychwanegol. Bydd y materion hyn yn cymryd peth amser i grisialu o ran effaith leol a hefyd o fewn y dirwedd economaidd ehangach a chânt eu hadolygu a'u monitro fel rhan o waith parhaus ar y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Mae’r Comisiynydd wedi penderfynu nad yw’r ansicrwydd hwn wedi’i ddiffinio’n ddigonol eto i roi syniad p'un a allai amharu ar asedau, o ganlyniad i’r angen i gau cyfleusterau, neu’r angen i leihau lefel y gwasanaeth a ddarperir.

5. Tybiaethau a ffynonellau mawr eraill o ansicrwydd amcangyfrif

Mae’r Datganiad Cyfrifon yn cynnwys ffigurau amcangyfrifedig sy’n seiliedig ar dybiaethau a wnaed gan y Comisiynydd am y dyfodol neu sy’n ansicr fel arall. Gwneir amcangyfrifon gan ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, oherwydd na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r canlyniadau gwirioneddol fod yn sylweddol wahanol i'r tybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae’r eitemau yn y Fantolen ar 31 Mawrth 2023 y mae risg sylweddol y bydd angen addasiad perthnasol ar eu cyfer yn y flwyddyn ariannol i ddod fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os bydd canlyniadau gwirioneddol yn wahanol i dybiaethau
Atebolrwydd pensiynau	Mae amcangyfrif y rhwymedigaeth net i dalu pensiynau yn dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy'n ymwneud â'r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, y gyfradd y rhagwelir y bydd cyflogau'n cynyddu, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaethau ac adenillion disgwyliedig ar asedau'r gronfa bensiwn. Cyflogir cwmni o actiwarïaid ymgynghorol i ddarparu cyngor arbenigol ar y tybiaethau i'w cymhwyso.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn tybiaethau unigol ar y rhwymedigaeth. Er enghraifft, byddai cynnydd o 0.25% yn y dyfarniad cyflog ar gyfer cynllun pensiwn swyddogion yr heddlu yn arwain at gynnydd yn rhwymedigaeth cronfa bensiwn yr heddlu o £1,073 miliwn i £1,085 miliwn.

6. Eitemau sylweddol o incwm a gwariant

Mae'r canlynol wedi'u cynnwys fel eitemau eithriadol sylweddol, sydd wedi'u cynnwys ar wyneb Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp a'r Comisiynydd.

<u>Ailbrisio asedau anghyfredol</u>

Hyd at 2021/22, gwnaeth y Comisiynydd gynnal rhaglen dreigl sy'n sicrhau bod yr holl Eiddo, Peiriannau ac Offer y mae angen eu mesur ar werth teg yn cael eu hailbrisio o leiaf bob pum mlynedd. Cynhelir prisiadau tir ac adeiladau yn unol â'r methodolegau a'r seiliau amcangyfrif a nodir yn safonau proffesiynol Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig. Cynhaliwyd ailbrisiad llawn o'r holl dir ac adeiladau yn 2021/22 a 2022/23. O 2023/24 ymlaen bydd y prisiad yn seiliedig ar raglen dreigl pedir blynedd.

Mae'r cofnodion cyfrifyddu mewn perthynas â'r ailbrisiadau fel a ganlyn:

2021/22 £'000	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2022/23 £'000
5,377	Cost gwasanaethau	1,055
1,252	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	(170)
(4,322)	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	(5,762)
	Mantolen	
(1,087)	Eiddo, peiriannau ac offer	4,701
(1,252)	Eiddo buddsoddi	170
43	Asedau dros ben	5
(10)	Asedau a ddelir ar werth	0
6,628	Cyfrif Addasu Cyfalaf	886
(4,322)	Cronfa Ailbrisio Wrth Gefn	(5,762)

7. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Awdurdodwyd y Datganiad Cyfrifon Drafft i'w gyhoeddi gan y Prif Swyddog Ariannol ar 14 Mawrth 2024.

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd i'w hadrodd.

8. Nodyn i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid

Mae'r nodyn a ganlyn yn cyflwyno rhagor o fanylion i gefnogi'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid ac yn darparu cysoniad o'r prif addasiadau i Wariant Net sy'n Daladwy i'r Gronfa Gyffredinol i gyrraedd y symiau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r trosglwyddiadau perthnasol rhwng cronfeydd wrth gefn yn cael eu hesbonio yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

2022/23

Addasiadau O'r Gronfa Gyffredinol Er mwyn Cyrraedd y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf (Colofn A) £'000	Newid net ar gyfer yr Addasiadau Pensiynau (Colofn B) £'000	Gwahaniaethau Eraill (Colofn C) £'000	Cyfanswm Addasiadau £'000
Cyflog Swyddogion yr Heddlu	0	0	119	**119**
Pensiynau Swyddogion yr Heddlu	0	21,237	0	**21,237**
Cyflogau Staff yr Heddlu	0	0	67	**67**
Pensiynau staff yr heddlu	0	7,122	0	**7,122**
Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Gweithwyr	0	0	15	**15**
Costau Adeiladau	0	0	(440)	**(440)**
Costau Cludiant	0	0	40	**40**
Cyflenwadau a Gwasanaethau	0	0	(51)	**(51)**
Gwasanaethau Asiantaeth a Chontract	0	0	(245)	**(245)**
Costau Ariannu Cyfalaf	(1,015)	0	0	**(1,015)**
Grantiau	0	0	(477)	**(477)**
Incwm Arall	0	0	1,039	**1,039**
Eitemau Eithriadol – Ailbrisio Asedau Anghyfredol	1,055	0	0	**1,055**
Cost Net Gwasanaethau	**40**	**28,359**	**67**	**28,466**
Incwm a Gwariant Arall	(455)	30,571	(677)	**29,439**
Gwarged / (Diffyg) am y Flwyddyn	**(415)**	**58,930**	**(610)**	**57,905**

2021/22

Addasiadau O'r Gronfa Gyffredinol Er mwyn Cyrraedd y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf (Colofn A) £'000	Newid net ar gyfer yr Addasiadau Pensiynau (Colofn B) £'000	Gwahaniaethau Eraill (Colofn C) £'000	Cyfanswm Addasiadau £'000
Cyflog Swyddogion yr Heddlu	0	0	374	**374**
Pensiynau Swyddogion Heddlu	0	19,057	0	**19,057**
Cyflogau Staff yr Heddlu	0	0	(117)	**(117)**
Pensiynau Staff yr Heddlu	0	6,588	0	**6,588**
Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Gweithwyr	0	0	40	**40**
Costau Adeiladau	0	0	(402)	**(402)**
Costau Cludiant	0	0	(32)	**(32)**
Cyflenwadau a Gwasanaethau	0	0	185	**185**
Gwasanaethau Asiantaeth a Chontract	0	0	(38)	**(38)**
Costau Ariannu Cyfalaf	2,504	0	0	**2,504**
Grantiau	0	0	(33)	**(33)**
Incwm Arall	0	0	638	**638**
Eitemau Eithriadol – Ailbrisio Asedau Anghyfredol	5,377	0	0	**5,377**
Cost Net Gwasanaethau	**7,881**	**25,645**	**615**	**34,141**
Incwm a Gwariant Arall	29	19,799	(453)	**19,375**
Gwarged / (Diffyg) am y Flwyddyn	**7,910**	**45,444**	**162**	**53,516**

Colofn A – Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf

Ar gyfer Gwasanaethau – yn ychwanegu dibrisiant, amhariad ac enillion a cholledion ailbrisio. Taliadau statudol ar gyfer ariannu cyfalaf h.y., mae Darpariaeth Isafswm Refeniw a chyfraniadau refeniw eraill yn cael eu tynnu o wasanaethau gan nad yw'r rhain yn daladwy o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Caiff grantiau cyfalaf eu haddasu ar gyfer incwm na ellir ei godi o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol.

Ar gyfer Gwariant Gweithredu Arall – mae'n addasu ar gyfer gwarediadau cyfalaf drwy drosglwyddo incwm o waredu asedau a'r symiau a ddilëwyd ar gyfer yr asedau hynny.

Colofn B – Newid Net ar gyfer yr Addasiadau Pensiynau

Newid net ar gyfer dileu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu gwariant ac incwm sy'n gysylltiedig â phensiwn IAS19 *Buddion Gweithwyr*:

Ar gyfer Gwasanaethau – mae hyn yn cynrychioli dileu cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a wnaed gan y Grŵp fel y caniateir gan statud a gosod costau gwasanaeth presennol a chostau gwasanaeth blaenorol yn eu lle.

Ar gyfer Ariannu a Buddsoddi Incwm a Gwariant – mae'r llog net ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn cael ei godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Ar gyfer Incwm a Gwariant Gweithredu Arall – credydir Grant 'Atodol' Pensiynau'r Swyddfa Gartref i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Colofn C – Gwahaniaethau Eraill

Gwahaniaethau eraill rhwng symiau a ddebydwyd/credydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a symiau taladwy/derbyniadwy i'w cydnabod dan statud:

Ar gyfer Gwasanaethau – wedi'i addasu yn ôl y swm y mae tâl swyddogion a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i'r tâl y gellir ei godi yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol.

Ar gyfer Ariannu a Buddsoddi Incwm a Gwariant – wedi'i addasu yn ôl y swm y mae costau cyllid a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn perthynas ag Offerynnau Ariannol yn wahanol i gostau cyllid y gellir eu codi yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol.

Mae nifer o addasiadau cyflwyniadol hefyd wedi'u gwneud rhwng Gwasanaethau ac Incwm a Gwariant Arall (h.y., uwchlaw ac islaw'r llinell). Yn gyffredinol, nid yw'r addasiadau hyn yn cael unrhyw effaith.

9. Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a'r gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y Grŵp/Comisiynydd yn y flwyddyn yn unol ag arfer cyfrifyddu priodol i'r adnoddau a nodir gan ddarpariaethau statudol fel rhai sydd ar gael i'r Comisiynydd i fodloni gwariant cyfalaf a refeniw yn y dyfodol.

2022/23	Balans y Gronfa Gyffredinol £'000	Grantiau Cyfalaf Heb eu Cymhwyso £'000	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £'000	Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Na Ellir Eu Defnyddio £'000
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasu Cyfalaf				
Gwrthdroi eitemau a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Taliadau am ddibrisiant ac amhariad ar asedau anghyfredol	(4,468)	0	0	4,468
Symudiad yng Ngwerth Teg Eiddo Buddsoddi	170	0	0	(170)
Colledion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	(1,192)	0	0	1,192
Enillion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	136			(136)
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau wedi'u cymhwyso	258	0	0	(258)
Symiau o asedau anghyfredol a ddilëwyd wrth eu gwaredu neu eu gwerthu fel rhan o'r enillion/colledion o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(224)	0	0	224
Mewnosod eitemau heb eu debydu neu eu credydu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	169	0	0	(169)
Gwariant cyfalaf a godir yn erbyn y Gronfa Gyffredinol	5,313	0	0	(5,313)
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn				
Trosglwyddo enillion gwerthu arian parod a gredydwyd fel rhan o'r enillion/colledion wrth waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	252	0	0	(252)
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn				
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddion ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	16,450	0	0	(16,450)
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	(75,380)	0	0	75,380
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Balansau Cronedig				
Swm y mae tâl swyddogion a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i'r tâl y gellir ei godi yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	367	0	0	(367)
Addasiadau eraill				
Addasiadau o ran cyfran deg o Drefniadau Cydweithredol	244	0	0	(244)
Cyfanswm yr addasiadau	**(57,905)**	**0**	**0**	**57,905**

2021/22	Balans y Gronfa Gyffredinol £'000	Grantiau Cyfalaf Heb eu Cymhwyso £'000	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £'000	Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Na Ellir Eu Defnyddio £'000
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasu Cyfalaf				
Gwrthdroi eitemau a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Taliadau am ddibrisiant ac amhariad ar asedau anghyfredol	(5,083)	0	0	5,083
Symudiad yng Ngwerth Teg Eiddo Buddsoddi	(1,252)	0	0	1,252
Colledion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	(6,987)	0	0	6,987
Enillion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	1,194	0	0	(1,194)
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau wedi'u cymhwyso	1,333	0	0	(1,333)
Symiau o asedau anghyfredol a ddilëwyd wrth eu gwaredu neu eu gwerthu fel rhan o'r enillion/colledion o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(144)	0	0	144
Mewnosod eitemau heb eu debydu neu eu credydu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	53	0	0	(53)
Gwariant cyfalaf a godir yn erbyn y Gronfa Gyffredinol	2,522	0	0	(2,522)
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r cyfrif Grantiau Cyfalaf Heb eu Cymhwyso				
Cymhwyso grantiau i gyllid cyfalaf a drosglwyddwyd i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf	0	12	0	(12)
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn				
Trosglwyddo enillion gwerthu arian parod a gredydwyd fel rhan o'r enillion/colledion wrth waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	37	0	0	(37)
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn				
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddion ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	16,648	0	0	(16,648)
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	(62,092)	0	0	62,092
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Balansau Cronedig				
Swm y mae tâl swyddogion a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i'r tâl y gellir ei godi yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(172)	0	0	172
Addasiadau eraill				
Cywiro balansau'r flwyddyn flaenorol a ddilëwyd o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	417	0	0	(417)
Addasiadau o ran cyfran deg o Drefniadau Cydweithredol	10	0	0	(10)
Cyfanswm yr addasiadau	**(53,516)**	**12**	**0**	**53,504**

10. Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd

Mae'r nodyn hwn yn dangos y symiau a neilltuwyd o Gronfa'r Heddlu mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i ddarparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwariant yn y dyfodol. Mae'r nodyn hefyd yn dangos y symiau a bostiwyd yn ôl o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i gwrdd â gwariant Cronfa'r Heddlu yn 2022/23.

Cronfa wrth gefn	Ar 31 Mawrth 2021 £'000	Ail-ddosbarthiadau £'000	Trosglwyddiadau i mewn 21/22 £'000	Trosglwyddiadau allan 21/22 £'000	Ar 31 Mawrth 2022 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 22/23 £'000	Trosglwyddiadau allan 22/23 £'000	Ar 31 Mawrth 2023 £'000
<u>Cronfeydd wrth Gefn yr Heddlu:</u>								
Cronfa Costau Ynni	**0**	0	0	0	**0**	(424)	0	**(424)**
Cronfa Cyllideb Adrannol	**0**	0	0	0	**0**	(262)	0	**(262)**
Cronfa Wrth Gefn y Ganolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol (SARC)	**0**	0	0	0	**0**	(107)	0	**(107)**
Cronfa Wrth Gefn Chwyddiant Cyflogau	**0**	0	0	0	**0**	(508)	0	**(508)**
Cronfa Wrth Gefn Rhaglen Gan Bwyll yr Heddlu	**0**	0	0	0	**0**	(249)	0	**(249)**
Yswiriant ac Ymgyfreitha	**(450)**	0	0	0	**(450)**	0	323	**(127)**
Cronfa wrth Gefn ar gyfer Addasiadau i'r Gyllideb	**0**	0	(75)	0	**(75)**	0	75	**0**
Cronfa Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu	**0**	0	(120)	0	**(120)**	0	37	**(83)**
Cronfa wrth Gefn ar gyfer Gwyliau Banc	**0**	0	(511)	0	**(511)**	(90)	311	**(290)**
Cronfa Weithredol y Prif Gwnstabl	**(499)**	0	0	0	**(499)**	(46)	0	**(545)**
Cronfa wrth gefn ar gyfer Pandemig COVID-19 / Ôl-groniad Hyfforddiant	**(411)**	411	(400)	0	**(400)**	0	226	**(174)**
Prosiectau Trawsnewidiol	**(572)**	(92)	(404)	0	**(1,068)**	(414)	0	**(1,482)**

	Ar 31 Mawrth 2021 £'000	Ail-ddosbarthiadau £'000	Trosglwyddiadau i mewn 21/22 £'000	Trosglwyddiadau allan 21/22 £'000	Ar 31 Mawrth 2022 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 22/23 £'000	Trosglwyddiadau allan 22/23 £'000	Ar 31 Mawrth 2023 £'000
Goleudy/Gwasanaethau Dioddefwyr	**(92)**	92	0	0	**0**	0	0	**0**
Cronfa Gynaladwyedd	**(494)**	0	0	0	**(494)**	0	0	**(494)**
Cronfeydd Wrth Gefn y Comisiynydd:								
Deddf Enillion Troseddau	**(136)**	0	(85)	76	**(145)**	(66)	86	**(125)**
Cronfa'r Comisiynydd	**(428)**	0	(104)	58	**(474)**	0	101	**(373)**
Cronfa wrth gefn ar gyfer fforffediadau	**(37)**	0	(4)	7	**(34)**	(37)	0	**(71)**
Gwerthu Eiddo a Ganfuwyd	**(34)**	0	(3)	14	**(23)**	(6)	3	**(26)**
Cynllun Ailhyfforddi Gyrwyr	**(536)**	0	(301)	44	**(793)**	(458)	165	**(1,086)**
Ymyriad Cyffuriau	**(95)**	0	0	17	**(78)**	0	34	**(44)**
Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw Penodol Wrth Gefn wedi'u Clustnodi	**(3,784)**	**411**	**(2,007)**	**216**	**(5,164)**	**(2,667)**	**1,361**	**(6,470)**
Cronfeydd Cyfalaf wrth Gefn Eraill wedi'u Clustnodi	**(7,414)**	(411)	(213)	0	**(8,038)**	(900)	1,874	**(7,064)**
Cyfanswm Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn wedi'u Clustnodi	**(7,414)**	**(411)**	**(213)**	**0**	**(8,038)**	**(900)**	**1,874**	**(7,064)**
Cronfa wrth Gefn ar gyfer Cydweithio Rhanbarthol	**(262)**	0	(45)	0	**(307)**	0	0	**(307)**

	Ar 31 Mawrth 2021 £'000	Ail-ddosbarthiadau £'000	Trosglwyddiadau i mewn 21/22 £'000	Trosglwyddiadau allan 21/22 £'000	Ar 31 Mawrth 2022 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 22/23 £'000	Trosglwyddiadau allan 22/23 £'000	Ar 31 Mawrth 2023 £'000
Cronfa Wrth Gefn Partneriaeth Diogelwch Ffyrdd Gan Bwyll	**(1,398)**	0	0	86	**(1,312)**	0	463	**(849)**
Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw a Chyfalaf wrth Gefn wedi'u Clustnodi	**(1,660)**	**0**	**(45)**	**86**	**(1,619)**	**0**	**463**	**(1,156)**
Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu Defnyddio	**(12,858)**	**0**	**(2,265)**	**302**	**(14,821)**	**(3,567)**	**3,698**	**(14,690)**

Manylir ar ddiben pob Cronfa Wrth Gefn a ddelir gan y Grŵp isod:

Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol

Yn unol â'r ddogfen "Guidance Note on Local Authority Reserves and Balances" gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CPIFA) ar gronfeydd wrth gefn a balansau awdurdodau lleol, mae'r Comisiynydd hefyd yn cynnal Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol i weithredu fel balans gweithredol er mwyn helpu i liniaru effaith llifau arian anwastad ac osgoi benthyca dros dro diangen, ac fel arian wrth gefn i liniaru effaith digwyddiadau annisgwyl neu argyfwng.

Cronfa Costau Ynni Wrth Gefn

Mae hon yn gronfa wrth gefn newydd sydd wedi'i chreu i liniaru'r cynnydd chwyddiant uchel mewn costau ynni yn 2023/24.

Cronfa Cyllideb Adrannol Wrth Gefn

Cronfa wrth gefn newydd i gwrdd â gwariant ar nwyddau na dderbyniwyd cyn diwedd y flwyddyn oherwydd oedi yn y gadwyn gyflenwi a'r farchnad.

Cronfa Wrth Gefn y Ganolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol (SARC)

Mae cronfa wrth gefn newydd wedi'i chreu i liniaru'r costau a ragwelir yn deillio o'r prosiect ar gyfer Canolfannau Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol rhanbarthol.

Cronfa Chwyddiant Cyflogau Wrth Gefn

Mae'r gronfa wrth gefn hon wedi'i chreu i liniaru yn erbyn lefelau chwyddiant cyflog yn y dyfodol sy'n uwch na'r rhai a ragwelwyd.

Cronfa Wrth Gefn Rhaglen ‘Gan Bwyll’ yr Heddlu

Mae’r gronfa wrth gefn hon wedi’i sefydlu i liniaru yn erbyn ansicrwydd a diffygion ariannol o fewn y Bartneriaeth Gan Bwyll.

Yswiriant ac Ymgyfreitha

Cynorthwyo i liniaru effeithiau ariannol newidiadau i lefelau hunan-yswiriedig o ganlyniad i gynnydd mewn premiymau yswiriant ac achosion o ymgyfreitha.

Cronfa wrth Gefn ar gyfer Addasiadau i’r Gyllideb

Mae’r Comisiynydd wedi neilltuo cronfa wrth gefn benodol o £75k cyn hyn i wrthbwyso gwall wrth gyfrifo sylfaen y dreth gyngor a ddigwyddodd wrth bennu’r gyllideb ar gyfer 2022/23. Rhyddhawyd y gronfa wrth gefn hon yn ystod y flwyddyn ac ymdrinnir â’r mater yn rheolaidd fel rhan o broses gosod cyllideb 2023/24.

Cronfa wrth gefn Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu

Cedwir Cronfa Wrth Gefn Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu i liniaru cynnydd yng nghostau hyfforddi swyddogion Uplift a chaiff ei rhyddhau yn unol â hynny.

Cronfa wrth Gefn ar gyfer Gwyliau Banc

Mae creu Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Gwyliau Banc yn ceisio lliniaru costau patrwm gwyliau banc dros ddwy flynedd a bydd yn cael ei rhyddhau yn unol â hynny.

Cronfa wrth Gefn ar gyfer Pandemig COVID-19/Ôl-groniad Hyfforddiant

Mae hon yn gronfa wrth gefn sydd wedi’i sefydlu i helpu i liniaru’n rhannol y goblygiadau ariannol sy’n deillio o bandemig COVID-19 sy’n gysylltiedig yn arbennig ag ôl-groniadau hyfforddiant. Mae cronfa wrth gefn o £174,000 wedi'i chadw at ddibenion hyfforddi er mwyn osgoi gorwariant posibl ar y Cynllun Hyfforddiant wedi'i Gostio.

Cronfa Weithredol y Prif Gwnstabl

Mae'r gronfa hon yn helpu i liniaru costau canlyniadol cyfnodau brig nodedig mewn gweithgarwch gweithredol.

Prosiectau Trawsnewidiol

Sefydlwyd y gronfa hon i ariannu gweithgareddau sy'n ceisio cyflawni prosiectau trawsnewid sefydliadol.

Goleudy / Gwasanaethau Dioddefwyr

Sefydlwyd y gronfa wrth gefn hon i gwrdd ag ôl-groniadau yn y Gwasanaethau Dioddefwyr a gododd o ganlyniad i bandemig COVID-19.

Cronfa Gynaladwyedd

Diben y gronfa hon yw cynorthwyo i ariannu gweithgareddau 'buddsoddi i arbed' a chynaliadwyedd.

Deddf Enillion Troseddau

Dyrennir arian a geir o ganlyniad i orchmynion atafaelu sy'n deillio o enillion troseddau. Defnyddir y cronfeydd wrth gefn i gefnogi gweithgareddau gweithredol sy'n helpu i ddwyn troseddwyr gerbron y llys.

Cronfa'r Comisiynydd

Diben y gronfa hon yw cefnogi blaenoriaethau Tymor 3 y Cynllun Heddlu a Throseddu.

Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Fforffediadau

Mae arian a atafaelwyd o dan Adran 27 Deddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971 ac yn dilyn fforffediad yn y Llys yn cael ei drosglwyddo i'r Gronfa Fforffediad Wrth Gefn i'w ddefnyddio gan y Comisiynydd i ariannu gweithrediadau sy'n targedu troseddau cysylltiedig â chyffuriau a chamddefnyddio cyffuriau.

Gwerthu Eiddo a Ganfuwyd

Mae'r Gronfa Gwerthu Eiddo a Ganfuwyd yn cynnwys arian a dderbynnir gan y Comisiynydd o werthu eiddo a ganfuwyd. Mae'n bolisi cyfredol i roi rhoddion blynyddol i elusennau lleol.

Cynllun Ailhyfforddi Gyrwyr

Mae'r gronfa wrth gefn hon i gefnogi gweithgareddau sy'n ymwneud â mentrau diogelwch cymunedol ac ar y ffyrdd.

Ymyriad Cyffuriau

Bydd y gronfa wrth gefn hon yn cael ei defnyddio i gefnogi profion cyffuriau.

Cronfa Wrth Gefn Cyfalaf a Glustnodwyd

Bydd y gronfa hon yn cael ei defnyddio i gefnogi buddsoddiad sylweddol cyfalaf mewn Ystadau, Technoleg Gwybodaeth a Fflyd fel yr amlinellwyd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r Strategaeth Gyfalaf.

Cronfa Wrth Gefn Cydweithio Rhanbarthol

Mae'r gronfa hon yn cynrychioli'r gyfran o arian a ddelir ar gyfer gwasanaethau heddlu cydweithredol sy'n cynnwys yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Rhanbarthol a'r Tasglu Rhanbarthol. Bydd yr arian yn cael ei ddefnyddio yn unol â gofynion busnes i gefnogi darpariaeth weithredol.

Cronfa Wrth Gefn Partneriaeth Diogelwch Ffyrdd Gan Bwyll

Cedwir y Gronfa Wrth Gefn wedi'i Chlustnodi hon ar ran Partneriaeth Diogelwch Ffyrdd Gan Bwyll Cymru Gyfan a bydd yn cael ei defnyddio yn unol â'u gofynion busnes.

11. Incwm a gwariant gweithredu arall

Mae'r llinell hon yn cynnwys eitemau corfforaethol o incwm a gwariant na ellir yn rhesymol eu dyrannu na'u dosrannu i wasanaethau.

Grŵp 2021/22 £'000	Y Comisiynydd 2021/22 £'000		Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
146	146	Colled o waredu asedau anghyfredol	225	225
(37)	(37)	Enillion o waredu asedau anghyfredol	(251)	(251)
(16,648)	(16,648)	Grant atodol Pensiynau Swyddogion Heddlu'r Swyddfa Gartref	(16.450)	(16,450)
(16,539)	**(16,539)**	**Cyfanswm**	**(16,476)**	**(16,476)**

12. Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi

Mae'r llinell hon yn cynnwys eitemau corfforaethol o incwm a gwariant sy'n deillio o ymwneud ag offerynnau ariannol a thrafodion tebyg yn ymwneud â llog.

Y Grŵp 2021/22 £'000	Y Comisiynydd 2021/22 £'000		Nodiadau	Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
133	133	Llog sy'n daladwy a thaliadau tebyg	17	111	111
36,447	72	Llog net ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig net	37	47,020	46
1,447	1,447	Diffyg ar ailbrisio eiddo buddsoddi	15	59	59
(195)	(195)	(Gwarged) ar ailbrisio eiddo buddsoddi	15	(229)	(229)
(62)	(62)	Llog y gellir ei dderbyn ac incwm tebyg	17	(297)	(297)
(904)	(904)	Incwm mewn perthynas ag eiddo buddsoddi a newidiadau yn eu gwerth teg		(916)	(916)
382	382	Gwariant mewn perthynas ag eiddo buddsoddi a newidiadau yn eu gwerth teg		425	425
37,248	**(873)**	**Cyfanswm**		**46,173**	**(801)**

13. Trethiant ac incwm grant amhenodol

Mae'r nodyn hon yn cyfuno'r holl grantiau a chyfraniadau na ellir eu nodi i wasanaeth penodol.

Y Grŵp 2021/22 £'000	Y Comisiynydd 2021/22 £'000		Nodiadau	Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
(62,306)	(62,306)	Incwm praesept		(66,761)	(66,761)
(9,213)	(9,213)	Trethi Annomestig Cenedlaethol (NNDR)		(190)	(190)
(48,315)	(48,315)	Grantiau llywodraeth heb eu clustnodi	31	(60,494)	(60,494)
(1,334)	(1,334)	Grantiau a chyfraniadau cyfalaf	31	(258)	(258)
(121,168)	**(121,168)**	**Cyfanswm**		**(127,703)**	**(127,703)**

14. Eiddo, peiriannau ac offer

2022/23	Tir £'000	Adeiladau £'000	Cwch £'000	Cerbydau £'000	Offer £'000	Cyfanswm Eiddo, Peiriannau ac Offer £'000	Asedau dros ben £'000	Asedau sy'n cael eu Hadeiladu £'000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2022	**6,800**	**56,134**	**700**	**7,921**	**14,003**	**85,558**	**70**	**5,282**
Ychwanegiadau	0	1,719	170	1,269	4,074	**7,232**	**0**	**12,923**
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	0	5,757	0	0	0	**5,757**	**5**	**0**
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod mewn gwarged/diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(5)	(1,051)	0	0	0	**(1,056)**	**0**	**0**
Datgydnabod – gwarediadau	0	0	0	(1,028)	(20)	**(1,048)**	**0**	**0**
Asedau wedi'u hailddosbarthu	0	0	0	(500)	0	**(500)**	**0**	**0**
Dileu Dibrisiant Cronedig wrth Ailbrisio	0	(1,225)	0	0	0	**(1,225)**	**(1)**	**0**
Ar 31 Mawrth 2023	**6,795**	**61,334**	**870**	**7,662**	**18,057**	**94,718**	**74**	**18,205**
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 1 Ebrill 2022	**0**	**0**	**(137)**	**(4,973)**	**(7,498)**	**(12,608)**	**0**	**0**
Tâl dibrisiant	0	(1,225)	(24)	(1,111)	(2,108)	**(4,468)**	**(1)**	**0**
Gwarediadau datgydnabod	0	0	0	968	18	**986**	**0**	**0**
Asedau wedi'u hailddosbarthu	0	0	0	495	0	**495**	**0**	**0**
Dileu Dibrisiant Cronedig wrth Ailbrisio	0	1,225	0	0	0	**1,225**	**1**	**0**
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 31 Mawrth 2023	**0**	**0**	**(161)**	**(4,621)**	**(9,588)**	**(14,370)**	**0**	**0**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2023	**6,795**	**61,334**	**709**	**3,041**	**8,469**	**80,348**	**74**	**18,205**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2022	**6,800**	**56,134**	**563**	**2,948**	**6,505**	**72,950**	**70**	**5,282**

2021/22	Tir £'000	Adeiladau £'000	Cwch £'000	Cerbydau £'000	Offer £'000	Cyfanswm Eiddo, Peiriannau ac Offer £'000	Asedau dros ben £'000	Asedau sy'n cael eu Hadeiladu £'000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2021	**3,960**	**66,398**	**351**	**7,507**	**13,584**	**91,800**	**255**	**1,654**
Ychwanegiadau	0	2,028	349	1,152	1,458	**4,987**	**0**	**4,105**
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	3,189	1,411	0	0	0	**4,600**	**43**	**0**
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod mewn gwarged/diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(349)	(5,338)	0	0	0	**(5,687)**	**0**	**0**
Amhariadau yn gwrthdroi i Warged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	0	0	0	(100)	0	**(100)**	**0**	**0**
Datgydnabod – gwarediadau	0	0	0	(638)	(1,039)	**(1,677)**	**0**	**(40)**
Symudiadau eraill mewn cost neu brisiad	0	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**
Asedau wedi'u hailddosbarthu	0	437	0	0	0	**437**	**(169)**	**(437)**
Dileu Dibrisiant Cronedig wrth Ailbrisio	0	(8,802)	0	0	0	**(8,802)**	**(59)**	**0**
Ar 31 Mawrth 2022	**6,800**	**56,134**	**700**	**7,921**	**14,003**	**85,558**	**70**	**5,282**
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 1 Ebrill 2021	**0**	**(6,987)**	**(114)**	**(4,536)**	**(6,386)**	**(18,023)**	**(52)**	**0**
Tâl dibrisiant	0	(1,815)	(23)	(1,146)	(2,065)	**(5,049)**	**(7)**	**0**
Dibrisiant a ddilëwyd i warged/diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	0	0	0	76	0	**76**	**0**	**0**
Gwarediadau datgydnabod	0	0	0	633	953	**1,586**	**0**	**0**
Dileu Dibrisiant Cronedig wrth Ailbrisio	0	8,802	0	0	0	**8,802**	**59**	**0**
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 31 Mawrth 2022	**0**	**0**	**(137)**	**(4,973)**	**(7,498)**	**(12,608)**	**0**	**0**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2022	**6,800**	**56,134**	**563**	**2,948**	**6,505**	**72,950**	**70**	**5,282**
Gwerth net ar y lyfrau ar 31 Mawrth 2021	**3,960**	**59,411**	**237**	**2,971**	**7,198**	**73,777**	**203**	**1,654**

Ailbrisiadau

Hyd at 2021/22, gwnaeth y Comisiynydd gynnal rhaglen dreigl sy'n sicrhau bod yr holl Eiddo, Peiriannau ac Offer y mae angen eu mesur ar werth teg yn cael eu hailbrisio o leiaf bob pum mlynedd. Cynhaliwyd ailbrisiad llawn o'r holl dir ac adeiladau yn 2021/22 a 2022/23 gan briswyr allanol, Wilks Head and Eve LLP. O 2023/24 ymlaen bydd y prisiad yn seiliedig ar raglen dreigl pedir blynedd.

Paratowyd y prisiad ffurfiol yn unol â Safonau Prisio Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig gyda dau ddull sef (1) prisiadau yn seiliedig ar dystiolaeth marchnad gymaradwy (Gwerth Presennol a Gwerth Teg) a (2) prisiad yn seiliedig ar Gost Amnewid Dibrisiedig. Nid oes unrhyw dybiaethau arwyddocaol wedi'u cymhwyso.

	Eiddo, Peiriannau ac Offer					
	Tir £'000	Adeiladau £'000	Cerbydau £'000	Offer £'000	Cwch £'000	Cyfanswm £'000
Cariwyd ar gost hanesyddol	**3,960**	**0**	**7,663**	**18,031**	**869**	**30,523**
Wedi'i brisio ar werth teg ar						
31/03/23	2,835	61,334	0	0	0	64,169
31/03/22	0	0	0	0	0	0
31/03/21	0	0	0	0	0	0
31/03/20	0	0	0	0	0	0
31/03/19 a chyn hynny	0	0	0	27	0	27
Cyfanswm cost neu brisiad	**6,795**	**61,334**	**7,663**	**18,058**	**869**	**94,719**

15. Eiddo buddsoddi

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r symudiad yng ngwerth teg eiddo buddsoddi dros y flwyddyn.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
4,237	Balans ar ddechrau'r flwyddyn	3,028
43	Ychwanegiadau yn ystod y flwyddyn	2
(1,252)	Enillion/(colledion) net o addasiadau gwerth teg	170
3,028	**Balans ar ddiwedd y flwyddyn**	**3,200**

Mesurir eiddo buddsoddi ar werth teg yn seiliedig ar dystiolaeth y farchnad.

Mae manylion eiddo buddsoddi'r Comisiynydd a gwybodaeth am yr hierarchaeth gwerth teg ar 31 Mawrth 2023 a 31 Mawrth 2022 fel a ganlyn:

31 Mawrth 2023	Prisiau a ddyfynnir mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau union yr un fath (lefel 1) £'000	Mewnbynnau sylweddol eraill y gellir eu harsylwi (lefel 2) £'000	Mewnbynnau sylweddol na ellir eu harsylwi (lefel 3) £'000	Gwerth teg ar 31 Mawrth 2023 £'000
Safleoedd Mastiau Radio	0	1,826	0	1,826
Unedau Swyddfa	0	1,374	0	1,374

31 Mawrth 2022	Prisiau a ddyfynnir mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau union yr un fath (lefel 1) £'000	Mewnbynnau sylweddol eraill y gellir eu harsylwi (lefel 2) £'000	Mewnbynnau sylweddol na ellir eu harsylwi (lefel 3) £'000	Gwerth teg ar 31 Mawrth 2022 £'000
Safleoedd Mastiau Radio	0	1,750	0	1,750
Unedau Swyddfa	0	1,278	0	1,278

Technegau prisio a ddefnyddir i bennu gwerthoedd teg lefel 2 a 3 ar gyfer eiddo buddsoddi

Mewnbynnau sylweddol y gellir eu harsylwi – lefel 2.

Mae gwerth teg yr unedau mastiau radio ac unedau swyddfa wedi'i seilio ar ddull y farchnad gan ddefnyddio amodau presennol y farchnad, hyd prydlesi ac incwm rhent.

16. Ymrwymiadau Cyfalaf

Mae ymrwymiadau gwariant yn y dyfodol o dan orchmynion prynu heb eu talu ar gyfer cynlluniau cyfalaf fel a ganlyn:

2021/22 £'000	Ymrwymiadau Cyfalaf	2022/23 £'000
13,641	Tir ac adeiladau	1,338
1,739	Cyfarpar	4,057
1,188	Cerbydau	879
16,568	**Cyfanswm**	**6,274**

Mae'r tabl uchod yn cynnwys yr holl ymrwymiadau cytundebol yn unig ac nid yw'n adlewyrchu cynlluniau eraill y mae'r Heddlu yn bwriadu eu datblygu fel yr amlinellir yn y Rhaglen Gyfalaf.

Mae'r rhan fwyaf o'r ymrwymiad cytundebol ar gyfer Offer yn ymwneud â phrosiectau TGCh, gan gynnwys System Rheoli Cyswllt (CMS) (£1 miliwn), Fideo a Wisgir ar y Corff (£1 miliwn), System Rheoli Cofnodion (RMS) (£0.7 miliwn) a Chyfweliadau Digidol (£0.8 miliwn).

Roedd yr ymrwymiad cytundebol o £13.6 miliwn ar gyfer Tir ac Adeiladu yn 2021/22 yn cynnwys £12.5 miliwn ar gyfer y cyfleuster dalfa a gorsaf newydd yn Llanelli, a gwblhawyd yn 2022/23.

17. Offerynnau Ariannol

Mae Offeryn Ariannol yn gontract sy’n arwain at ased ariannol un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti endid arall. Nid yw trafodion digyfnewid, megis y rhai sy'n ymwneud â threthi a grantiau'r llywodraeth, yn arwain at offerynnau ariannol.

Rhwymedigaethau Ariannol

Mae Rhwymedigaeth Ariannol yn ymrwymiad i drosglwyddo buddion economaidd a reolir gan y Comisiynydd a gall fod ar ffurf rhwymedigaeth gytundebol i gyflenwi arian parod neu asedau ariannol neu rwymedigaeth i gyfnewid asedau a rhwymedigaethau ariannol gydag endid arall a allai fod yn anffafriol i’r Comisiynydd.

Asedau Ariannol

Mae Ased Ariannol yn hawl i fuddion economaidd yn y dyfodol a reolir gan y Comisiynydd ar ffurf arian parod neu offerynnau eraill neu hawl cytundebol i dderbyn arian parod neu ased ariannol arall.

Offeryn Ariannol – Balansau

Mae’r categorïau canlynol o offerynnau ariannol yn cael eu cario yn y Fantolen ar 31 Mawrth 2022 a 31 Mawrth 2023:

Y Grŵp

	Tymor hir		Presennol	
	31 Mawrth 2022 £’000	31 Mawrth 2023 £’000	31 Mawrth 2022 £’000	31 Mawrth 2023 £’000
Benthyca (Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus – PWLB)	(982)	(684)	(279)	(303)
Credydwyr	0	0	(21,590)	(18,974)
Cyfanswm y Rhwymedigaethau Ariannol	**(982)**	**(684)**	**(21,869)**	**(19,277)**
Benthyciadau a symiau derbyniadwy				
Buddsoddiadau	0	0	12,014	0
Dyledwyr	0	0	11,169	11,937
Cyfanswm yr Asedau Ariannol	**0**	**0**	**23,183**	**11,937**

Y Comisiynydd

	Tymor hir		Presennol	
	31 Mawrth 2022 £'000	31 Mawrth 2023 £'000	31 Mawrth 2022 £'000	31 Mawrth 2023 £'000
Benthyca (Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus – PWLB)	(982)	(684)	(279)	(303)
Credydwyr	0	0	(5,758)	(1,180)
Cyfanswm y Rhwymedigaethau Ariannol	**(982)**	**(684)**	**(6,037)**	**(1,483)**
Benthyciadau a symiau derbyniadwy				
Buddsoddiadau	0	0	12,014	0
Dyledwyr	0	0	10,024	10,132
Cyfanswm yr Asedau Ariannol	**0**	**0**	**22,038**	**10,132**

O ran Benthyca, mae'r tablau'n adlewyrchu benthyca allanol yn unig.

Enillion a Cholledion

Offerynnau Ariannol – Enillion a Cholledion

Mae'r enillion a'r colledion a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn perthynas ag offerynnau ariannol yn cynnwys yr eitemau a ganlyn:

2021/22 £'000		Rhwymedigaethau Ariannol – Wedi'u mesur ar gost wedi'i hamorteiddio £'000	Asedau Ariannol – Benthyciadau a symiau derbyniadwy £'000	2022/23 £'000
(133)	Traul llog	(111)	0	(111)
62	Incwm llog	0	297	297
(71)	**Enillion/(colled) net am y flwyddyn**	**(111)**	**297**	**186**

Gwerthoedd Teg

Mae asedau ariannol sydd wedi'u dosbarthu fel rhai sydd ar gael i'w gwerthu a'r holl asedau a rhwymedigaethau deilliadol yn cael eu cario yn y Fantolen ar werth teg. Ar gyfer y rhan fwyaf o asedau, gan gynnwys bondiau, biliau trysorlys a chyfranddaliadau mewn cronfeydd marchnad arian a chronfeydd cyfun eraill, cymerir y gwerth teg o bris y farchnad. Mae gwerthoedd teg offerynnau eraill wedi'u hamcangyfrif gan gyfrifo gwerth presennol net gweddill y llif arian cytundebol ar 31 Mawrth 2023, gan ddefnyddio'r dulliau a'r tybiaethau canlynol:

- Mae tystysgrifau adnau a blaen-gontractau benthyciadau wedi'u disgowntio ar gyfraddau llog y farchnad ar gyfer offerynnau o ansawdd credyd tebyg a'r cyfnod sy'n weddill hyd aeddfedrwydd.
- Mae'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB) wedi rhoi symiau gwerth teg i'r Comisiynydd mewn perthynas â'i bortffolio dyledion. Mae'r PWLB wedi asesu'r Gwerthoedd Teg drwy gyfrifo'r symiau y byddai'n rhaid i'r Comisiynydd fod wedi'u talu i ddileu'r benthyciadau ar y dyddiadau hyn.

- Ni chydnabyddir ad-daliad cynnar neu amhariad ar gyfer unrhyw offeryn ariannol.
- Tybir bod gwerth teg offerynnau tymor byr, gan gynnwys credydwyr a dyledwyr, yn cyfateb yn fras i'r swm cario ymlaen.
- Ar gyfer credydwyr a dyledwyr, mae'r gwerth cario ymlaen wedi'i ddefnyddio fel brasamcan rhesymol o werth teg.
- Dangosir gwerthoedd teg yn y tabl ar y dudalen ganlynol, wedi'u rhannu â'u lefel yn yr hierarchaeth gwerth teg:
    1) Lefel 1 – mae gwerth teg ond yn deillio o brisiau a ddyfynnwyd mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau neu rwymedigaethau unfath, e.e., prisiau bond. Mae hyn hefyd yn berthnasol i brisiadau eiddo ar gyfer asedau dros ben, asedau a ddelir i'w gwerthu ac eiddo buddsoddi;
    2) Lefel 2 – cyfrifir gwerth teg o fewnbynnau ar wahân i brisiau a ddyfynnwyd sy'n weladwy ar gyfer yr ased neu rwymedigaeth e.e., cyfraddau llog neu arenillion ar gyfer offerynnau tebyg;
    3) Lefel 3 – pennir gwerth teg gan ddefnyddio mewnbynnau na ellir eu harsylwi, e.e., data nad yw'n ymwneud â'r farchnad megis rhagolygon llif arian neu amcangyfrif o deilyngdod credyd.

Nid oedd unrhyw drosglwyddiadau rhwng lefelau mewnbwn 1 a 2 yn ystod y flwyddyn ac ni fu unrhyw newid yn y dechneg brisio a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

Grŵp		2022/23		Y Comisiynydd	
Swm cario ymlaen 31 Mawrth 2023 £'000	Gwerth teg 31 Mawrth 2023 £'000		Lefel gwerth teg	Swm cario ymlaen 31 Mawrth 2023 £'000	Gwerth teg 31 Mawrth 2023 £'000
		Rhwymedigaethau Ariannol			
(684)	(760)	Benthyca Tymor Hir	2	(684)	(760)
		Rhwymedigaethau na ddatgelir gwerth teg ar eu cyfer			
(303)	(303)	Benthyca Tymor Byr		(303)	(303)
(18,844)	(18,844)	Credydwyr		(1,050)	(1,050)
(19,831)	**(19,907)**	**Cyfanswm y Rhwymedigaethau Ariannol**		**(2,037)**	**(2,113)**
		Asedau na ddatgelir gwerth teg ar eu cyfer			
11,807	11,807	Dyledwyr		10,002	10,002
11,807	**11,807**	**Cyfanswm yr Asedau Ariannol**		**10,002**	**10,002**

Y Grŵp		2021/22		Y Comisiynydd	
Swm cario ymlaen 31 Mawrth 2022 £'000	Gwerth teg 31 Mawrth 2022 £'000		Lefel gwerth teg	Swm cario ymlaen 31 Mawrth 2022 £'000	Gwerth teg 31 Mawrth 2022 £'000
		Rhwymedigaethau Ariannol			
(982)	(1,183)	Benthyca Tymor Hir	2	(982)	(1,183)
		Rhwymedigaethau na ddatgelir gwerth teg ar eu cyfer			
(279)	(279)	Benthyca Tymor Byr		(279)	(279)
(21,590)	(21,590)	Credydwyr		(5,758)	(5,758)
(22,851)	**(23,052)**	**Cyfanswm y Rhwymedigaethau Ariannol**		**(7,019)**	**(7,220)**
		Asedau Ariannol			
12,014	12,012	Buddsoddiadau Tymor Byr	2	12,014	12,012
		Asedau na ddatgelir gwerth teg ar eu cyfer			
11,169	11,169	Dyledwyr		10,024	10,024
23,183	**23,181**	**Cyfanswm yr Asedau Ariannol**		**22,038**	**22,036**

18. Dyledwyr Tymor Byr

Y Grŵp 31 Mawrth 2022 £'000	Y Comisiynydd 31 Mawrth 2022 £'000		Y Grŵp 31 Mawrth 2023 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2023 £'000
1,845	1,845	Symiau derbyniadwy drwy fasnach	1,625	1,625
8,299	8,179	Symiau derbyniadwy eraill	8,881	8,507
1,025	0	Rhagdaliadau	1,431	0
11,169	**10,024**	**Cyfanswm**	**11,937**	**10,132**

19. Arian parod a chyfwerth ag arian parod

	31 Mawrth 2022 £'000	31 Mawrth 2023 £'000	Cynnydd neu (gostyngiad) mewn Arian Parod a Chyfwerth ag Arian Parod
Arian parod a ddelir	20	20	0
Cyfrifon banc cyfredol	2,721	1,694	(1,027)
Adneuon tymor byr	7,002	4,017	(2,985)
Cyfanswm	**9,743**	**5,731**	**(4,012)**

20. Asedau a ddelir ar werth

	31 Mawrth 2022 £'000	31 Mawrth 2023 £'000
Balans sy'n ddyledus ar ddechrau'r flwyddyn	15	162
Asedau sydd newydd eu dosbarthu fel rhai a ddelir i'w gwerthu		
Eiddo, peiriannau ac offer	3	0
Asedau wedi'u hailddosbarthu	169	5
Ailbrisio (colledion)/enillion	(10)	0
Asedau a werthwyd	(15)	(162)
Balans sy'n ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn	**162**	**5**

21. Credydwyr Tymor Byr

Y Grŵp 31 Mawrth 2022 £'000	Y Comisiynydd 31 Mawrth 2022 £'000		Y Grŵp 31 Mawrth 2023 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2023 £'000
(4,462)	(1,242)	Symiau taladwy drwy fasnach	(5,930)	(478)
(17,128)	(4,516)	Symiau taladwy eraill	(13,044)	(702)
(21,590)	**(5,758)**	**Cyfanswm**	**(18,974)**	**(1,180)**

22. Darpariaethau

Darpariaethau Tymor Byr

Mae'r rhain yn symiau y disgwylir iddynt gael eu talu o fewn 12 mis i'r cyfnod adrodd.

	Cronfeydd Statudol £'000	Dyfarniadau Anafiadau ac Ymddeoliadau Oherwydd Afiechyd £'000	Darpariaethau Eraill £'000	Cyfanswm £'000
Balans ar 1 Ebrill 2022	**(636)**	**(617)**	**(174)**	**(1,427)**
Darpariaethau ychwanegol a wnaed yn 2022/23	(746)	(401)	(35)	**(1,182)**
Symiau a ddefnyddiwyd yn 2022/23	230	535	16	**781**
Symiau nas defnyddiwyd wedi'u gwrthdroi	0	82	108	**190**
Ailddosbarthu	0	0	50	**50**
Balans ar 31 Mawrth 2023	**(1,152)**	**(401)**	**(35)**	**(1,588)**

Cronfeydd Statudol

Mae gan y Comisiynydd y pŵer i atafaelu arian neu eiddo a ddefnyddir, neu y bwriedir ei ddefnyddio, at ddiben trosedd. Delir yr arian a atafaelwyd nes ceir dyfarniad gan y Llysoedd. Unwaith y gwneir y dyfarniad hwn, gellir cael gwared ar yr arian yn unol â deddfwriaeth berthnasol.

Dyfarniadau Anafiadau ac Ymddeoliadau Oherwydd Afiechyd

Mae darpariaeth wedi'i sefydlu i gwrdd â chost taliadau ymddeoliad oherwydd afiechyd ar gyfer y gweithwyr hynny yr ystyriwyd, ar ddiwedd y flwyddyn, eu bod yn annhebygol o ddychwelyd i'r gwaith ond nad oedd yr asesiad iechyd llawn wedi'i gwblhau ar eu cyfer eto.

Darpariaethau Eraill

Mae'r Darpariaethau Eraill yn ymwneud â hawliad am gontract ymhlyg.

Darpariaethau Tymor Hir

Mae'r rhain yn symiau y disgwylir iddynt gael eu talu mwy na 12 mis ar ôl y cyfnod adrodd.

	Darpariaeth Yswiriant ac Ymgyfreitha £'000	Municipal Mutual Insurance Ltd £'000	Cyfanswm £'000
Balans ar 1 Ebrill 2022	**(1,211)**	**(457)**	**(1,668)**
Darpariaethau ychwanegol a wnaed yn 2022/23	(952)	0	**(952)**
Symiau a ddefnyddiwyd yn 2022/23	409	0	**409**
Symiau nas defnyddiwyd wedi'u gwrthdroi yn 2022/23	291	0	**291**
Balans ar 31 Mawrth 2023	**(1,463)**	**(457)**	**(1,920)**

Darpariaeth Yswiriant ac Ymgyfreitha

Mae asesiad o'r setliad tebygol o hawliadau yswiriant i'w gwneud gan y Comisiynydd wedi'i gynnal, sef cyfanswm o £813,000.

Yn ogystal â'r uchod, mae swm o £650,000 wedi'i neilltuo ar gyfer setliad tebygol Hawliad Cyfreithiol. Mae Prif Gwnstabl Dyfed-Powys ynghyd â Phrif Gwnstabliaid eraill wedi cael hawliadau wedi'u cyflwyno yn eu herbyn mewn perthynas â "Lwfansau Ar Alwad" Uned Ymdrin â Ffynonellau Penodedig o dan Reoliad 34 Atodiad U Rheoliadau'r Heddlu 2003.

Ar 10 Hydref 2022 cyflwynodd yr Uchel Lys Cyfiawnder ddyfarniad yn achos KSO ac eraill v Comisiynydd y Metropolis (2019) o blaid yr Hawlwyr. Mae Heddluoedd ar hyn o bryd yn ystyried y dyfarniad a'r canllawiau a gyhoeddwyd oddi mewn gyda'r bwriad o ffurfio proses deg a rhesymol o dystiolaethu a meintioli hawliadau.

Darperir ar gyfer amcangyfrif rhesymol o'r rhwymedigaeth a oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd yn Natganiad Cyfrifon 2022/23.

Municipal Mutual Insurance Ltd. (MMI)

Mae MMI yn gyn yswiriwr cyrff cyhoeddus a roddodd y gorau i fasnachu yn 1992. Mae'r Comisiynydd mewn cynllun trefniant i fodloni'r holl hawliadau a oedd yn weddill pan aeth y cwmni i'r wal.

23. Cronfeydd Wrth Gefn na ellir eu Defnyddio

Ar 31 Mawrth 2022 £'000		Ar 31 Mawrth 2023 £'000
(22,531)	Cronfa Ailbrisio Wrth Gefn	(27,826)
(51,135)	Cyfrif Addasu Cyfalaf	(52,016)
3,666	Cyfrif Absenoldebau Cronnol	3,299
1,700,861	Cronfa Bensiynau Wrth Gefn	1,073,421
(120)	Cronfa Cyfran Deg Cydweithio Wrth Gefn	(364)
1,630,741	**Cyfanswm**	**996,514**

Cronfa Ailbrisio Wrth Gefn

Mae'r gronfa wrth gefn hon yn cynrychioli'r enillion cronedig ar yr asedau sefydlog a ddelir gan y CHTh/Grŵp sy'n deillio o gynnydd mewn gwerth, o ganlyniad i chwyddiant a ffactorau eraill, i'r graddau nad yw'r enillion hyn wedi'u dileu gan symudiadau ar i lawr dilynol mewn gwerth.

Mae'r gronfa wrth gefn yn cynnwys enillion ailbrisio a gronnwyd ers 1 Ebrill 2007 yn unig, sef y dyddiad y crëwyd y gronfa wrth gefn. Mae enillion cronnol sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw yn cael eu cyfuno yn y balans ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
(18,671)	**Balans ar 1 Ebrill**	**(22,531)**
(4,322)	Ailbrisiad (i fyny)/i lawr asedau a cholledion amhariad nas codir ar y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(5,762)
(22,993)	**(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau anghyfredol heb eu postio i'r gwarged neu ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau**	**(28,293)**
462	Symiau a ddilëwyd i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf	467
(22,531)	**Balans ar 31 Mawrth**	**(27,826)**

Cyfrif Addasu Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn amsugno'r gwahaniaethau amser sy'n codi o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrifo am ddefnyddio asedau anghyfredol ac ar gyfer ariannu caffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny dan ddarpariaethau statudol. Mae'r Cyfrif yn cael ei ddebydu gyda chost caffael, adeiladu neu wella gan fod dibrisiant, colledion amhariad ac amorteiddiadau yn cael eu codi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gyda phostiadau cysoni o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i drosi ffigurau gwerth teg yn sail cost hanesyddol). Mae'r Cyfrif yn cael ei gredydu â'r symiau a neilltuwyd gan y Comisiynydd fel cyllid ar gyfer costau caffael, adeiladu a gwella. Mae'r Cyfrif yn cynnwys enillion a cholledion cronedig ar Eiddo Buddsoddi ac enillion a gydnabyddir ar asedau a roddwyd sydd eto i'w defnyddio gan y Grŵp/Comisiynydd.

Mae'r Cyfrif hefyd yn cynnwys enillion ailbrisio a gronnwyd ar Eiddo, Peiriannau ac Offer cyn 1 Ebrill 2007.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
(58,571)	**Balans ar 1 Ebrill**	**(51,135)**
	Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	
5,083	Taliadau am ddibrisiant ac amhariad ar asedau anghyfredol	4,468
6,987	Colledion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	1,192
(1,194)	Enillion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	(136)
144	Symiau o asedau anghyfredol a ddilëwyd wrth eu gwaredu neu eu gwerthu fel rhan o'r enillion/colledion o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	224
	Addasu symiau a ddilëwyd o'r gronfa ailbrisio wrth gefn:	
(462)	- Dibrisiant Gwerth Teg	(467)
(417)	- Cywiro balansau'r flwyddyn flaenorol a ddilëwyd o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	0
(48,430)		**(45,854)**
	Cyllid cyfalaf a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	
(37)	Defnyddio Derbyniadau Cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	(252)
(1,333)	Grantiau cyfalaf a chyfraniadau wedi'u credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sydd wedi'u cymhwyso i gyllid cyfalaf	(258)
(12)	Cymhwyso grantiau i gyllid cyfalaf o'r Cyfrif Grantiau Cyfalaf Heb eu Cymhwyso	0
(53)	Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf a godir yn erbyn Cronfa'r Heddlu	(169)
(2,522)	Gwariant cyfalaf a godir yn erbyn y Gronfa Gyffredinol	(5,313)
(3,957)		**(5,992)**
1,252	Symudiadau yng ngwerth Eiddo Buddsoddi ar y farchnad a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(170)
(51,135)	**Balans ar 31 Mawrth**	**(52,016)**

Cyfrif Absenoldebau Cronnol

Mae'r cyfrif hwn yn amsugno'r gwahaniaethau a fyddai fel arall yn codi ar Falans y Gronfa Gyffredinol o gronni ar gyfer absenoldebau digolledol a enillwyd ond nas cymerwyd yn ystod y flwyddyn. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i'r Cyfrif neu ohono.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
3,494	**Balans ar 1 Ebrill**	**3,666**
(3,494)	Setlo neu ganslo croniad a wnaed ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol	(3,666)
3,666	Symiau a gronnwyd ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	3,299
3,666	**Balans ar 31 Mawrth**	**3,299**

Cronfa Bensiynau Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Bensiynau Wrth Gefn yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrifo buddion ôl-gyflogaeth ac ar gyfer ariannu buddion yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r Prif Gwnstabl yn rhoi cyfrif am fuddion ôl-gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr gan fod y buddion yn cael eu hennill gan weithwyr sy'n cronni blynyddoedd o wasanaeth, gan ddiweddaru'r rhwymedigaethau a gydnabyddir i adlewyrchu chwyddiant, rhagdybiaethau newidiol ac enillion buddsoddi ar unrhyw adnoddau a neilltuwyd i gwrdd â'r costau. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i fuddiannau a enillir gael eu hariannu gan fod y Prif Gwnstabl yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i gronfeydd pensiwn neu yn y pen draw yn talu unrhyw bensiynau y mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt. Mae balans debyd y Gronfa Bensiwn felly yn dangos diffyg sylweddol yn y buddion a enillwyd gan weithwyr y gorffennol a'r presennol a'r adnoddau y mae'r Comisiynydd wedi'u neilltuo i'w bodloni. Bydd y trefniadau statudol yn sicrhau y bydd cyllid wedi ei neilltuo erbyn y bydd rhaid talu'r buddion.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
1,676,022	**Balans ar 1 Ebrill**	**1,700,861**
(20,605)	(Enillion) neu golledion actiwaraidd ar asedau a rhwymedigaethau pensiwn	(686,370)
(16,648)	Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddion ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(16,450)
62,092	Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn.	75,380
1,700,861	**Balans ar 31 Mawrth**	**1,073,421**

Cronfa Cyfran Deg Cydweithio Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Cyfran Deg Cydweithio Wrth Gefn wedi'i sefydlu i gynrychioli ailddatganiad costau cydweithredu ac mae'n adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng gwerth teg costau cydweithredu a gwariant gwirioneddol yr aed iddo yn unol â safonau cyfrifyddu.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
(110)	**Balans ar 1 Ebrill**	**(120)**
110	Gwrthdroi addasiad a wnaed ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol	120
(120)	Symiau wedi'u haddasu ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	(364)
(120)	**Balans ar 31 Mawrth**	**(364)**

24. Datganiad llif arian – gweithgareddau gweithredu

2021/22 (Ailddatganwyd) £'000		2022/23 £'000
51,553	(Gwarged) neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau	57,206
	Addasiadau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn arian parod	
(5,082)	Dibrisiant	(4,468)
(4,322)	(Gwarged) neu Ddiffyg ar Ailbrisio Asedau Sefydlog	(5,762)
(2,306)	Enillion/(colledion) ailbrisio ar Eiddo, Peiriannau ac Offer	4,876
(45,444)	Taliadau net a godir ar gyfer Buddion Ymddeol	(58,930)
(144)	Gwerthu Asedau Sefydlog (NBV)	(224)
(1,174)	Cyfraniad (i)/o Ddarpariaethau	(413)
(9)	Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Llog ar Groniadau Buddsoddiadau	(14)
1	(Cynnydd)/Gostyngiad mewn Llog ar Groniadau Benthyca	1
34	Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Stoc	(73)
1,186	Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Dyledwyr	768
(2,909)	(Cynnydd)/Gostyngiad mewn Credydwyr	2,842
(60,169)		**(61,397)**
	Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	
37	Elw o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	252
(1,947)	Taliadau eraill am weithgareddau ariannu – trefniadau Asiantaeth	5,574
522	Taliadau am weithgareddau buddsoddi a Derbyniadau ohonynt	491
(1,388)		**6,317**
(10,004))	**Llif arian net o weithgareddau gweithredu**	**2,126**

25. Datganiad llif arian – gweithgareddau buddsoddi

2021/22 £'000		2022/23 £'000
7,906	Prynu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	19,930
96,000	Prynu buddsoddiadau tymor byr a thymor hir	68,000
382	Taliadau eraill am weithgareddau buddsoddi	425
(37)	Elw o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	(252)
(96,495)	Elw o fuddsoddiadau tymor byr a thymor hir	(80,000)
(904)	Derbyniadau eraill o weithgareddau buddsoddi	(917)
6,852	**Llif arian net o weithgareddau buddsoddi**	**7,186**

26. Datganiad llif arian – gweithgareddau ariannu

2021/22 (Ailddatganwyd) £'000		2022/23 £'000
250	Ad-daliadau o fenthyciadau tymor byr a thymor hir	274
1,947	Taliadau eraill am weithgareddau ariannu	(5,574)
2,197	**Llifau arian net o weithgareddau ariannu**	**(5,300)**

27. Gwasanaethau Asiantaeth

Yn unol â gofynion IAS 18 *Refeniw,* mae'r Cod Ymarfer yn ei gwneud yn ofynnol pan fo sefydliad yn gweithredu fel asiant, na fydd trafodion yn cael eu hadlewyrchu yn natganiadau ariannol awdurdod, ac eithrio arian parod a gasglwyd neu wariant yr eir iddo gan yr asiant ar ran y pennaeth, felly ceir sefyllfa dyledwr neu sefyllfa credydwr ac mae'r arian parod net wedi'i gynnwys yn y Gweithgareddau Ariannu yn y Datganiad Llif Arian.

Gan Bwyll

Ers mis Ebrill 2015, Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yw'r arweinydd strategol ar gyfer gweinyddiaeth ariannol y Partneriaeth 'Gan Bwyll'. 'Gan Bwyll' yw delwedd gyhoeddus Partneriaeth Lleihau Anafiadau Ffyrdd Cymru sy'n cynnwys y pedwar Heddlu yng Nghymru, y 22 Awdurdodau Unedol yng Nghymru a Llywodraeth Cymru (fel yr Awdurdod Cefnffyrdd).

Ariennir partneriaeth 'Gan Bwyll' o ddwy brif ffynhonnell: grant gan Lywodraeth Cymru, a defnydd o incwm a geir o droseddwyr yn mynychu Cyrsiau Ymwybyddiaeth o Gyflymder. Yn ystod 2022/23, cyflwynodd Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys hawliadau grant gwerth cyfanswm o £2.9 miliwn (2020/21: £2.6 miliwn), a gwariant yr aed iddo gwerth £7.8 miliwn (2020/21: £7.0 miliwn), ar ran y Bartneriaeth.

Llun wrth Ymyl y Ffordd (PARS)

Yn 2021/22, dynodwyd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, ar ran y Swyddfa Gartref, yn arweinydd cenedlaethol ar gyfer trefniant asiantaeth o'r enw "PARS – Llun wrth Ymyl y Ffordd". Darparodd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wasanaethau gweinyddol yn ystod 2023/24 ac ni fu unrhyw effaith ariannol andwyol gan fod costau yr aed iddynt wedi'u had-dalu o dan y trefniant.

Ar 31 Mawrth 2023 roedd gan y Comisiynydd £72,000 o arian heb ei ddosbarthu (31 Mawrth 2022: £113,000). Rhagwelir y bydd y balans hwn yn cael ei ddosbarthu yn ystod 2023/24 a bydd y costau yr eir iddynt yn cael eu hadennill.

Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith (LEDS)

Ers 2021/22, mae Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wedi bod yn arweinydd cenedlaethol ar gyfer trefniant asiantaeth o'r enw Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith ac mae wedi bod yn gweinyddu'r gwaith o ddosbarthu cyllid grant i Heddluoedd ar ran y Swyddfa Gartref. Prosiect cyfalaf gan y Swyddfa Gartref yw Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith ar gyfer disodli systemau TG Cyfrifiadur Cenedlaethol a Chronfa Ddata Genedlaethol yr Heddlu.

Ar 31 Mawrth 2023 roedd gan y Comisiynydd £0.398 miliwn o arian heb ei ddosbarthu (31 Mawrth 2022: £4.1 miliwn). Rhagwelir y bydd y balans hwn yn cael ei ddosbarthu yn ystod 2023/24 a bydd y costau yr eir iddynt yn cael eu hadennill.

28. Trefniadau Cydweithredol

Mae gan Heddluoedd Cymru hanes hir a llwyddiannus o gydweithio i ddatblygu meysydd plismona arbenigol. Roedd hyn yn cynnwys y rhai a oedd o dan gylch gorchwyl Cyd-bwyllgor Awdurdodau Heddlu Cymru gynt. Bydd cydweithredu yn y dyfodol yn cael ei ysgogi gan yr angen i fodloni'r gofyniad plismona strategol a chan ganlyniadau'r Asesiad Strategol Rhanbarthol o fygythiadau, risgiau a niwed i ranbarth de Cymru.

Bydd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer pob Heddlu yn gyfrifol am sicrhau bod y gofyniad plismona strategol yn cael ei fodloni. Fel rhan o hyn, bydd y Comisiynydd yn ceisio gweithio ar y cyd â Chomisiynwyr a Heddluoedd eraill i ddarparu'r gwasanaeth mwyaf effeithiol posibl. Rheoleiddir cytundebau o'r fath gan Adran 22A o Ddeddf yr Heddlu 1996, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011.

Mae'r gwasanaethau cydweithredol a'u cyllid yn parhau o dan drefniadau llywodraethu diwygiedig y Comisiynydd a'r Heddlu. Mae'r rhain i bob pwrpas yn cael eu hystyried yn 'Gyllidebau Cyfun' gyda chytundebau ar gyfer cyfraniadau ariannu yn cael eu gwneud a'u hamrywio o bryd i'w gilydd, gyda chefnogaeth rhai grantiau penodol gan y llywodraeth. Caiff y cyllidebau cyfun eu cynnal i bob pwrpas gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstabl Heddlu De Cymru ar ran y pedwar Heddlu yng Nghymru.

Cyfanswm costau'r tîm cydweithredol yn 2022-23 oedd £198,000 (2021-22 £135,000) a chyfraniad Heddlu Dyfed-Powys at y costau hyn oedd £49,000 yn 2022-23 (2021-22 £28,000).

Isod cyflwynir Incwm a Gwariant prif weithgareddau'r unedau cydweithredol ynghyd â'r cyfraniadau cyllid a wnaed gan bob Heddlu sy'n cymryd rhan.

Wedi'i gynnwys mewn polisïau cyfrifyddu o dan drefniadau cydweithredol mae esboniad o'r gofynion cyfrifyddu ar gyfer gweithrediadau ar y cyd. Mae IFRS11, Cyfrifyddu ar gyfer Trefniadau ar y Cyd, yn ei gwneud yn ofynnol i incwm a gwariant fod yn destun triniaeth gyfrifo wahanol i'r hyn a gafwyd mewn gwirionedd. Yn unol â hynny, mae gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wedi cynyddu £1,311,000 (2021/22: £1,015,000) ac incwm/grantiau wedi cynyddu £1,675,000 (2021/22: £1,135,000); gostyngiad net mewn gwariant o £364,000 (2021/22: £120,000). Mae'r gostyngiad net hwn wedi'i wrthdroi yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn heb unrhyw effaith ar Falans Cronfa'r Heddlu.

Mae asedau, dyledwyr a chredydwyr mewn perthynas â'r trefniadau wedi aros ym mantolenni'r Heddluoedd ar sail perthnasedd.

** Mae Heddlu Gogledd Cymru yn seilio ei gostau Swyddi Diogelwch Penodol ar incwm a gwariant yn hytrach na dyraniad yn seiliedig ar boblogaeth Cymru. Nid ydynt wedi'u cynnwys yn y Tasglu Rhanbarthol, sy'n gweithredu yn Heddluoedd De Cymru. Ar gyfer yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol, mae Heddlu Gogledd Cymru yn cyfrannu at Ranbarth Gogledd-orllewin Lloegr a Gogledd Cymru.*

Roedd y Datganiadau Gwariant ac Incwm ar gyfer 2022/23 ar gyfer y prif drefniadau cydweithio fel a ganlyn:

	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth/ Adran Arbennig	Cynghorwyr Arbenigol Gwrthderfysgaeth	Porth Gwrthderfysgaeth/Diogelwch Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cyd-uned Arfau Saethu	
	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Cudd-wybodaeth Ymchwilio	Cudd-wybodaeth	Gweithrediadau Arbenigol	Cyfanswm
Dosbarthiad Gwasanaeth							**£'000**
Gwariant ar Gyflogau	9,233	551	3,661	9,046	1,840	14,466	**38,797**
Gwariant Nad ydyw'n Ymwneud â Chyflogau	1,468	43	441	1,893	510	1,751	**6,106**
Gwariant Gros	**10,701**	**594**	**4,102**	**10,939**	**2,350**	**16,217**	**44,903**
Incwm Grant Penodol	(10,689)	(594)	(4,102)	(5,804)	0	(1,493)	**(22,682)**
Incwm	(12)	0	0	0	(42)	(671)	**(725)**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(10,701)**	**(594)**	**(4,102)**	**(5,804)**	**(42)**	**(2,164)**	**(23,407)**
(Gwarged) neu Ddiffyg – i'w ariannu o Gyfraniadau'r Heddlu fel a ganlyn							
Cyfraniadau'r Heddlu (Net)							
Dyfed-Powys	0	0	0	(1,044)	(469)	(4,216)	**(5,729)**
Gwent	0	0	0	(1,333)	(599)	(2,811)	**(4,743)**
De Cymru	0	0	0	(2,758)	(1,240)	(7,026)	**(11,024)**
Cyfanswm Cyfraniadau'r Heddlu	**0**	**0**	**0**	**(5,135)**	**(2,308)**	**(14,053)**	**(21,496)**

Roedd cyfraniad pob Heddlu tuag at Wariant ac Incwm ar gyfer 2022/23 fel a ganlyn:

Dosbarthiad Gwasanaeth a sail dosraniad y cytunwyd arni	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth/Adran Arbennig Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Cynghorwyr Arbenigol Gwrthderfysgaeth Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Porth Gwrthderfysgaeth/Diogelwch Penodol Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol Cudd-wybodaeth/ Ymchwilio (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Tasglu Rhanbarthol Cudd-wybodaeth (Cyfraniad Ariannol Cytunedig – darpariaeth leol) £'000	Cyd-uned Arfau Saethu Gweithrediadau Arbenigol (Cyfraniad Ariannol Cytunedig – darpariaeth leol) £'000	Cyfanswm £'000
Dyfed-Powys	1,778	99	425	2,334	478	4,865	**9,979**
Gwent	2,027	113	484	2,661	610	3,243	**9,138**
Gogledd Cymru*	2,368	131	2,113	0	0	0	**4,612**
De Cymru	4,528	251	1,080	5,944	1,262	8,109	**21,174**
Gwariant Gros	**10,701**	**594**	**4,102**	**10,939**	**2,350**	**16,217**	**44,903**
Dyfed-Powys	(1,778)	(99)	(425)	(1,244)	(9)	(649)	**(4,204)**
Gwent	(2,027)	(113)	(484)	(1,402)	(11)	(433)	**(4,470)**
Gogledd Cymru*	(2,368)	(131)	(2,113)	0	0	0	**(4,612)**
De Cymru	(4,528)	(251)	(1,080)	(3,158)	(22)	(1,082)	**(10,121)**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(10,701)**	**(594)**	**(4,102)**	**(5,804)**	**(42)**	**(2,164)**	**(23,407)**

Mae'r Datganiadau Gwariant ac Incwm ar gyfer 2021/22 ar gyfer y prif drefniadau cydweithredol fel a ganlyn:

	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Cynghorwyr Arbenigol Gwrthderfysgaeth	Porth Gwrthderfysgaeth/Diogelwch Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cyd-uned Arfau Saethu	
	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Cudd-wybodaeth Ymchwilio	Cudd-wybodaeth	Gweithrediadau Arbenigol	Cyfanswm
Dosbarthiad Gwasanaeth	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Gwariant Car Gyflogau	6,115	534	3,895	7,508	1,909	13,255	**33,216**
Gwariant Nad ydyw'n Ymwneud â Chyflogau	1,222	34	312	1,209	527	2,195	**5,499**
Gwariant Gros	**7,337**	**568**	**4,207**	**8,717**	**2,436**	**15,450**	**38,715**
Incwm Grant Penodol	(7,303)	(568)	(4,207)	(5,000)	0	(1,354)	**(18,432)**
Incwm	(34)	0	0	(86)	(46)	(265)	**(431)**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(7,337)**	**(568)**	**(4,207)**	**(5,086)**	**(46)**	**(1,619)**	**(18,863)**
(Gwarged) neu Ddiffyg – i'w ariannu o Gyfraniadau'r Heddlu fel a ganlyn	**0**	**0**	**0**	**3,631**	**2,390**	**13,831**	**19,852**
Cyfraniadau'r Heddlu (Net)							
Dyfed-Powys	0	0	0	(739)	(486)	(4,149)	**(5,374)**
Gwent	0	0	0	(943)	(621)	(2,766)	**(4,330)**
De Cymru	0	0	0	(1,949)	(1,283)	(6,916)	**(10,148)**
Cyfanswm Cyfraniadau'r Heddlu	**0**	**0**	**0**	**(3,631)**	**(2,390)**	**(13,831)**	**(19,852)**

Mae cyfraniad pob Heddlu tuag at Wariant ac Incwm ar gyfer 2021/22 fel a ganlyn:

	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Cynghorwyr Arbenigol Gwrthderfysgaeth	Porth Gwrthderfysgaeth/Diogelwch Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cyd-uned Arfau Saethu	
Dosbarthiad Gwasanaeth a sail dosraniad y cytunwyd arni	**Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000**	**Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000**	**Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000**	**Cudd-wybodaeth/ Ymchwilio (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000**	**Cudd-wybodaeth (Cyfraniad Ariannol Cytunedig – darpariaeth leol) £'000**	**Gweithrediadau Arbenigol (Cyfraniad Ariannol Cytunedig – darpariaeth leol) £'000**	**Cyfanswm £'000**
Dyfed-Powys	1,210	94	402	1,848	495	4,635	**8,684**
Gwent	1,385	107	461	2,114	633	3,090	**7,790**
Gogledd Cymru*	1,628	126	2,308	0	0	0	**4,062**
De Cymru	3,114	241	1,036	4,755	1,308	7,725	**18,179**
Gwariant Gros	**7,337**	**568**	**4,207**	**8,717**	**2,436**	**15,450**	**38,715**
Dyfed-Powys	(1,210)	(94)	(402)	(1,078)	(9)	(486)	**(3,279)**
Gwent	(1,385)	(107)	(461)	(1,234)	(12)	(324)	**(3,523)**
Gogledd Cymru*	(1,628)	(126)	(2,308)	0	0	0	**(4,062)**
De Cymru	(3,114)	(241)	(1,036)	(2,774)	(25)	(809)	**(7,999)**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(7,337)**	**(568)**	**(4,207)**	**(5,086)**	**(46)**	**(1,619)**	**(18,863)**

29. Cydnabyddiaeth ariannol swyddogion

Gweithwyr Uwch 2022/23	O	I	Cyflog cyfwerth ag amser llawn ar 31.03.23 neu'r dyddiad gorffen £	Cyflog gwirioneddol, gan gynnwys lwfansau £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – ceir ar brydles £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – costau adleoli £	Talu yn lle Rhybudd / Taliad Ymadael £	Cyfanswm y gydnabyddiaeth heb gynnwys cyfraniadau pensiwn £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm y gydnabyddiaeth £
Prif Gwnstabl	01/04/2022	31/03/2023	**163,208**	162,336	0	0	0	**162,336**	50,324	**212,660**
Dirprwy Brif Gwnstabl**	01/04/2022	19/03/2023	**124,530**	126,245	0	0	0	**126,245**	41,412	**167,657**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	01/04/2022	20/08/2022	**119,220**	46,150	0	0	0	**46,150**	14,306	**60,456**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro (A)	05/03/2023	31/03/2023	**107,622**	7,803	6,099	0	0	**13,902**	2,419	**16,321**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro (B)	10/07/2022	31/03/2023	**114,306**	84,314	4,800	0	0	**89,114**	25,635	**114,749**
Cyfarwyddwr Cyllid/Prif Swyddog Ariannol y Prif Gwnstabl	01/04/2022	31/03/2023	**96,468**	96,468	0	0	0	**96,468**	17,171	**113,639**
Comisiynydd	01/04/2022	31/03/2023	**68,202**	68,044	0	0	0	**68,044**	12,055	**80,099**
Prif Swyddog Ariannol y Comisiynydd*	01/04/2022	31/03/2023	**86,469**	56,732	0	0	0	**56,732**	10,098	**66,830**
Pennaeth Staff*	01/04/2022	05/06/2022	**86,469**	15,612	0	0	0	**15,612**	2,779	**18,391**
Prif Weithredwr*	06/06/2022	31/03/2023	**86,469**	69,604	0	0	0	**69,604**	12,389	**81,993**
Cyfanswm 2022/23				**733,308**	**10,899**	**0**	**0**	**744,207**	**188,588**	**932,795**

*staff o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y Comisiynydd
**ar 20 Mawrth 2023, dechreuodd y Dirprwy Brif Gwnstabl ar secondiad gyda Phrifysgol De Cymru yn swydd Rheolwr Rhaglen – Ymchwil ac Arloesi HYDRA. Ni dderbyniwyd u
Mae rôl y Pennaeth Staff wedi'i hailenwi'n Brif Weithredwr ac fe'i daliwyd gan yr un gweithiwr am y flwyddyn gyfan.
Darperir cerbydau i'r Prif Gwnstabl a'r Dirprwy Brif Gwnstabl, fodd bynnag nid oes unrhyw rwymedigaeth i dalu treth incwm mewn perthynas â'r budd gan fod y ddau swyddog I unol ag Adran 248A o'r Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau), sy'n datgan: *"1) Mae'r adran hon yn gymwys pan sicrheir fod a) cerbyd brys ar gael i berson a gyflogir me person a b) os yw'r telerau ar gyfer sicrhau ei fod ar gael yn gwahardd ei ddefnydd preifat ac eithrio pan fo'r person ar alwad neu'n cymryd rhan mewn gwaith ar alwad neu'n c nad yw'r person yn gwneud defnydd preifat ohono ac eithrio o dan amgylchiadau o'r fath, 2) Nid oes atebolrwydd i dalu treth incwm yn rhinwedd Pennod 6 neu 10 neu Ran 3 (I atebolrwydd gweddilliol i godi tâl) mewn perthynas â'r budd."*

Gweithwyr Uwch 2021/22	O	I	Cyflog cyfwerth ag amser llawn ar 31.03.22 neu'r dyddiad gorffen £	Cyflog gwirioneddol, gan gynnwys lwfansau £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau– ceir ar brydles £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – adleoli a rhent £	Talu yn lle Rhybudd / Taliad Ymadael £	Cyfanswm y gydnabyddiaeth heb gynnwys cyfraniadau pensiwn £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm y gydnabyddiaeth £
Prif Gwnstabl	12/12/2021	31/03/2022	**161,115**	48,941	0	12,169	0	**61,110**	15,172	**76,282**
Prif Gwnstabl Dros Dro	01/04/2021	11/12/2022	**146,469**	104,956	0	0	0	**104,956**	28,964	**133,920**
Dirprwy Brif Gwnstabl	12/12/2021	31/03/2022	**122,628**	38,086	0	0	0	**38,086**	11,547	**49,633**
Dirprwy Brif Gwnstabl Dros Dro	01/04/2021	11/12/2022	**122,628**	85,378	0	0	0	**85,378**	26,467	**111,845**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	12/12/2021	31/03/2022	**119,220**	36,215	0	0	0	**36,215**	11,227	**47,442**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro	01/04/2021	11/12/2022	**105,600**	73,523	0	0	0	**73,523**	19,760	**93,283**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol – Cydweithrediad Cymru Gyfan	01/04/2021	29/01/2022	**105,600**	89,053	4,893	0	0	**93,946**	27,104	**121,050**
Cyfarwyddwr Cyllid/Prif Swyddog Ariannol y Prif Gwnstabl	01/04/2021	31/03/2022	**94,482**	94,482	0	0	0	**94,482**	16,818	**111,300**
Comisiynydd	01/04/2021	31/03/2022	**66,300**	66,300	0	0	0	**66,300**	11,801	**78,101**
Prif Swyddog Ariannol y Comisiynydd*	01/04/2021	31/03/2022	**88,449**	59,763	0	0	0	**59,763**	10,638	**70,401**
Pennaeth Staff*	01/04/2021	31/03/2022	**88,449**	88,449	0	0	0	**88,449**	15,744	**104,193**
Cyfarwyddwr Ystadau*, **	01/04/2021	31/03/2022	**68,138**	68,138	0	0	0	**68,138**	12,129	**80,267**
Cyfanswm 2021/22				**853,284**	**4,893**	**12,169**	**0**	**870,346**	**207,371**	**1,077,717**

*staff o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y Comisiynydd
**oherwydd ailstrwythuro newidiodd swydd y Cyfarwyddwr Ystadau ar gyfer y flwyddyn 2022/23 ac mae bellach yn Bennaeth Ystadau. Mae'r swydd hon yn adrodd i Gyfarwyddwr Cyllid y Prif Gwnstabl, yn hytrach na'r Comisiynydd

Darperir cerbydau i'r Prif Gwnstabl a'r Dirprwy Brif Gwnstabl, fodd bynnag nid oes unrhyw rwymedigaeth i dalu treth incwm mewn perthynas â'r budd gan fod y ddau swyddog hyn ar alwad drwy'r amser. Mae hyn yn unol ag Adran 248A o'r Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau), sy'n datgan: “1) Mae'r adran hon yn gymwys pan sicrheir fod a) cerbyd brys ar gael i berson a gyflogir mewn gwasanaeth brys at ddefnydd preifat y person a b) os yw'r telerau ar gyfer sicrhau ei fod ar gael yn gwahardd ei ddefnydd preifat ac eithrio pan fo'r person ar alwad neu'n cymryd rhan mewn gwaith ar alwad neu'n cymryd rhan mewn cymudo ar alwad ac c) nad yw'r person yn gwneud defnydd preifat ohono ac eithrio o dan amgylchiadau o'r fath, 2) Nid oes atebolrwydd i dalu treth incwm yn rhinwedd Pennod 6 neu 10 neu Ran 3 (buddion trethadwy: ceir, faniau ac ati ac atebolrwydd gweddilliol i godi tâl) mewn perthynas â'r budd.”

Nodwyd gordaliad cyflog i'r Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid yn 2021/22 yn ystod 2022/23. Mae'r gordaliad wedi'i addasu ac mae'r gordaliadau'n cael eu hadennill.

Mae manylion y gordaliad fel a ganlyn:

	2021/22 Swm a dalwyd £	2021/22 Swm dyledus £	2021/22 Swm a ordalwyd £
Prif Weithredwr	104,193	99,765	4,428
Prif Swyddog Cyllid	70,401	67,409	2,992
	174,594	**167,174**	**7,420**

Gweithwyr eraill (ac eithrio uwch swyddogion – wedi'u rhestru uchod)

Talwyd y symiau canlynol i weithwyr eraill y Grŵp sy'n derbyn mwy na £60,000 o gydnabyddiaeth am y flwyddyn (ac eithrio cyfraniadau pensiwn y cyflogwr):

2021/22 Nifer y gweithwyr		2022/23 Nifer y gweithwyr
31	£60,000 - £64,999*	38
4	£65,000 - £69,999	10
3	£70,000 - £74,999	2
8	£75,000 - £79,999	5
2	£80,000 - £84,999	5
4	£85,000 - £89,999	2
2	£90,000 - £94,999	5
1	£95,000 - £99,999	0
0	£100,000-£104,999	1
0	£105,000-£109,999	0
0	£110,000-£114,999	0
0	£115,000-£119,999	0
0	£120,000-£124,999	0
1	£125,000-£129,999**	0

*Ni chafodd unrhyw staff eraill a gyflogir gan y Comisiynydd gydnabyddiaeth o fwy na £60,000 yn 2022/23
*Bu un gweithiwr yn gweithio oriau rhan amser yn ystod y flwyddyn ond mae pro rata ei gyflog wedi'i gyfrifo i gyfwerth ag amser llawn ac felly byddai'n cael ei gynnwys yn y band £60,000 - £64,999

** Mae cydnabyddiaeth yn cynnwys iawndal am golli swydd

<u>Cyflog dros £150,000</u>

Mae un heddwas, Dr Richard Lewis, Prif Gwnstabl, yn derbyn tâl blynyddol o £163,208 (2021/22: £161,115).

Cymhareb Cydnabyddiaeth Prif Gwnstabl/Cydnabyddiaeth Pennaeth Staff

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) yn 2014 fel y'u diwygiwyd, yn ei gwneud yn ofynnol i ddatgelu'r wybodaeth ganlynol am y gymhareb gydnabyddiaeth ariannol:

a) cydnabyddiaeth Prif Gwnstabl/Prif Weithredwr y corff yn ystod y flwyddyn y mae'r cyfrifon yn berthnasol iddi;

b) canolrif cydnabyddiaeth cyfwerth ag amser llawn holl weithwyr y corff a oedd yn eu swyddi ar 31 Mawrth 2023; a

c) y gymhareb rhwng y swm yn is-baragraff (a) a'r swm yn is-baragraff (b).

Mae cydnabyddiaeth yn cynnwys cyflog sylfaenol, goramser, lwfansau a buddion mewn nwyddau neu wasanaethau.

Comisiynydd – Prif Weithredwr

Cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr ar gyfer 2022/23 oedd £86,469 (2021/22: £88,449)

Canolrif cydnabyddiaeth cyfwerth ag amser llawn holl weithwyr y Comisiynydd ar 31 Mawrth 2023 oedd £39,183 (2021/22: £28,250)

Y gymhareb rhwng cydnabyddiaeth ariannol y Prif Weithredwr a chanolrif cydnabyddiaeth gweithwyr y Prif Gwnstabl oedd 2:13:1 (2021/21: 3:13:1)

Prif Gwnstabl

Cydnabyddiaeth flynyddol y Prif Gwnstabl oedd £163,208 (2021/22: £161,115). Ni dderbyniodd y Prif Gwnstabl unrhyw fudd mewn nwyddau yn ystod 2022/23(2021/22: £12,169)

Canolrif cydnabyddiaeth cyfwerth ag amser llawn holl weithwyr y Prif Gwnstabl ar 31 Mawrth 2023 oedd £37,083 (2021/22: £35,485)

Y gymhareb rhwng cydnabyddiaeth y Prif Gwnstabl a chanolrif cydnabyddiaeth gweithwyr y Prif Gwnstabl oedd 4:40:1 (2021/22: 4:86:1)

Aelodau'r Cydbwyllgor Archwilio

Talwyd y symiau canlynol i aelodau yn 2022/23 a 2021/22.

Grŵp 2021/22 £'000	Y Comisiynydd 2021/22 £'000		Y Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
2	2	Lwfansau	4	4
2	**2**	**Cyfanswm**	**4**	**4**

30. Costau archwilio allanol

Aeth y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl i ffioedd archwilio allanol ar y cyd ag Archwilio Cymru. Rhennir cyfanswm y costau yn gyfartal rhwng Datganiad o Gyfrifon y Grŵp/Comisiynydd a Datganiad Cyfrifon y Prif Gwnstabl.

2021/22 £'000	Maes Gwaith Archwilio	2022/23 £'000
79	Archwilio Cyfrifon	79
5	Defnydd o Adnoddau	5
0	Ffi ychwanegol am waith pellach	22
84	**Cyfanswm**	**106**

Mae'r ffi ychwanegol am waith pellach yn adlewyrchu'r amser ychwanegol oedd ei angen i archwilio cyfrifon 2021/22, roedd hyn o ganlyniad i faterion perthnasol yn gysylltiedig â phrisiadau asedau a phensiynau.

31. Grantiau ac Incwm Arall

Credydodd y Comisiynydd y grantiau canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
	Credyd i Drethiant ac incwm grant amhenodol	
(34,070)	Grant Refeniw yr Heddlu	(34,311)
(10,427)	Grant Llawr Cymru	(17,706)
(3,818)	Grant Cynnal Refeniw	(8,477)
(1,334)	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf	(259)
(49,649)	**Cyfanswm y grantiau a gredydwyd i Drethiant ac incwm grantiau amhenodol**	**(60,753)**
	Credyd i wasanaethau	
	Grantiau refeniw	
(2,980)	Swyddogion Cefnogi Cymunedol yr Heddlu	(3,412)
(2,765)	Grantiau Gwrthderfysgaeth	(3,220)
(1,302)	Grant Penodol – pensiynau	(1,302)
(766)	Rhaglen Uplift yr Heddlu	(1,216)
(120)	Grantiau cysylltiedig â phandemig COVID-19	0
0	Grant Arbennig y Swyddfa Gartref – Dyfarniad Cyflog	(496)
(368)	Gwasanaethau Cymorth i Ddioddefwyr (Goleudy)	(392)
(311)	Menter Ariannu Breifat	(298)
(307)	Rhaglen Gyswllt Ysgolion Cymru Gyfan	(302)
(268)	Grant Datgelu a Gwahardd	(318)
(195)	Grant Benthyciadau Cyfalaf	(195)
(71)	Grantiau Refeniw Eraill	(96)
(9,453)	**Cyfanswm y Grantiau Refeniw y rhoddwyd cyfrif amdanynt gan yr Heddlu**	**(11,247)**
(867)	Gwasanaethau Cymorth i Ddioddefwyr	(1,013)
(278)	Cronfa Strydoedd Mwy Diogel	(91)
(292)	Cronfa Rhaglen Cyflawnwyr Cam-drin Domestig	(318)
(145)	Cyllid ar gyfer datblygu Cadwrfa Ganolog yr Adolygiad Diogelu Unedig Sengl	(57)
(1,582)	**Cyfanswm y Grantiau Refeniw y rhoddwyd cyfrif amdanynt gan y Comisiynydd**	**(1,479)**
	** *Grantiau Cydweithredol*	
(34)	Grantiau Gwrthderfysgaeth a'r Gyd-uned Arfau Saethu – addasiad cyfran deg	(477)
(11,069)	**Cyfanswm y grantiau a gredydwyd i wasanaethau**	**(13,203)**

Credydodd y Comisiynydd yr incwm arall canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
	Credyd i wasanaethau	
(782)	Cydgymorth i Heddluoedd Eraill	(537)
(766)	Cyfraniadau Cyrff Cyhoeddus Eraill	(1,099)
(1,995)	Incwm o Secondiadau	(2,198)
(870)	Gwerthiannau a Thaliadau	(803)
(102)	Derbyniadau Yswiriant	(75)
(165)	Cynllun Casglu Cerbydau	(142)
(332)	Costau'r Erlyniad wedi'u Hadennill	(349)
(154)	Rhoddion	(5)
(4)	Codi Tâl yn y Ddalfa – Y Swyddfa Gartref	(115)
(1,249)	Ffioedd a Thaliadau – Ailhyfforddi Gyrwyr	(1,835)
(1,409)	Incwm/Adenillion Eraill – Gan Bwyll (elfen Dyfed-Powys)	(1,273)
(264)	Incwm Arall	(570)
(196)	Incwm Ad-daliadau Mewnol – TGCh	(299)
(387)	Incwm Ad-daliadau Mewnol - Arall	(431)
(8,675)	**Cyfanswm yr incwm arall y rhoddwyd cyfrif amdano gan y Comisiynydd**	**(9,731)**
	*** Incwm Cydweithredol*	
(196)	Trefniadau Cydweithredol – addasiad cyfran deg	(63)
(8,871)	**Cyfanswm yr incwm arall a gredydwyd i wasanaethau**	**(9,794)**

**Mae Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a Heddluoedd Cymru yn cydymffurfio â gofynion sy'n codi o ganllawiau CIPFA "Cyfrifo ar gyfer Cydweithio". Mae'r canllawiau hyn yn ei gwneud yn ofynnol iddynt asesu'r holl weithgarwch cydweithio ac addasu ar gyfer eu cyfran deg o incwm grant yn eu cyfrifon unigol.

32. Partïon cysylltiedig

Mae'n ofynnol i'r Grŵp/Comisiynydd ddatgelu trafodion sylweddol gyda phartïon cysylltiedig, h.y., cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu ar y Grŵp/Comisiynydd neu i gael eu rheoli neu ddylanwadu gan y Grŵp/Comisiynydd. Mae datgelu'r trafodion hyn yn galluogi darllenwyr i asesu i ba raddau y gallai'r Grŵp/Comisiynydd fod wedi'u cyfyngu yn eu gallu i weithredu'n annibynnol neu y gallai fod wedi sicrhau'r gallu i gyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n rhydd gyda'r Grŵp/Comisiynydd.

<u>Llywodraeth Ganolog a Chyrff Cyhoeddus Eraill</u>

Mae gan lywodraeth ganolog ddylanwad sylweddol dros weithrediadau cyffredinol y Grŵp/Comisiynydd – mae'n gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol y mae'r Grŵp/Comisiynydd yn gweithredu oddi mewn iddo. Mae hefyd yn darparu'r rhan fwyaf o'i chyllid ar ffurf grantiau ac yn rhagnodi telerau llawer o'r trafodion sydd gan y Grŵp/Comisiynydd â phartïon eraill. Derbynnir nifer o grantiau gan y Swyddfa Gartref a Llywodraeth Cymru, ac mae gan y rhan fwyaf ohonynt delerau ac amodau llym a nodir y rhain yn Nodyn 31.

Llywodraeth leol

Mae Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn derbyn incwm ar ffurf praeseptau o Gronfeydd Casglu'r Dreth Gyngor Awdurdodau Lleol. Mae'r incwm a dderbyniwyd ar gyfer 2022/23 a 2021/22 wedi'i nodi isod:

2021/22 £'000		2022/23 £'000
(20,509)	Cyngor Sir Caerfyrddin	(21,675)
(15,758)	Cyngor Sir Penfro	(17,481)
(17,246)	Cyngor Sir Powys	(18,301)
(8,793)	Cyngor Sir Ceredigion	(9,304)
(62,306)	**Cyfanswm**	**(66,761)**

Uwch-swyddogion

Mae'r Comisiynydd yn eistedd ar fwrdd Cwmni TGCh yr Heddlu. Mae Cwmni TGCh yr Heddlu yn gwmni cyfyngedig drwy warant ac yn eiddo'n gyfan gwbl i Gomisiynwyr Heddlu a Throseddu ledled Cymru a Lloegr. Fe'i sefydlwyd i gefnogi plismona i wneud pobl yn fwy diogel trwy well TGCh a thrwy geisio gweithredu fel pont rhwng y byd plismona, y byd technolegol a'r byd masnachol. Yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, talodd Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys gyfanswm o £208,000 i Gwmni TGCh yr Heddlu (2021/22: £184,000).

Mae'r Comisiynydd yn aelod o fwrdd Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu. Mae Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu yn darparu cymorth awyr i Heddluoedd ledled Cymru a Lloegr. Mae Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn cael anfoneb gan Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Gorllewin Swydd Efrog am y gwasanaeth hwn ac yn ystod 2022/23, y cyfanswm a anfonebwyd mewn perthynas ag NPAS oedd £430,000 (2021/22: £231,000). Mae'r Heddlu hefyd yn secondio dau swyddog i Wasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu ar sail adennill costau llawn.

Ni wnaeth unrhyw uwch-swyddogion eraill ddatganiadau o unrhyw berthnasoedd â phartïon cysylltiedig ar gyfer 2022/23.

Endidau a Reolir neu a Ddylanwadir yn Sylweddol arnynt gan y Grŵp/Comisiynydd

Mae'r Comisiynydd a'r ddau Brif Swyddog Ariannol yn ymddiriedolwyr ymddiriedolaeth "Dyfed-Powys Diogel". Ceir rhagor o wybodaeth am yr Ymddiriedolaeth yn nodyn 40, 'Cronfeydd Ymddiriedolaeth'. Yn ystod 2022/23, ni chynhaliodd Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys unrhyw drafodion ariannol gyda Dyfed-Powys Diogel: dim).

Aelodau'r Cydbwyllgor Archwilio

Dangosir cyfanswm y lwfansau a'r treuliau a dalwyd i aelodau yn ystod y flwyddyn yn nodyn 29.

Yn ystod 2022/23, mae un aelod o'r Cydbwyllgor Archwilio wedi bod yn cael ei gyflogi gan Gymdeithas Tai Barcud sy'n bartner i heddlu Dyfed-Powys. Yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23, ni fu unrhyw drafodion rhwng Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys a'r Gymdeithas Tai.

33. Gwariant cyfalaf ac ariannu cyfalaf

Dangosir cyfanswm y gwariant cyfalaf yr aed iddo yn ystod y flwyddyn yn y tabl isod, ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Lle bydd gwariant cyfalaf yn cael ei ariannu yn y blynyddoedd i ddod gan daliadau i refeniw wrth i asedau gael eu defnyddio gan y Grŵp/Comisiynydd, mae'r gwariant yn arwain at gynnydd yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf, sef mesur o'r gwariant cyfalaf yr aed iddo yn hanesyddol gan y Grŵp/Comisiynydd sydd eto i'w ariannu.

2021/22 £'000		2022/23 £'000
2,643	**Gofyniad ariannu cyfalaf agoriadol**	**7,824**
9,092	Eiddo, Peiriannau ac Offer	20,157
44	Eiddo Buddsoddi	2
3	Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	0
	Ffynonellau cyllid:	
(37)	Derbynebion cyfalaf	(252)
(1,346)	Grantiau'r Llywodraeth a chyfraniadau eraill	(258)
0	Swm a neilltuwyd o Refeniw (Cronfa Gyfalaf a Glustnodwyd)	(974)
(2,522)	Cyfraniadau refeniw uniongyrchol	(4,339)
(53)	Darpariaeth Isafswm Refeniw	(169)
7,824	**Gofyniad ariannu cyfalaf terfynol**	**21,991**
	Eglurhad o symudiadau yn ystod y flwyddyn:	
53	Ariannu Cyfalaf (Isafswm Darpariaeth Refeniw)	169
(5,234)	Cynnydd yn yr angen sylfaenol i fenthyca (heb ei gefnogi gan gymorth ariannol y llywodraeth)	(14,336)
(5,181)	**(Cynnydd)/gostyngiad yn y gofyniad ariannu cyfalaf**	**(14,167)**

Mae'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn mesur yr angen sylfaenol i fenthyca at ddibenion cyfalaf, er efallai na fydd y benthyca hwn o reidrwydd yn digwydd yn allanol. Mae'r tabl uchod yn cynrychioli unrhyw gynnydd yn yr angen i fenthyca, namyn unrhyw Isafswm Darpariaeth Refeniw.

Yn 2022/23 yr Isafswm Darpariaeth Refeniw oedd £169,000 (2021/22: £53,000). Mae'r Isafswm Darpariaeth Refeniw yn daladwy yn y flwyddyn ar ôl i'r ased ddod yn weithredol, yn unol â'r polisi Isafswm Darpariaeth Refeniw sydd wedi'i gynnwys yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2022/23, a amlinellir yn yr adran Polisi Cyfrifyddu.

34. Prydlesi

Grŵp/Comisiynydd fel Prydlesai

Prydlesau Gweithredu

Mae'r Grŵp/Comisiynydd yn prydlesu eiddo oddi wrth berchnogion eiddo eraill lle bo'n briodol ac yn fforddiadwy, i ddarparu llety addas ar gyfer plismona gweithredol a chymorth. Mae gan y Grŵp/Comisiynydd hefyd brydlesi gweithredu ar gyfer peiriannau ac offer sy'n cynnwys llungopiwyr.

Yr isafswm taliadau prydles yn y dyfodol sy'n ddyledus o dan brydlesi na ellir eu canslo yn y dyfodol yw:

2021/22 £'000		2022/23 £'000
192	Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	204
300	Hwyrach na blwyddyn a dim hwyrach na phum mlynedd	402
314	Hwyrach na phum mlynedd	645
806	**Cyfanswm**	**1,251**

Y gwariant a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn ystod y flwyddyn mewn perthynas â'r prydlesi hyn oedd:

2021/22 £'000		2022/23 £'000
224	Isafswm taliadau prydles	220
224	**Cyfanswm**	**220**

Grŵp/Comisiynydd fel Prydleswr

<u>Prydlesau Gweithredu</u>

Mae'r Grŵp/Comisiynydd yn prydlesu rhan o'i bortffolio eiddo i ddarparu llety addas a fforddiadwy i Awdurdodau Sector Cyhoeddus eraill.

Yr isafswm taliadau prydles yn y dyfodol sy'n dderbyniadwy o dan brydlesi na ellir eu canslo yn y dyfodol yw:

Y Grŵp 2021/22 £'000	Y Comisiynydd 2021/22 £'000		Y Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
294	294	Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	318	318
982	982	Hwyrach na blwyddyn a dim hwyrach na phum mlynedd	1,015	1,015
844	844	Hwyrach na phum mlynedd	740	740
2,120	**2,120**	**Cyfanswm**	**2,073**	**2,073**

35. Colledion Amhariad

Nid oedd unrhyw Golledion Amhariad yn ystod 2022/23 (2021/22: £24,000)

36. Buddion terfynu

2021/22 Nifer yr Ymadawiadau y cytunwyd arnynt FTE	2021/22 Cost ymadael (gan gynnwys taliad yn lle rhybudd) £'000	Band cost pecyn gadael	2022/23 Nifer yr Ymadawiadau y cytunwyd arnynt FTE	2022/23 Cost ymadael (gan gynnwys taliad yn lle rhybudd) £'000
1.0	1	£0 - £20,000	1.0	2
0.0	0	£20,001 - £40,000	0.0	0
0.0	0	£40,001 - £60,000	0.0	0
1.0	68	£60,001 - £80,000	0.0	0
2.0	**69**		**1.0**	**2**

Talwyd un pecyn ymadael (gan gynnwys taliad yn lle rhybudd) yn ystod 2022/23 (2021/22: dau).

37. Cynlluniau pensiwn buddion diffiniedig

Cymryd rhan mewn cynlluniau pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae'r Grŵp yn gwneud cyfraniadau tuag at gost buddion ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddion hyn yn daladwy hyd nes y bydd gweithwyr yn ymddeol, mae gan y Grŵp ymrwymiad i wneud y taliadau sydd angen eu datgelu ar yr adeg y mae gweithwyr yn ennill eu hawl iddynt yn y dyfodol.

Mae'r Grŵp yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl-gyflogaeth:

- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir yn lleol gan Gyngor Sir Caerfyrddin – mae hwn yn gynllun buddion diffiniedig wedi'i ariannu CARE (Career Average Revalued Earnings – Enillion Cyfartalog Gyrfa wedi'u Hailbrisio), sy'n golygu bod y Grŵp a'r gweithwyr yn talu cyfraniadau i gronfa, wedi'i chyfrifo ar lefel a fwriedir i fantoli'r rhwymedigaethau pensiynau gydag asedau buddsoddi.
- Cynllun Pensiwn Swyddogion yr Heddlu – mae hwn yn gynllun buddion diffiniedig heb ei ariannu CARE (Enillion Cyfartalog Gyrfa wedi'u Hailbrisio), felly nid oes gan y gronfa asedau buddsoddi. Ariennir buddion sy'n daladwy gan gyfraniadau gan gyflogwyr a gweithwyr a thelir unrhyw wahaniaeth rhwng buddion taladwy a chyfraniadau derbyniadwy gan grant atodol gan y Swyddfa Gartref.

Prisio Rhwymedigaethau'r Cynllun

Fel rhan allweddol o'r ymarfer llunio Datganiad Cyfrifon blynyddol, cyflogir actiwarïaid i gynnal asesiad o rwymedigaethau, asedau a chostau pensiwn i'w cynnwys yn y Fantolen a'r Datganiad Gwariant ac Incwm Cynhwysfawr o dan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS). Yn draddodiadol cynhaliwyd y rhain ar sail prisiad llawn bob tair blynedd gyda dull treigl ymlaen yn cael ei gymhwyso yn y blynyddoedd interim.

Trafodion sy'n Ymwneud â Buddion Ôl-gyflogaeth

Mae cost buddion ymddeoliad yn cael ei chydnabod yn nghost gwasanaethau a adroddir pan gânt eu hennill gan weithwyr, yn hytrach na phan fydd y buddion yn cael eu talu fel pensiynau yn y pen draw.

Fodd bynnag, mae'r tâl y mae'n ofynnol i'r Grŵp ei godi yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn, felly mae cost wirioneddol buddion ôl-gyflogaeth/ymddeol yn cael ei gwrthdroi allan o'r Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae'r tabl canlynol yn disgrifio trafodion a wnaed yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans y Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn.

Mae trosglwyddiad o fewn grŵp wedi'i brosesu o gyfrifon y Prif Gwnstabl i gyfrifon y Comisiynydd, gan nad yw'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am ddal cronfeydd wrth gefn.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu			Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
Y Grŵp 2021/22 £'000	Comisiynydd 2021/22 £'000	Y Grŵp 2021/22 £'000	Comisiynydd 2021/22 £'000		Y Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000	Y Grŵp 2022/23 £'000	Comisiynydd 2022/23 £'000
				Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (CIES)				
				Cost gwasanaethau				
(11,399)	(445)	(36,313)	0	Cost gwasanaeth presennol	(12,296)	(270)	(38,181)	0
(109)	0	0	0	Arall	(119)	0	0	0
				Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi				
(1,856)	(72)	(34,591)	0	Costau llog net	(2,086)	(46)	(44,934)	0
(13,364)	**(517)**	**(70,904)**	**0**	**Cyfanswm y Budd Ôl Gyflogaeth a Godwyd ar Warged neu Ddiffyg Darparu Gwasanaethau**	**(14,501)**	**(316)**	**(83,115)**	**0**
				Budd Ôl Gyflogaeth Arall a Godwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
				Ailfesur y rhwymedigaeth buddion diffiniedig net yn cynnwys:				
8,505	332	0	0	Elw ar asedau'r cynllun (ac eithrio'r swm sydd wedi'i gynnwys yn y gost llog net)	(9,423)	(207)	0	0
2,065	81	38,616	0	Enillion a cholledion ailfesur yn deillio o newidiadau mewn tybiaethau demograffig	7,363	161	9,302	0
5,814	227	(47,596)	0	Enillion a cholledion ailfesur yn deillio o newidiadau mewn tybiaethau ariannol	124,637	2,733	676,302	0
(621)	(24)	13,822	0	Enillion/(colledion) ailfesur yn deillio o brofiad	(23,978)	(526)	(87,952)	0
0	0	0	0	* Addasiad gwarged IFRIC 14	(9,881)	(218)	0	0
2,399	**99**	**(66,062)**	**0**	**Cyfanswm y Buddiant Ôl Gyflogaeth a Godwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	**74,217**	**1,627**	**514,537**	**0**
0	2,300	0	(66,062)	Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)	0	72,590	0	514,537
2,399	**2,399**	**(66,062)**	**(66,062)**	**Cyfanswm cost net**	**74,217**	**74,217**	**514,537**	**514,537**
				Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
13,364	13,364	70,904	70,904	Gwrthdroi taliadau net a wnaed i'r Gwarged neu'r Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau ar gyfer buddion ôl-gyflogaeth yn unol â'r Cod	14,501	14,501	83,115	83,115
				Swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn Balans y Gronfa Gyffredinol ar gyfer pensiynau yn y flwyddyn				
(4,920)	(4,920)	(33,904)	(33,904)	Cyfraniadau cyflogwyr yn daladwy i'r cynllun	(5,293)	(5,293)	(33,393)	(33,393)

* Ased Pensiynau Newydd yn 2022/23 – addasiad gwarged IFRIC

Roedd Mantolen IAS19 yn dangos gwarged ar gyfer Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol o £9.881 miliwn ar 31 Mawrth 2023.

Mae '*IFRIC 4 - IAS19 – Y Cyfyngiad ar Ased Budd Diffiniedig, Isafswm y Gofyniad Cyllido a'u Rhyngweithio'* yn mynd i'r afael ag i ba raddau y gellir cydnabod gwarged IAS19 ar y fantolen ac yn nodi, pan fydd gan endid warged, y bydd yn mesur yr ased buddion diffiniedig net fel yr isaf o:

a) Y gwarged yn y cynllun buddion diffiniedig; a

b) Uchafswm yr ased, a bennir gan ddefnyddio'r gyfradd ddisgownt (IAS19).

Yr uchafswm asedau yw "gwerth presennol unrhyw fuddion economaidd sydd ar gael ar ffurf ad-daliadau o'r cynllun neu ostyngiadau mewn cyfraniadau i'r cynllun yn y dyfodol".

Gwnaed cyfrifiadau a phenderfynwyd bod angen addasu uchafswm asedau i ddod â gwarged net yr ased i lawr i £ddim. Mae hyn er mwyn atal y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol rhag dangos ased sy'n perthyn i aelodau'r cynllun yn hytrach na'r cynllun ei hun.

Asedau a Rhwymedigaethau Pensiynau a gydnabyddir yn y Fantolen

Mae'r swm a gynhwyswyd yn y Fantolen sy'n codi o rwymedigaeth y Grŵp mewn perthynas â'i gynlluniau buddion diffiniedig fel a ganlyn:

2022/23	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol £'000	Cynllun Pensiwn yr Heddlu £'000	Cyfanswm £'000
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(175,504)	(1,073,421)	(1,248,925)
Gwerth teg asedau'r cynllun	185,385	0	185,385
* Addasiad gwarged IFRIC 14	(9,881)	0	(9,881)
Rhwymedigaeth net yn deillio o rwymedigaeth buddion diffiniedig	**0**	**(1,073,421)**	**(1,073,421)**

2021/22	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol £'000	Cynllun Pensiwn yr Heddlu £'000	Cyfanswm £'000
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(265,357)	(1,621,351)	(1,886,708)
Gwerth teg asedau'r cynllun	185,847	0	185,847
Rhwymedigaeth net yn deillio o rwymedigaeth buddion diffiniedig	**(79,510)**	**(1,621,351)**	**(1,700,861)**

Atebolrwydd pensiynau

Mae'r Rhwymedigaeth Pensiynau a ddatgelir ar Fantolen y Grŵp yn adlewyrchu'r ymrwymiadau sylfaenol bod yn rhaid i'r Prif Gwnstabl dalu buddion ymddeoliad.

Mae cydnabod cyfanswm y rhwymedigaeth yn cael effaith sylweddol ar y gwerth net fel y'i cofnodir yn y Fantolen. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg yn golygu bod sefyllfa ariannol y Grŵp yn parhau'n iach gan fod pensiynau gwirioneddol a chyfandaliadau gohiriedig yn cael eu talu'n uniongyrchol gan Gyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu, a ariennir gan y Swyddfa Gartref

drwy'r Comisiynydd. Yn y flwyddyn 2023/24 bydd y Prif Gwnstabl yn gwneud cyfraniad pensiwn o 31.0% (2022/23: 31.0%) ar gyfer swyddogion yr heddlu a 16.8% (2022/23: 17.8%) ar gyfer staff yr heddlu.

Cysoni'r symudiadau yng Ngwerth Teg Asedau'r Cynllun

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	2021/22 £'000	2022/23 £'000	2021/22 £'000	2022/23 £'000
Gwerth teg agoriadol asedau'r cynllun	**170,475**	**185,847**	**0**	**0**
Incwm llog	3,786	5,322	0	0
Enillion / (colled) ailfesur – Yr elw ar asedau'r cynllun, heb gynnwys y swm sydd wedi'i gynnwys yn y gost llog net	8,505	(9,423)	0	0
Cyfraniadau gan y cyflogwr	4,920	5,293	33,904	33,393
Cyfraniadau gan weithwyr i'r cynllun	1,787	1,940	6,141	6,469
Buddion a dalwyd	(3,517)	(3,475)	(40,045)	(39,862)
Arall (os yn berthnasol)	(109)	(119)	0	0
Gwerth teg terfynol asedau'r cynllun	**185,847**	**185,385**	**0**	**0**

Mae'r rhan fwyaf o'r costau cyflogaeth yn cael eu hysgwyddo gan y Prif Gwnstabl, felly mae asedau a rhwymedigaethau sy'n ymwneud â buddion ôl-gyflogaeth yn aros o fewn cyfrifon y Prif Gwnstabl a'r Grŵp.

Cysoni gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (rhwymedigaeth buddion diffiniedig)

	Rhwymedigaethau wedi'u Hariannu: Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Rhwymedigaethau heb eu Hariannu: Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	2021/22 £'000	2022/23 £'000	2021/22 £'000	2022/23 £'000
Balans Agoriadol ar 1 Ebrill	**(257,304)**	**(265,357)**	**(1,589,193)**	**(1,621,351)**
Cost gwasanaeth presennol	(11,399)	(12,296)	(36,313)	(38,181)
Cost llog	(5,642)	(7,408)	(34,591)	(44,934)
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	(1,787)	(1,940)	(6,141)	(6,469)
Enillion / colledion ailfesur yn deillio o newidiadau mewn tybiaethau demograffig	2,065	7,363	13,822	9,302
Enillion / colledion ailfesur yn deillio o newidiadau mewn tybiaethau ariannol	5,814	124,637	38,616	676,302
Enillion/(colledion) ailfesur yn deillio o brofiad	(621)	(23,978)	(47,596)	(87,952)
Buddion a Dalwyd	3,517	3,475	40,045	39,862
Balans terfynol ar 31 Mawrth	**(265,357)**	**(175,504)**	**(1,621,351)**	**(1,073,421)**

Gwerth Teg Asedau'r Cynllun (Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol)

Roedd Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn dal asedau fel a ganlyn:

Gwerth teg asedau'r cynllun (Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol)	31 Mawrth 2022 £'000	31 Mawrth 2023 £'000
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	3,159	1,335
Offerynnau ecwiti	134,312	137,908
Bondiau	17,228	14,126
Eiddo	24,290	24,934
Symiau eraill	6,858	7,082
Cyfanswm Asedau	**185,847**	**185,385**

Sail ar gyfer amcangyfrif Asedau a Rhwymedigaethau

Aseswyd rhwymedigaethau ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull credyd uned rhagamcanol, sef amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol yn dibynnu ar dybiaethau gan gynnwys cyfraddau marwolaethau a lefelau cyflog.

Amcangyfrifwyd rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a chynllun pensiwn Swyddogion yr Heddlu gan Mercer Limited, cwmni annibynnol o actiwarïaid.

Y tybiaethau arwyddocaol a ddefnyddiwyd gan yr actiwari yw:

Marwolaethau a Thybiaethau Eraill	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	2021/22	2022/23	2021/22	2022/23
Hirhoedledd yn 65 (60 ar gyfer cynllun yr heddlu) ar gyfer pensiynwyr presennol				
Dynion	23.0	21.9	26.18	25.90
Merched	24.9	24.1	28.38	28.17
Hirhoedledd yn 65 (60 ar gyfer cynllun yr heddlu) ar gyfer pensiynwyr y dyfodol				
Dynion	24.4	23.3	28.45	27.87
Merched	27.1	26.0	30.55	30.07
Tybiaethau eraill				
Cyfradd chwyddiant	3.2%	2.7%	3.2%	2.7%
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	4.7%	4.2%	4.8%	4.2%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau	3.3%	2.8%	3.3%	2.8%
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau cynllun	2.8%	4.8%	2.8%	4.8%

Mae'r tybiaethau ar gyfer Cynllun Pensiwn yr Heddlu wedi'u paratoi ar sail cyfartaledd pwysedig y grŵp cyfun o gynlluniau a ddefnyddir. Mae amcangyfrif y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn sensitif i dybiaethau actiwaraidd a nodir yn y tabl uchod.

Mae'r dadansoddiadau sensitifrwydd isod wedi'u pennu ar sail newidiadau rhesymol posibl i'r tybiaethau sy'n digwydd ar ddiwedd y cyfnod adrodd. Mae'r dadansoddiadau sensitifrwydd yn rhagdybio ar gyfer pob newid bod y dybiaeth a ddadansoddwyd yn newid tra bod yr holl dybiaethau eraill yn aros yn gyson. Mae'r tybiaethau o ran hirhoedledd, er enghraifft, yn tybio bod disgwyliad oes yn cynyddu neu'n gostwng i ddynion a merched. Yn ymarferol, mae hyn yn annhebygol o ddigwydd, a gall newidiadau yn rhai o'r tybiaethau fod yn rhyngberthynol. Mae'r amcangyfrifon yn y dadansoddiadau sensitifrwydd wedi dilyn y polisïau cyfrifo ar gyfer y cynllun h.y., ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu uned credyd. Nid oedd y dulliau a'r mathau o dybiaethau a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r dadansoddiadau sensitifrwydd isod yn newid o'r rhai a ddefnyddiwyd yn y cyfnod blaenorol.

Cynllun Heddlu Llywodraeth Leol 2022/23	Effaith ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn y cynllun	
	Cynnydd £'000	Gostyngiad £'000
Hirhoedledd (cynnydd o 1 flwyddyn)	3,421	0
Cyfradd chwyddiant (cynnydd o 0.1%)	9,193	0
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau (cynnydd o 0.1%)	1,975	0
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau cynllun (cynnydd o 0.1%)	0	16,572

Cynllun Pensiwn yr Heddlu 2022/23	Effaith ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn y cynllun	
	Cynnydd £'000	Gostyngiad £'000
Hirhoedledd (cynnydd o 1 flwyddyn)	21,940	0
Cyfradd chwyddiant (cynnydd o 0.1%)	47,991	0
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau (cynnydd o 0.1%)	11,450	0
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau cynllun (cynnydd o 0.1%)	0	86,480

Effaith ar Lif Arian y Grŵp

Amcanion y cynllun yw cadw cyfraniadau cyflogwyr ar gyfradd mor gyson â phosibl. Mae'r Grŵp wedi cytuno ar strategaeth gydag actiwari'r cynllun i gyflawni lefel ariannu o 100% dros y tair blynedd nesaf. Cwblhawyd y Prisiad Actiwaraidd diweddaraf ar 31 Mawrth 2023 a dangosir manylion cyfraddau cyflogwyr y presennol a'r dyfodol isod:

Blwyddyn	Cyfradd cyflogwr
2024/25	16.8%
2023/24	16.8%
2022/23	17.8%

Ailaseswyd y gyfradd gyfraniadau fel rhan o'r Prisiad Actiwaraidd yn ystod 2022/23. Bydd cyfraniadau newydd yn daladwy o 1 Ebrill 2023.

Achosion Cyfreithiol

Ar hyn o bryd mae gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu, ynghyd â Phrif Gwnstabliaid eraill a'r Swyddfa Gartref, nifer o hawliadau mewn perthynas â gwahaniaethu anghyfreithlon yn deillio o ddarpariaethau trosiannol yn Rheoliadau Pensiwn yr Heddlu 2015. Roedd yr hawliadau hyn yn erbyn Cynllun Pensiwn yr Heddlu (achos Aarons) wedi'u cadw y tu ôl i ddyfarniad McCloud/Sargeant yn flaenorol ond maent bellach wedi'u codi a chynhaliwyd gwrandawiad rheoli achos ar 25 Hydref 2019. Roedd Gorchymyn dilynol 28 Hydref 2019 yn cynnwys datganiad interim bod hawl gan yr hawlwyr i gael eu trin fel pe baent wedi cael amddiffyniad trosiannol llawn ac wedi aros yn eu cynllun presennol ar ôl 1 Ebrill 2015. Er bod y datganiad interim yn berthnasol i hawlwyr yn unig, gwnaeth y Llywodraeth yn glir drwy Ddatganiad Ysgrifenedig Gweinidogol ar 25 Mawrth 2020 y byddai'r rhai nad ydynt yn hawlio yn cael eu trin yn yr un modd.

Ar 16 Gorffennaf 2020, cyhoeddodd Trysorlys EF ymgynghoriad ynghylch trefniadau trosiannol ar gyfer pensiynau'r sector cyhoeddus i ddileu gwahaniaethu fel y'i nodwyd yn achosion McCloud/Sargeant. Esboniodd yr ymgynghoriad y byddai'r cynigion a nodwyd ond yn berthnasol i'r rhai a ddechreuodd eu gwasanaeth ar neu cyn 31 Mawrth 2012 ac a oedd yn parhau yn y gwasanaeth ar 1 Ebrill 2015.

Ar 4 Chwefror 2021, cyhoeddodd Trysorlys EF ei ymateb i'r ymgynghoriad a oedd yn cadarnhau'r trefniadau unioni a nodwyd yn yr ymgynghoriad, ac yn nodi y byddai aelodau'n cael dewis p'un a ydynt am gadw buddion o'u cynllun pensiwn etifeddol, neu eu cynllun newydd, yn ystod y cyfnod unioni (2015-2022). Bydd y dewis hwn yn cael ei ohirio i aelodau tan ymddeoliad. Gan na nododd canfyddiadau'r Tribiwnlys Cyflogaeth gwreiddiol fod cyflwyno'r cynlluniau pensiwn sector cyhoeddus newydd yn wahaniaethol (yn hytrach y darpariaethau trosiannol oedd felly), bydd y cynlluniau etifeddol yn cael eu dileu o fis Ebrill 2022 a'u disodli gan y cynlluniau pensiwn newydd a gyflwynwyd yn wreiddiol yn 2015.

<u>Rhwymedi McCloud</u>

Rhedodd ffenestr rhwymedi McCloud rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2022. Bydd aelodau cymwys yn gallu dewis o ba gynllun y maent yn dymuno derbyn buddion am y cyfnod hwn. Oherwydd y strwythurau buddion gwahanol, mae'r Actiwari'n disgwyl i fwyafrif o aelodau cymwys yr heddlu ddewis cymryd buddion y cynllun etifeddol (Cynllun 1987 neu Gynllun 2006) am y cyfnod unioni. Cafodd lwfans ar gyfer rhwymedi McCloud ei gynnwys gyntaf yn natganiadau pensiwn 2018/19 fel cost gwasanaeth blaenorol am bedair blynedd o wasanaeth unioni rhwng 2015 a 2019. Priodolwyd y gost gwasanaeth blaenorol hwn yn gymesur i gynlluniau 1987 a 2006. Ar gyfer y blynyddoedd dilynol hyd at 2021/22, gwnaed lwfans yng nghostau gwasanaeth 2015 ar gyfer croniad blynyddol gwasanaeth rhwymedi ychwanegol. Nawr bod y ffenestr rhwymedi wedi'i chau, mae'r Actiwari wedi symud yr holl rwymedigaethau cysylltiedig â McCloud ar gyfer aelodau cymwys am y cyfnod 2019 i 2022 i'r cynlluniau etifeddol cysylltiedig. Mae hyn yn golygu bod holl rwymedigaethau McCloud yn cael eu dal o fewn y cynllun etifeddol y disgwylir i fuddion gael ei dalu ohono. Mae hyn wedi arwain at gost gwasanaeth blaenorol o £48m yn cael ei ychwanegu at Gynllun 1987 a chost gwasanaeth blaenorol o £3m at Gynllun 2006. Gan nad yw'r rhwymedigaethau hyn bellach yn cael eu dal o fewn Cynllun 2015, ceir enillion gwasanaeth blaenorol o £52m.

Effaith ar atebolrwydd pensiwn

Byddai caniatáu i bob aelod cymwys gronni buddion o'u cynllun etifeddol yn ystod y cyfnod unioni yn arwain at gynnydd yn rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn yr Heddlu. I Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu, mae hyn yn effeithio ar y mwyafrif helaeth o'r rhai a ymunodd cyn 2012. Yn wreiddiol, amcangyfrifodd actiwarïaid y cynllun fod y cynnydd mewn rhwymedigaethau cynllun yn 5.4% neu £85.5 miliwn o gyfanswm rhwymedigaethau cynllun pensiwn yr heddlu o £1.589 biliwn. Cydnabuwyd hyn yng nghyfrifon 2018/19 a 2019/20.

Mae'r ffigurau cyfrifyddu a baratowyd yn 2021 eisoes yn cynnwys lwfans ar gyfer McCloud sy'n cyd-fynd yn sylweddol â'r meini prawf cymhwysedd ac sy'n tybio bod aelodau gwarchodedig yn cronni buddion yn eu cynlluniau etifeddol ar hyn o bryd.

Ar gyfer ymarfer 2023, mae lwfans wedi parhau i gael ei gynnwys ar gyfer McCloud sy'n cael ei asesu mewn modd tebyg i'r hyn a fabwysiadwyd yn flaenorol. Bydd y sefyllfa'n cael ei hadolygu yn 2024 yn dibynnu ar i ba raddau y mae rhwymedi wedi'i roi ar waith.

Bydd effaith cynnydd mewn rhwymedigaethau cynllun sy'n deillio o ddyfarniad McCloud/Sargeant ar gyfraddau cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr a gweithwyr yn cael ei fesur yn y broses prisio pensiwn nesaf. Disgwylir adroddiad ar brisiad nesaf Pensiwn yr Heddlu yn 2023/24, a'r arwydd yw y bydd hyn yn effeithio ar gyfraddau cyfraniadau yn 2024/25 er y gall yr amserlen hon newid.

Mae effaith cynnydd mewn taliadau pensiwn blynyddol sy'n deillio o McCloud/Sargeant yn cael ei phennu drwy Reoliadau Cronfa Bensiwn yr Heddlu 2007. Mae'r rhain yn ei gwneud yn ofynnol i'r corff heddlu gynnal cronfa bensiwn y telir cyfraniadau swyddogion a chyflogwr iddi ac allan ohoni y gwneir taliadau pensiwn i swyddogion sydd wedi ymddeol. Os nad oes gan gronfa bensiwn yr heddlu ddigon o arian i dalu cost pensiynau yn ystod y flwyddyn, bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn talu'r swm sydd ei angen i setlo'r diffyg i'r Comisiynydd ar ffurf grant atodol llywodraeth ganolog.

38. Rhwymedigaethau Amodol

Ymchwiliad Plismona Cudd

Diben yr ymchwiliad hwn yw ymchwilio ac adrodd ar weithrediadau cudd yr heddlu a gynhaliwyd gan Heddluoedd Cymru a Lloegr yng Nghymru a Lloegr ers 1968. Mae'r ymchwiliad yn archwilio'r cyfraniad y mae plismona cudd wedi'i wneud i fynd i'r afael â throseddau, sut y cafodd ei oruchwylio a'i reoleiddio a sut y caiff ei oruchwylio a'i reoleiddio, a'i effaith ar yr unigolion dan sylw – yn swyddogion heddlu ac eraill a ddaeth i gysylltiad â nhw.

Mae rhwymedigaeth wedi'i sefydlu ac ynghyd ag 11 o Heddluoedd eraill, cyflogir cyfreithwyr allanol i gynrychioli swyddog(ion) sy'n gwasanaethu. Mae cytundeb i Heddlu Dyfed-Powys dalu cyfran o 5% o'r costau paratoi generig yr eir iddynt gan y cwmni cyfreithiol ac mae'r holl gostau hyd yma wedi'u hadlewyrchu yn y cyfrifon refeniw.

Ar hyn o bryd, nid yw'r ymchwiliad wedi symud ymlaen yn ddigon pell i amcangyfrif costau'r dyfodol yn ddibynadwy felly ni wnaed unrhyw ddarpariaeth yn Natganiadau Cyfrifyddu 2022/23. Ar hyn o bryd mae'r Ymchwiliad yn bwriadu cyhoeddi ei adroddiad terfynol yn 2026.

39. Natur a maint y risgiau sy'n deillio o offerynnau ariannol

Mae'r Comisiynydd wedi mabwysiadu Cod Ymarfer Diwygiedig CIPFA ar Reoli'r Trysorlys (fersiwn 2021) ac mae'n cydymffurfio â'r Cod Darbodus Diwygiedig ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol (a ddiweddarwyd yn 2021).

Fel rhan o fabwysiadu Cod Rheoli'r Trysorlys, mae'r Comisiynydd yn cymeradwyo Strategaeth Rheoli'r Trysorlys cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Mae'r Strategaeth yn nodi'r paramedrau ar gyfer rheoli risgiau sy'n gysylltiedig ag Offerynnau Ariannol. Mae'r Comisiynydd hefyd yn cynhyrchu Arferion Rheoli'r Trysorlys sy'n nodi'r trefniadau ymarferol penodol i'w dilyn i reoli'r risgiau hyn.

Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn cynnwys Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol yn unol â Chanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru ar gyfer awdurdodau lleol. Mae'r Canllawiau hyn yn pwysleisio bod blaenoriaeth i'w rhoi i ddiogelwch a hylifedd, yn hytrach na chynnyrch. Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys y Comisiynydd, ynghyd â'i Harferion Rheoli'r Trysorlys yn seiliedig ar geisio'r gyfradd enillion uchaf sy'n gyson â'r lefelau priodol o sicrwydd a hylifedd.

Y prif risgiau a gwmpesir yw:

- *Risg Credyd:* Y posibilrwydd y bydd y parti i gontract ased ariannol yn methu â chyflawni ei rwymedigaethau cytundebol, gan achosi colled i'r Comisiynydd.
- *Risg Hylifedd:* Y posibilrwydd na fydd gan y Comisiynydd yr arian parod i wneud taliadau contract yn brydlon.
- *Risg y Farchnad:* Y posibilrwydd y bydd colled ariannol nas cynlluniwyd yn digwydd oherwydd bod newidynnau marchnad megis cyfraddau llog neu brisiau ecwiti yn newid.

<u>Risg Credyd</u>

Buddsoddiadau

Mae'r Comisiynydd yn rheoli risg credyd drwy sicrhau bod buddsoddiadau'n cael eu gosod gyda Banciau a Chymdeithasau Adeiladu â theilyngdod credyd digon uchel fel y nodir yn y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol. Mae'r rhain yn cynnwys endidau masnachol sydd ag isafswm statws credyd hirdymor uchel o A-, Llywodraeth y DU, Awdurdodau Lleol eraill, a sefydliadau heb statws credyd y mae'r Comisiynydd wedi cael cyngor buddsoddi annibynnol arnynt.

Ni ellir asesu'n gyffredinol amlygiad uchaf y Comisiynydd i risg credyd mewn perthynas â buddsoddiadau 'amhenodol' o £30 miliwn gan y bydd y risg y bydd unrhyw sefydliad yn methu â thalu llog neu ad-dalu'r prif swm yn benodol i bob sefydliad unigol. Mae profiad diweddar wedi dangos ei bod yn anghyffredin i endidau o'r fath fethu â chyflawni eu hymrwymiadau. Mae risg o ddyled anadferadwy yn berthnasol i holl adneuon y Comisiynydd, ond nid oedd unrhyw dystiolaeth ar 31 Mawrth 2023 bod hyn yn debygol o grisialu.

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth enwol portffolio buddsoddi'r Comisiynydd ar 31 Mawrth 2023, ac yn cadarnhau bod yr holl fuddsoddiadau wedi'u gwneud yn unol â meini prawf statws credyd cymeradwy'r Comisiynydd:

Parti i Gontract	Cyfyngiad Parti i Gontract Sengl £'000	A Fodlonwyd Meini Prawf Statws Credyd Pan Wnaed y Buddsoddiad?	A Fodlonwyd Meini Prawf Statws Credyd ar 31 Mawrth 2022?	Balans a Fuddsoddwyd ar 31 Mawrth 2023 Hyd at 1 mis £'000	> 1 mis a < 3 mis £'000	> 3 mis a < 6 mis £'000	> 6 mis a < 12 mis £'000	Dros 12 mis £'000	Cyfanswm £'000
Banciau'r DU	2,000	Ydy	Ydy	0	0	0	0	0	**0**
Bondiau	2,000	Ydy	Ydy	0	0	0	0	0	**0**
Marchnad Arian	3,000	Ydy	Ydy	4,017	0	0	0	0	**4,017**
Awdurdodau Lleol	3,000	Amherthnasol	Amherthnasol	0	0	0	0	0	**0**
Llywodraeth y DU	Diderfyn	Amherthnasol	Amherthnasol	0	0	0	0	0	**0**
Cyfanswm				**4,017**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4,017**

Mae'r dadansoddiad uchod yn dangos bod yr holl adneuon sy'n ddyledus ar 31 Mawrth 2023 yn bodloni meini prawf statws credyd y Comisiynydd.

Dyledion Eithriadol

Yn gyffredinol, nid yw'r Comisiynydd yn caniatáu credyd i ddyledwyr, gan gynnwys balansau sy'n ddyledus gan adrannau'r Llywodraeth, Awdurdodau Lleol eraill, sefydliadau busnes ac unigolion. Gellir dadansoddi'r ddyled hwyr (ond nid dyledion amhariad) yn ôl oedran fel a ganlyn:

31 Mawrth 2022 £'000		31 Mawrth 2023 £'000
161	Llai na mis yn hwyr	315
5	Mis i ddau fis yn hwyr	118
0	Dau i dri mis yn hwyr	1
94	Mwy na thri mis yn hwyr	62
260	**Cyfanswm dyled hwyr**	**496**
88	Gwerth dyledion amhariad amheus	**25**
33.8%	Amhariad ar ddyledion amheus fel % o gyfanswm y ddyled hwyr	**5.0%**

Risg Hylifedd

Gall y Comisiynydd fenthyca ar gyfraddau ffafriol gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus ac awdurdodau lleol eraill, ac ar gyfraddau uwch gan fanciau a chymdeithasau adeiladu. Nid oes unrhyw risg ganfyddedig na fydd y Comisiynydd yn gallu codi arian i gyflawni ei ymrwymiadau. Fodd bynnag, mae'n agored i'r risg y bydd angen iddo ailgyllido cyfran sylweddol o'i fenthyciadau pan fydd cyfraddau llog yn anffafriol o uchel.

Mae'r dadansoddiad o aeddfedrwydd rhwymedigaethau ariannol fel a ganlyn:

31 Mawrth 2022 £'000	Benthyciadau yn aeddfedu o fewn	31 Mawrth 2023 £'000
279	Llai na blwyddyn	303
279	**Cyfanswm y Benthyciad Cyfredol**	**303**
298	1 – 2 flynedd	326
684	2 – 5 mlynedd	358
982	**Cyfanswm Benthyca Tymor Hir dros 12 mis**	**684**

Mae'r holl symiau masnach a symiau taladwy eraill yn ddyledus i'w talu mewn llai na blwyddyn.

Risg y Farchnad

Risg Cyfraddau Llog

Mae'r Comisiynydd yn agored i risg o ran ei amlygiad i symudiadau mewn cyfraddau llog ar ei fenthyciadau a'i fuddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effaith gymhleth ar yr awdurdod. Er enghraifft, byddai cynnydd mewn cyfraddau llog yn cael yr effeithiau canlynol:

- benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg y rhwymedigaethau benthyciadau yn gostwng.
- buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg yr asedau yn gostwng.

Risg Pris

Nid yw'r Comisiynydd yn buddsoddi mewn cronfeydd cyfun neu gyfranddaliadau ecwiti ac felly nid yw'n destun unrhyw risg pris (h.y., y risg y bydd y Comisiynydd yn dioddef colled o ganlyniad i symudiadau anffafriol ym mhris offerynnau ariannol).

Risg Cyfnewid Tramor

Nid oes gan y Comisiynydd unrhyw ased neu rwymedigaethau ariannol mewn arian tramor. Felly nid yw wedi'i amlygu i golled sy'n codi o ganlyniad i symudiadau anffafriol mewn cyfraddau cyfnewid.

40. Cronfeydd Ymddiriedolaeth

Mae'r set ddiweddaraf o gyfrifon ar gyfer Dyfed-Powys Diogel yn ymwneud â blwyddyn ariannol 2021/22, a chafodd y rhain eu cwblhau ym mis Ionawr 2023.

Mae'r Sefydliad Corfforedig Elusennol wedi bod mewn cyfnod o anweithgarwch ac ni dderbyniodd unrhyw roddion nac unrhyw wariant yn ystod 2022/23. Mae'r ymddiriedolwyr yn ystyried cynlluniau ar gyfer y dyfodol.

Geirfa Termau

Term	Diffiniad
2022/23	Mae hyn yn cyfeirio at y cyfnod a gwmpesir gan y cyfrifon hyn – 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023.
2021/22	Mae hyn yn cyfeirio at y cyfnod a gwmpesir at ddibenion cymharol gan y cyfrifon hyn – 1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022.
Polisïau cyfrifyddu	Set o reolau a chodau ymarfer yw'r rhain a ddefnyddir wrth baratoi'r cyfrifon.
Croniadau	Y driniaeth gyfrifo, lle mae incwm a gwariant yn cael eu cofnodi pan gaiff ei ennill neu pan yr eir iddo nid pan fydd yr arian yn cael ei dderbyn neu ei dalu.
Amorteiddiad	Dyma fesur treuliad, treuliant neu leihad arall ym mywyd defnyddiol asedau Anniriaethol.
Gwariant cyfalaf	Gwariant ar gaffael neu adeiladu asedau, neu wariant sy'n ychwanegu at werth ased presennol, sydd â gwerth hirdymor i'r Grŵp e.e., tir ac adeiladau.
Derbynebion cyfalaf	Incwm o werthu asedau anghyfredol, na ellir ond ei ddefnyddio i ariannu gwariant cyfalaf newydd neu i ad-dalu dyled sy'n weddill ar asedau a ariannwyd o fenthyciadau. Derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy yw'r derbyniadau cyfalaf hynny nad ydynt wedi'u gosod o'r neilltu at ddibenion penodol ond sydd ar gael i'w defnyddio ar gyfer unrhyw bryniannau cyfalaf.
Gwerth cario	Gwerth cario ased neu rwymedigaeth yw gwerth yr ased neu rwymedigaeth a gofnodir yn y Fantolen.
CIPFA	Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth, un o'r cyrff cyfrifyddu proffesiynol yn y DU. Mae CIPFA yn arbenigo yn y gwasanaethau cyhoeddus ac mae'n gyfrifol am osod safonau cyfrifyddu ar gyfer y gwasanaethau hyn.
Comisiynu	Y cylch cyfan o asesu anghenion pobl mewn ardal leol, dylunio gwasanaethau, ac yna eu sicrhau.
Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI)	Mesur swyddogol o lefel gyffredinol chwyddiant fel y'i hadlewyrchir ym mhris manwerthu nwyddau a gwasanaethau – nid yw'n cynnwys taliadau llog morgais, y dreth gyngor a chostau tai eraill.
Rhwymedigaethau amodol	Mae'r rhain yn bodoli lle: • bod rhwymedigaeth bosibl yn deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol ac y bydd ei bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond gan un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth y sefydliad; neu • mae rhwymedigaeth bresennol yn deillio o ddigwyddiadau'r gorffennol ond nid yw'n cael ei chydnabod oherwydd: • nid yw'n debygol y bydd angen trosglwyddo buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth, neu • ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddigon dibynadwy.

Term	Diffiniad
Corfforaeth undyn	Corfforaeth undyn yw endid cyfreithiol sy'n cynnwys un swydd gorfforedig ("undyn"), a feddiennir gan ddyn neu fenyw ("undyn") h.y. mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ill dau yn gorfforaethau undyn o dan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol.
Credydwyr	Unigolion neu sefydliadau y mae dyled gan y CHTh/Grŵp arian iddynt ar ddiwedd y flwyddyn ariannol wedi'u rhannu'n fyrdymor (o fewn 12 mis) a hirdymor.
Asedau Cyfredol	Mae asedau cyfredol yn eitemau y gellir eu trosi'n hawdd yn arian parod. Yn ôl y confensiwn, mae'r eitemau'n cael eu harchebu trwy gyfeirio at ba mor hawdd yw trosi o'r fath yn arian parod.
Rhwymedigaethau cyfredol	Mae rhwymedigaethau cyfredol yn eitemau sy'n ddyledus ar unwaith neu yn y tymor byr.
Cost gwasanaeth cyfredol (Pensiynau)	Amcangyfrif o wir gost economaidd cyflogi pobl mewn blwyddyn ariannol. Mae'n mesur y rhwymedigaeth lawn yr amcangyfrifir ei bod wedi'i chynhyrchu yn ystod y flwyddyn.
Dyledwyr	Unigolion neu sefydliadau y mae arnynt arian i'r CHTh/Grŵp ar ddiwedd y flwyddyn ariannol wedi'u rannu'n fyrdymor (o fewn 12 mis) ac yn hirdymor.
Cynllun buddion diffiniedig	Cynllun pensiwn neu fuddiant ymddeol arall heblaw cynllun cyfraniadau diffiniedig. Fel arfer, mae rheolau'r cynllun yn diffinio'r buddion yn annibynnol ar y cyfraniadau sy'n daladwy, ac nid yw'r buddion yn uniongyrchol gysylltiedig â buddsoddiadau'r cynllun. Gall y cynlluniau fod wedi'u hariannu neu heb eu hariannu.
Dibrisiant	Dyma fesur treuliad, treuliant, neu leihad arall ym mywyd economaidd defnyddiol Eiddo, Peiriannau ac Offer.
Gwerth teg	Gwerth teg ased yw'r pris y gellid ei gyfnewid amdano mewn trafodiad hyd braich llai, lle bo'n berthnasol, unrhyw grantiau derbyniadwy tuag at brynu'r ased.
Offeryn ariannol	Unrhyw gontract sy'n arwain at ased ariannol un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti endid arall. Mae offeryn ariannol deilliadol yn gontract ariannol sy'n deillio ei werth o newidiadau mewn asedau neu fynegeion sylfaenol.
Asedau sefydlog	Mae'r rhain yn eitemau fel tir, adeiladau, cerbydau ac eitemau mawr o offer, sy'n rhoi budd i'r CHTh/Grŵp dros fwy na blwyddyn.
IFRS	Safon Adrodd Ariannol Rhyngwladol.
IFRIC	Pwyllgor Dehongli Adroddiadau Ariannol Rhyngwladol.
Cronfa Gyffredinol	Dyma brif gronfa refeniw'r CHTh/Grŵp ac mae'n cynnwys cost net yr holl wasanaethau a ariennir gan drethdalwyr lleol a grantiau'r Llywodraeth.

Term	Diffiniad
Cyfrifon grŵp	Datganiadau ariannol y grŵp h.y., y ddwy gorfforaeth undyn, a gyflwynir fel un endid economaidd.
Amhariad	Gostyngiad yng ngwerth ased anghyfredol, o dan ei swm cario yn y fantolen.
Asedau anniriaethol	Mae'r rhain yn asedau nad oes ganddynt sylwedd ffisegol ond y gellir eu hadnabod a'u rheoli gan y CHTh/Grŵp. Mae enghreifftiau yn cynnwys meddalwedd, trwyddedau a phatentau.
Rhestrau eiddo	Swm y stociau nas defnyddir neu nas defnyddiwyd a ddelir gan ddisgwyl eu defnyddio yn y dyfodol ar ddyddiad y Fantolen.
Prydlesau	Dyma lle telir rhent am ddefnyddio ased am gyfnod penodol o amser. Mae dau fath o brydles yn bodoli: prydlesi cyllid a phrydlesi gweithredu.
Materoliaeth	Eitem a fyddai'n cael ei hystyried yn berthnasol i'r datganiadau ariannol pe bai ei hepgor neu beidio â'i datgelu yn golygu na fyddai'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg mwyach.
Darpariaeth isafswm refeniw	Y swm darbodus y mae'n ofynnol yn statudol i'r CHTh/Grŵp ei neilltuo o gronfeydd refeniw i ad-dalu benthyciad a wnaed i gefnogi buddsoddiad cyfalaf.
Trethi annomestig cenedlaethol (NNDR)	Yr ardrethi annomestig, neu ardrethi busnes, a gesglir gan gynghorau lleol yw'r modd y mae busnesau, ac eraill, sy'n meddiannu eiddo annomestig, yn cyfrannu at gost gwasanaethau lleol. Mae'r cyfraddau'n cael eu cronni gan lywodraeth ganolog a'u hailddosbarthu i gynghorau lleol a'r Comisiynydd yn unol â fformiwla.
Gwerth net ar y llyfrau (NBV)	Y swm a roddir i asedau anghyfredol wrth eu cynnwys yn y fantolen h.y., eu cost hanesyddol neu eu gwerth cyfredol llai'r symiau cronnus a ddarparwyd ar gyfer dibrisiant.
Gwerth realeiddiadwy net (NRV)	Gwerth marchnad agored ased yn ei ddefnydd presennol (neu ei werth ar y farchnad agored yn achos asedau anweithredol) llai'r treuliau yr eir iddynt wrth wireddu'r ased.
Cost llog net (Pensiynau)	Ar gyfer cynllun buddion diffiniedig, mae hyn yn digwydd yn ystod y cyfnod pan fydd y rhwymedigaeth buddion diffiniedig net (ased) yn codi o dreigl amser.
Asedau anghyfredol	Mae'r rhain yn eitemau fel tir, adeiladau, cerbydau ac eitemau mawr o offer, sy'n rhoi budd dros fwy na blwyddyn.
Prydlesau gweithredu	Mae prydles gweithredu yn golygu bod y lesddeiliad yn talu rhent am logi ased am gyfnod o amser sy'n sylweddol llai na'i oes economaidd ddefnyddiol. Mae'r lesydd yn cadw'r rhan fwyaf o risgiau a gwobrau perchnogaeth.
Cost gwasanaeth blaenorol	Ar gyfer cynllun buddion diffiniedig, mae'r rhain yn codi o benderfyniadau a wnaed yn y flwyddyn gyfredol ond y mae eu heffaith ariannol yn deillio o flynyddoedd o wasanaeth a enillwyd mewn blynyddoedd cynharach.

Term	Diffiniad
CHTh	Y talfyriad ar gyfer Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu. Mae'r CHTh yn gorfforaeth undyn ar wahân a sefydlwyd ar 22 Tachwedd 2012 o dan Ddeddf yr Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011. Cyfeirir ato hefyd fel Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (SCHTh).
Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol (PRSRA)	Deddf Senedd y Deyrnas Unedig a drosglwyddodd reolaeth Heddluoedd o awdurdodau heddlu i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throseddu etholedig.
Praesept	Y swm a godir ac a gesglir gan bedwar Awdurdod Dyfed-Powys (Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Ceredigion a Phowys) ac a delir i'r CHTh/Grŵp.
Darpariaethau	Mae darpariaeth yn rhwymedigaeth ansicr o ran amseriad neu swm. Cydnabyddir darpariaeth os bodlonir y meini prawf canlynol: • mae gan endid rwymedigaeth bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol; • mae'n debygol y bydd angen llif o adnoddau allan sy'n ymgorffori buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; • gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.
Benthyg darbodus	Benthyca gan awdurdodau lleol heb gymorth ariannol gan y llywodraeth, ond yn unol â chod darbodus CIPFA ar gyfer benthyca awdurdodau lleol.
PWLB	Dyma'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus, sy'n sefydliad a ariennir gan y Llywodraeth. Mae'n rhoi benthyg arian i Gomisiynwyr ar delerau penodol fel y gallant brynu eitemau cyfalaf.
Cronfeydd wrth gefn	Balansau sy'n cynrychioli adnoddau a neilltuwyd at ddibenion megis cronfeydd wrth gefn cyffredinol a rheoli llif arian. Cronfeydd a glustnodwyd yw'r rhai a neilltuwyd at ddibenion polisi penodol.
Mynegai Prisiau Manwerthu (RPI)	Mesur swyddogol o lefel gyffredinol chwyddiant fel yr adlewyrchir ym mhris manwerthu basged o nwyddau a gwasanaethau, gan gynnwys costau morgais, y dreth gyngor a chostau cartref eraill.
Ailbrisio asedau anghyfredol	Mae ailbrisiad o Asedau Anghyfredol yn dechneg sydd ei hangen i gofnodi gwir werth yr asedau cyfalaf a ddelir yn y fantolen yn gywir. Pwrpas ailbrisiad yw dod â gwerth marchnad teg asedau anghyfredol i'r cyfrifon.
Cyllideb refeniw	Amcangyfrif o ofynion incwm a gwariant blynyddol, sy'n nodi goblygiadau ariannol polisïau a sail y praesept blynyddol i'w godi ar gronfeydd casglu.
Grant Cynnal Refeniw (RSG)	Grant cyffredinol gan y llywodraeth i gefnogi gwariant awdurdodau lleol (gan gynnwys Comisiynwyr) a bennir bob blwyddyn mewn perthynas â lefelau gwariant.

Term	Diffiniad
Gweithiwr uwch	Gweithiwr y mae ei gyflog yn fwy na £150,000 y flwyddyn, neu weithiwr y mae ei gyflog o leiaf £60,000 y flwyddyn (a gyfrifir pro rata ar gyfer gweithiwr rhan-amser) ac sy'n bennaeth dynodedig gwasanaeth cyflogedig ac yn brif swyddog statudol. Yn nodweddiadol, Prif Weithredwr a Phrif Swyddogion statudol y Comisiynydd.
Cod Ymarfer CIPFA	Mae Cod Ymarfer CIPFA (Y Cod) yn ymgorffori canllawiau yn unol ag IFRS, IPSAS a Safonau Egwyddorion Cyfrifo a Dderbynnir yn Gyffredinol y DU. Mae'n nodi'r arferion cyfrifyddu priodol i'w mabwysiadu ar gyfer y Datganiad Cyfrifon i sicrhau eu bod yn cyflwyno sefyllfa ariannol y Cyngor 'yn deg'. Mae gan y Cod statws statudol drwy ddarpariaeth Deddf Llywodraeth Leol 2003.